

ภาวะการส่งออกกล้วยไม้ไทย

ภาวะการส่งออกในอดีตถึงปัจจุบัน

ก. กล้วยไม้ที่ส่งออกมีทั้งต้นและดอกนั้น ส่วนใหญ่เป็นดอกพันธุ์มาตามปอมปาตัวร์ นับแต่ช่วงปี พ.ศ. 2515-2518 ปริมาณและมูลค่าที่ส่งออกเพิ่มขึ้นทุกปี จากมูลค่ารวมดอกและต้นกล้วยไม้ทั้งสิ้น 44.56 ล้านบาท ใน พ.ศ. 2515 เพิ่มขึ้นเป็น 168.52 ล้านบาท ใน พ.ศ. 2518 คิดเป็นมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 278.2 แต่สำหรับ พ.ศ. 2519 มูลค่าลดลงจาก พ.ศ. 2518 เหลือเพียง 152.4 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 9.56 และ พ.ศ. 2520 มูลค่ายิ่งลดลงจาก พ.ศ. 2519 เหลือเพียง 62.7 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 58.86 สำหรับช่วง 5 เดือนแรกของ พ.ศ. 2521 (มกราคม-พฤษภาคม) มูลค่าส่งออกทั้งสิ้นประมาณ 12.0 ล้านบาท (ดูตารางที่ 18)

ข. ดอกกล้วยไม้ที่ส่งออกประมาณร้อยละ 80 เป็นดอกมาตามปอมปาตัวร์ นอกจากนั้นก็มีพวกสกุลหวายอื่น ๆ อาทิเช่น หวายแจ็กเกอสันโรมัล เป็นต้น ปริมาณการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากปริมาณ 7.52 ล้านช่อ มูลค่า 43.06 ล้านบาท ใน พ.ศ. 2515 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 39.15 ล้านช่อ มูลค่า 147.79 ล้านบาท ใน พ.ศ. 2519 หรือปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 420.61 และ 243.22 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในช่วงระยะเวลาเพียง 5 ปี ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น 5.2 เท่า และมูลค่าเพิ่มขึ้น 3.4 เท่า แต่ช่วงปี พ.ศ. 2520 นั้น ปริมาณดอกกล้วยไม้ที่ส่งออกกลับลดน้อยลงเหลือ 33 ล้านช่อ มูลค่า 57 ล้านบาท สำหรับช่วง 5 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2521 ปริมาณที่ส่งออกเฉพาะดอกกล้วยไม้มีรวมทั้งสิ้น 4.7 ล้านช่อ มูลค่า 8 ล้านบาท (ดูตารางที่ 19 และดูตารางที่ 18)

ค. ต้นกล้วยไม้ที่ส่งออกที่มีทั้งลูกกล้วยไม้ที่ส่งไปทั้งขวดหรือกระถางและต้นกล้วยไม้ที่แยกเป็นต้นเดี่ยวได้แก่ กล้วยไม้สกุลรองเท้านารี, แวนด้าลูกผสม ปริมาณที่ส่งออกเพิ่มขึ้นทุกปี จาก

ปริมาณ 433,441 ตัน มูลค่า 1.5 ล้านบาท ใน พ.ศ. 2515 เพิ่มขึ้นเป็น 750,458 ตัน มูลค่า 4.6 ล้านบาท ใน พ.ศ. 2519 หรือปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 73.14 และ 206.67 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในช่วงเพียง 6 ปี ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น 1.80 เท่า และมูลค่าเพิ่มขึ้น 3.49 เท่า สำหรับช่วง 5 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2521 (มกราคม - พฤษภาคม) ปริมาณที่ส่งออกเฉพาะต้นกล้วยไม้รวมทั้งสิ้น 427,114 ตัน มูลค่า 3.3 ล้านบาท (ดูตารางที่ 20) และ (ดูตารางที่ 18)

จากการศึกษาในหัวข้อย่อยนี้ผู้เขียนคิดว่ามูลค่าที่แสดงในตารางที่ 18 อาจจะมีผิดพลาดจากความเป็นจริงมาก สาเหตุเนื่องมาจากมูลค่าที่แสดงนั้นได้มาจาก กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ซึ่งมูลค่านั้นได้มาจากใบคำขอใบรับรองปลอดศัตรูพืชที่ผู้ขอยื่นใบคำขอเป็นผู้ระบุมูลค่าเอง ซึ่งมีแนวโน้มที่ผู้ส่งออกมักจะแจ้งต่ำกว่าความเป็นจริง เพราะกลัวจะถูกประเมินภาษีรายได้ในภายหลัง ถ้าหากทางกรมสรรพากรตรวจสอบขึ้นมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ปริมาณและมูลค่าดอกและต้นกล้วยไม้ของไทยที่ส่งออกระหว่างปี พ.ศ. 2515-2521

พ.ศ.	ดอกกล้วยไม้		ต้นกล้วยไม้		มูลค่ารวม ล้านบาท	+ เพิ่ม - ลด %
	จำนวนช่อ	มูลค่าบาท	จำนวนต้น	มูลค่าบาท		
2515	7,518,492	43,061,462	433,441	1,500,955	44.56	-
2516	13,102,112	80,807,794	448,141	2,204,384	83.01	86.29
2517	20,723,673	102,553,880	660,374	6,025,926	108.58	30.75
2518	30,597,228	164,978,348	926,281	3,536,461	168.52	55.27
2519	39,154,543	147,790,784	750,458	4,609,322	152.40	- 9.56
2520	33,150,334	57,458,250	781,594	5,243,296	62.70	- 58.86
2521 (มกราคม- พฤษภาคม)	4,729,848	8,648,167	427,114	3,367,033	12.02	- 90.83

ที่มา : กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 19 ปริมาณดอกกล้วยไม้ของไทยที่ส่งออกรายเดือนระหว่าง พ.ศ. 2515-2521

หน่วย : ช่อ

เดือน	2515	2516	2517	2518	2519	2520	2521 (ม.ค.-พ.ค.)
มกราคม	413,583	755,728	1,282,034	2,220,206	2,667,938	5,218,981	1,045,121
กุมภาพันธ์	481,055	574,922	1,133,383	2,003,630	3,193,476	5,212,757	1,104,754
มีนาคม	431,643	770,686	1,084,112	2,266,345	2,539,661	2,871,373	805,227
เมษายน	273,431	641,562	694,403	1,651,103	1,326,352	2,781,717	809,993
พฤษภาคม	243,707	548,860	416,439	2,273,040	869,900	2,351,529	960,753
มิถุนายน	193,175	411,208	554,455	1,160,153	887,130	1,439,193	-
กรกฎาคม	342,929	645,858	915,997	1,442,749	1,947,112	1,910,666	-
สิงหาคม	776,810	1,268,746	1,528,780	2,259,911	3,744,324	2,297,545	-
กันยายน	839,351	1,687,630	2,551,134	3,226,637	4,706,714	2,810,322	-
ตุลาคม	1,200,072	2,050,707	2,690,385	4,210,912	4,894,013	3,080,870	-
พฤศจิกายน	1,094,013	1,345,349	3,898,496	3,896,496	6,820,822	1,867,778	-
ธันวาคม	1,178,173	1,800,835	3,984,045	3,984,046	5,557,081	1,307,313	-
รวม	7,518,492	13,102,129	20,723,673	30,597,228	39,154,543	33,150,334	4,729,848

ที่มา : กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ปริมาณต้นกล้วยไม้ของไทยที่ส่งออกรายเดือนระหว่าง พ.ศ. 2515-2521

หน่วย : ตัน

เดือน	2515	2516	2517	2518	2519	2520	2521 (ม.ค.-พ.ค.)
มกราคม	59,017	48,005	66,442	31,596	60,283	49,942	107,975
กุมภาพันธ์	48,754	19,426	73,195	27,425	27,322	53,126	96,128
มีนาคม	41,451	42,574	42,514	76,706	62,748	55,899	73,985
เมษายน	32,354	55,727	43,925	44,099	48,339	54,320	66,870
พฤษภาคม	55,495	20,259	50,232	52,135	74,398	85,511	76,156
มิถุนายน	15,673	12,286	43,630	38,725	55,590	59,917	-
กรกฎาคม	40,707	15,729	42,385	10,108	78,393	73,548	-
สิงหาคม	34,125	22,698	62,554	91,081	100,773	130,362	-
กันยายน	16,343	22,623	50,169	101,379	71,985	79,725	-
ตุลาคม	44,559	64,323	62,093	211,359	50,520	47,091	-
พฤศจิกายน	19,855	77,415	108,730	76,109	64,728	38,426	-
ธันวาคม	25,102	47,076	14,445	165,559	55,380	54,027	-
รวม	433,441	448,141	660,374	926,261	750,458	781,594	427,114

ที่มา : กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 21 ปริมาณและมูลค่ากล้วยไม้ส่งออกของไทยตั้งแต่ปี 2515-2521

ปริมาณ : แล่นกิโลกรัม

มูลค่า : ล้านบาท

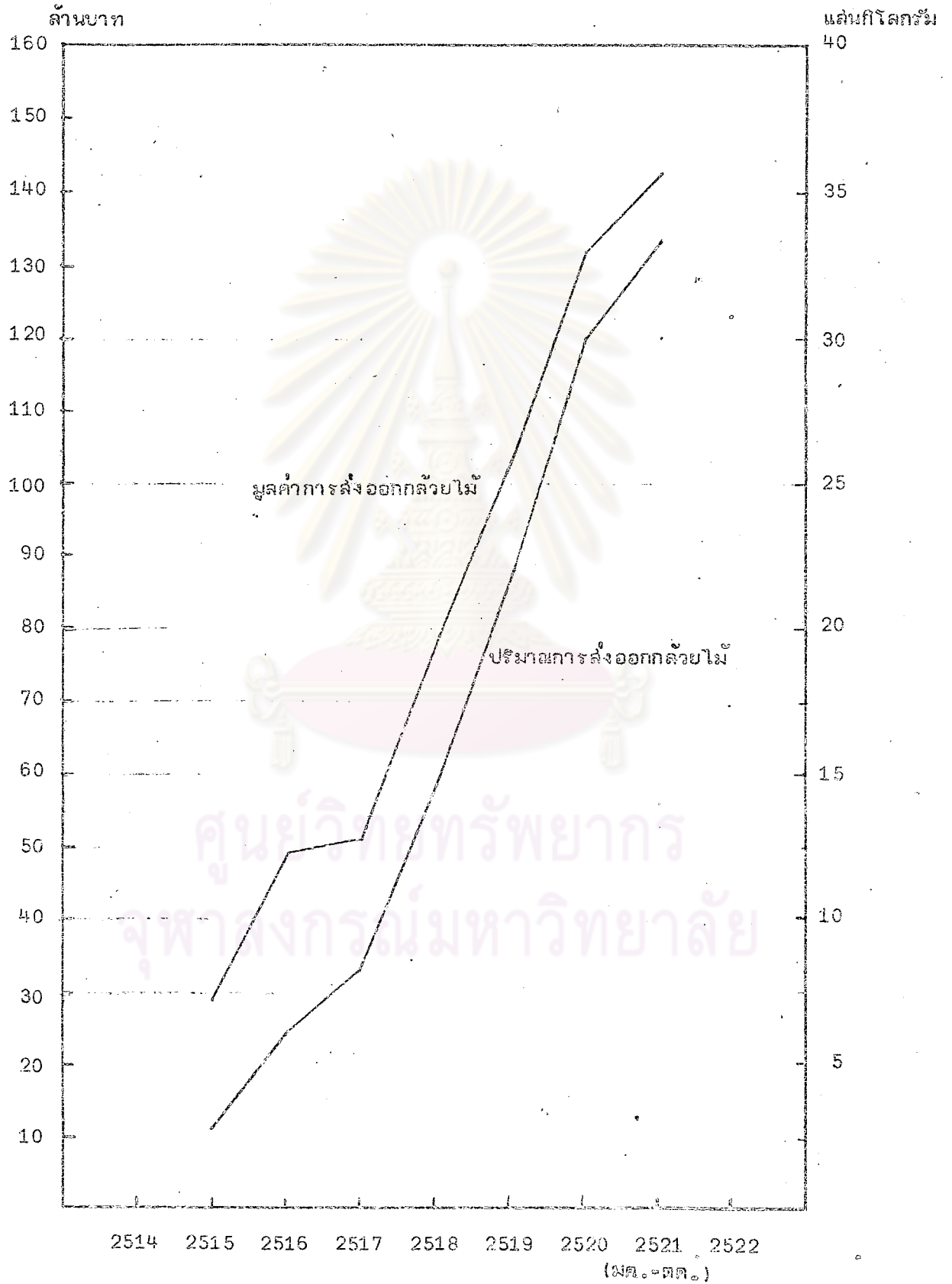
ปี พ.ศ.	ปริมาณ	ค่าประมาณปริมาณ	% \pm	มูลค่า	ค่าประมาณมูลค่า	% \pm
2515	348,775	3.48	-	28,073,388	28.07	-
2516	663,432	6.63	90.52	48,385,940	48.38	72.35
2517	845,613	8.45	27.45	51,099,469	51.09	5.60
2518	1,529,698	15.29	80.95	78,738,602	78.73	54.10
2519	2,277,146	22.77	48.92	104,375,250	104.37	32.56
2520	3,056,080	30.56	34.21	132,923,336	132.92	27.35
2521 (ม.ค.-ต.ค.)	3,338,454	33.38	9.23	142,451,392	142.45	7.17

ที่มา : กรมศุลกากร

หมายเหตุ. ตัวเลขสถิติสำหรับปี 2521 (ม.ค.-ต.ค.) ยังเป็นตัวเลขที่ได้ประเมินค่าวิเคราะห์ทางสถิติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟที่ 1 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ (อาทิตยราชที่ 21)

ที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับภาวะการส่งออกได้พิจารณาข้อมูลจาก กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการ เกษตร นอกจากนี้ยังสามารถจะศึกษาภาวะการส่งออกได้โดยพิจารณาข้อมูลจากกองวิจัยและสถิติ กรมศุลกากร หรือกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ อีกดังนี้

ปัจจุบันไทยเป็นประเทศที่ส่งกล้วยไม้ออกมากที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันปริมาณและมูลค่าส่งออกรวมมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ กล่าวคือ ส่วนใหญ่จะเป็นดอกตามมีดงป่าดงนอกเขตเมืองที่มีสีกลิ่นสวยงาม ฯลฯ ในปี พ.ศ. 2515 การส่งออกมีมูลค่า 28.07 ล้านบาท ปริมาณ 3.48 แสนกิโลกรัม มูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 48.38 ล้านบาท และปริมาณ 6.63 แสนกิโลกรัม 51.09 ล้านบาท ปริมาณ 8.45 แสนกิโลกรัม , 78.73 ล้านบาท ปริมาณ 15.29 แสนกิโลกรัม, 104.37 ล้านบาท ปริมาณ 22.77 แสนกิโลกรัม, 132.92 ล้านบาท ปริมาณ 30.56 แสนกิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2516, 2517, 2518, 2519, และ 2520 ตามลำดับ นั่นคือจากปี พ.ศ. 2515 จนถึง ปี พ.ศ. 2520 มูลค่าได้เพิ่มขึ้น $132.92/28.07 = 4.73$ เท่าและปริมาณได้เพิ่มขึ้น $30.56/3.48 = 8.78$ เท่า (ดูจากตารางที่ 21 และกราฟที่ 1)

แต่เมื่อพิจารณาถึงอัตราการเพิ่มขึ้นจะพบว่าอัตราการเพิ่มขึ้นจากปี 2515 ถึง ปี 2520 นั้น ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าหรือปริมาณก็ตาม ต่างมีอัตราการเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงด้วยกันทั้งสองค่า ซึ่งผู้เขียนคิดว่าน่าจะมาจากสาเหตุสองประการ คือ หนึ่งราคากว้างกล้วยไม้ที่ส่งออกมีราคาตกลงจากเดิมอันเนื่องมาจากการแข่งขันกันลดราคาและอาจจะเนื่องมาจากสาเหตุของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้เปลี่ยนแปลงในระหว่างปี พ.ศ. 2515-2520 ก็เป็นได้ ตลาดและผู้ซื้อที่สำคัญในต่างประเทศ

ตลาดและผู้ซื้อที่สำคัญในต่างประเทศนี้พิจารณาได้ 2 แห่ง คือ

1. ในแง่ของปริมาณส่งออกกล้วยไม้ไทย
2. ในแง่ของมูลค่าส่งออกกล้วยไม้ไทย

1) ในแง่ของปริมาณส่งออกกล้วยไม้ไทย

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515-2516 นั้น ตลาดกล้วยไม้ของไทยที่ใหญ่ที่สุด คือ ตลาดยุโรป ได้แก่ ประเทศเยอรมันตะวันตก ปริมาณกล้วยไม้ที่ส่งออกไปเยอรมันตะวันตกเฉลี่ยมีปริมาณร้อยละ 76.36 ของปริมาณที่ส่งออกทั้งสิ้น รองลงมาได้แก่ประเทศเนเธอร์แลนด์, สวีตเซอร์แลนด์และ สวีเดน ซึ่งนำเข้าเฉลี่ยมีปริมาณร้อยละ 10.03, ร้อยละ 5.33 และร้อยละ 3.75 ตามลำดับ นอกจากนี้ก็มีประเทศญี่ปุ่นและฮ่องกงและประเทศในแถบสแกนดิเนเวีย เช่น ^{สวีเดน} นอร์เวย์ (ดูจาก ตารางที่ 22) จากตารางเดียวกันนี้จะเห็นได้ว่า พอถึงปี พ.ศ. 2517-2518 ประเทศญี่ปุ่นก็นำเข้าเฉลี่ยปริมาณร้อยละ 4.56 ของปริมาณที่ส่งออกทั้งสิ้น เป็นตลาดรองลงมาจากประเทศเนเธอร์แลนด์และสวีตเซอร์แลนด์ ซึ่งนำเข้าเฉลี่ยปริมาณร้อยละ 16.57 และร้อยละ 8.59 ตามลำดับ ญี่ปุ่นจึงเข้ามาแทนที่ตลาดสวีเดน ส่วนเยอรมันตะวันตกก็ยังคงเป็นประเทศที่นำเข้าสูงสุด ในปี พ.ศ. 2517-2518 เช่นเดิม คือ ปริมาณกล้วยไม้ที่ส่งออกไปเยอรมันตะวันตกเฉลี่ยมีปริมาณร้อยละ 64.34 ของปริมาณที่ส่งออกทั้งสิ้น และหลังจากปี พ.ศ. 2518 เป็นต้นไป ปรากฏว่า ประเทศญี่ปุ่นก็ยังคงเป็นตลาดอันดับที่ 3 ที่นำเข้าเฉลี่ยปริมาณร้อยละ 10.27 ซึ่งเป็นตลาดรองลงมาจากประเทศเนเธอร์แลนด์นำเข้าเฉลี่ยปริมาณร้อยละ 18.54 ขณะที่เยอรมันตะวันตกก็ยังเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดคือปริมาณกล้วยไม้ที่ส่งออกไปเยอรมันตะวันตกเฉลี่ยมีปริมาณร้อยละ 46.83 ของปริมาณส่งออกทั้งสิ้น ส่วนประเทศที่รับซื้อกล้วยไม้จากไทยรองลงมาจากญี่ปุ่น คือ สวีเดนและ สวีตเซอร์แลนด์ ซึ่งนำเข้าเฉลี่ยปริมาณร้อยละ 6.08, ร้อยละ 5.97 ตามลำดับ

2) ในแง่ของมูลค่าส่งออกกล้วยไม้

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515-2517 นั้น ตลาดกล้วยไม้ของไทยที่ใหญ่ที่สุดคือตลาดยุโรป คือ ประเทศเยอรมันตะวันตก เช่นกันกับการพิจารณาจากแง่ของปริมาณส่งออกที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น มูลค่ากล้วยไม้ที่ส่งออกไปเยอรมันตะวันตกเฉลี่ยมีมูลค่าร้อยละ 74.20 ของมูลค่าส่งออกทั้งสิ้น รองลงมาได้แก่ประเทศเนเธอร์แลนด์ สวีตเซอร์แลนด์ สวีเดน ซึ่งนำเข้าเฉลี่ยมูลค่าร้อยละ 12.09, 5.27 และ 4.95 ตามลำดับ นอกจากนี้ก็มีประเทศญี่ปุ่นและออสเตรเลีย ตามลำดับ (ดูจากตารางที่ 23) จากตารางเดียวกันนี้จะเห็นได้ว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 เป็นต้นมาปรากฏว่า

ประเทศญี่ปุ่นกลับมา เป็นตลาดอันดับที่ 3 ที่นำเข้าเฉลี่ยมูลค่าร้อยละ 11.69 ซึ่งเป็นตลาดรองลงมาจากประเทศเนเธอร์แลนด์ที่มีการนำเข้าเฉลี่ยมูลค่าร้อยละ 17.21 ขณะที่เยอรมันตะวันตกก็ยังคงเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุด คือมูลค่ากล้วยไม้ที่ส่งออกไปเยอรมันตะวันตกเฉลี่ยมูลค่าร้อยละ 50.47 ของมูลค่าส่งออกทั้งสิ้น ส่วนประเทศที่รับซื้อกล้วยไม้จากไทยรองลงมาจากญี่ปุ่น คือ สวีตเซอร์แลนด์และสวีเดน ซึ่งนำเข้าเฉลี่ยมูลค่าร้อยละ 5.89, 5.8 ตามลำดับ

โดยปกติแล้วถ้าหากปริมาณการส่งออกเพิ่มจำนวนมากขึ้นมูลค่าที่ประเทศผู้ส่งออกจะได้รับน่าจะเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน แต่จากที่ได้พิจารณาแล้วข้างต้นหาได้เป็นเช่นนั้นไม่ กล่าวคือในปี 2521 (ม.ค.-ต.ค.) ปริมาณนำเข้าของประเทศสวีเดนน้อยกว่าสวีตเซอร์แลนด์ แต่ว่ามูลค่ากลับมากกว่า ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศทั้งสองประเทศเปลี่ยนแปลงไปนั่นเอง (ดูจากตารางที่ 22, 23)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ปริมาณดอกและต้นกล้วยไม้ของไทยที่ส่งออกแยกเป็นประเทศ

หน่วย : ก.ก.

ประเทศ	ช 2515		ช 2516		ช 2517		ช 2518		ช 2519		ช 2520		ช 2521 (พ.ค.-ค.ค.)	
	ปริมาณ	%	ปริมาณ	%	ปริมาณ	%	ปริมาณ	%	ปริมาณ	%	ปริมาณ	%	ปริมาณ	%
ฮ่องกง	2,081	0.60	2,786	0.42	582	0.07	445	0.03	8,631	0.31	34,511	1.13	53,588	1.61
มาเลเซีย	95	0.02	-	-	-	-	-	-	-	-	1,705	0.06	3,121	0.09
สิงคโปร์	408	0.12	770	0.12	465	0.05	466	0.03	514	0.02	3,273	0.11	8,102	0.24
อินโดนีเซีย	-	-	-	-	160	0.02	2,561	0.17	475	0.02	9,561	0.31	20,762	0.62
ญี่ปุ่น	9,264	2.66	14,348	2.16	31,574	3.73	82,374	5.39	166,625	7.32	279,133	9.13	479,415	14.36
ฟิลิปปินส์	132	0.04	90	0.01	1,402	0.16	754	0.05	1,696	0.08	44,764	1.46	54,508	1.63
ออสเตรเลีย	2,036	0.58	5,968	0.90	8,872	1.05	8,743	0.57	25,099	1.10	74,081	2.42	59,369	1.78
เบลเยียม	105	0.03	920	0.14	1,888	0.22	2,236	0.15	8,133	0.35	19,672	0.64	22,637	0.68
เดนมาร์ก	-	-	-	-	70	0.01	-	-	13,357	0.59	21,657	0.71	18,419	0.55
ฟินแลนด์	200	0.06	-	-	-	-	2,466	0.16	25,933	1.14	107,631	3.52	92,176	2.76
เยอรมันตะวันตก	273,240	78.34	493,468	74.38	559,331	66.15	956,545	62.53	1,227,540	53.91	1,346,280	44.05	1,419,934	42.53
อิตาลี	416	0.12	1,132	0.17	811	0.10	2,593	0.17	8,187	0.36	28,908	0.95	46,767	1.40
เนเธอร์แลนด์	28,788	8.25	78,253	11.80	132,422	15.66	267,368	17.48	435,887	19.13	583,876	19.11	580,663	17.39
นอร์เวย์	745	0.21	54	0.01	350	0.04	200	0.01	22,175	0.97	52,013	1.70	68,330	2.05
สวีเดน	14,324	4.11	22,453	3.38	23,540	3.50	69,014	4.51	161,377	7.09	194,492	6.37	159,776	4.79
สวิตเซอร์แลนด์	15,877	4.55	40,561	6.11	74,140	8.77	128,542	8.40	155,695	6.88	189,063	6.19	161,483	4.84
สิงคโปร์	120	0.03	913	0.14	1,768	0.20	744	0.05	1,008	0.04	9,909	0.32	13,652	0.41
อเมริกา	166	0.05	255	0.04	37	0.01	189	0.01	1,018	0.04	11,645	0.38	26,973	0.81
ออสเตรเลีย	441	0.13	846	0.13	481	0.06	2,057	0.13	6,206	0.27	4,905	0.16	15,474	0.43
อื่น ๆ	337	0.10	595	0.09	1,720	0.20	2,401	0.15	6,790	0.30	39,001	1.28	33,305	1.00
รวม	348,775	100	653,432	100	545,613	100	1,529,698	100	2,277,146	100	3,056,050	100	3,338,454	100

ตารางที่ 23 มูลค่าดอกและต้นกล้วยไม้ของไทยที่ส่งออกแยกเป็นประเทศ

หน่วย : บาท

ประเทศ	ปี 2515		ปี 2516		ปี 2517		ปี 2518		ปี 2519		ปี 2520		ปี 2521 (ม.ก.-ค.ค.)	
	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%
ฮ่องกง	32,310	0.12	66,665	0.14	14,122	0.03	16,974	0.02	256,489	0.25	1,480,822	1.12	2,320,526	1.63
มาเลเซีย	5,459	0.02	-	-	-	-	-	-	-	-	56,841	0.04	100,182	0.07
สิงคโปร์	13,312	0.05	19,570	0.04	13,228	0.03	22,181	0.03	17,380	0.02	105,995	0.09	308,395	0.22
อินโดนีเซีย	-	-	-	-	7,814	0.02	119,225	0.15	19,763	0.02	296,352	0.22	869,420	0.57
ญี่ปุ่น	505,044	1.80	682,545	1.41	1,562,962	3.06	5,488,675	6.97	11,075,214	10.61	16,298,803	12.26	24,087,174	16.91
ฟิลิปปินส์	4,160	0.01	3,710	0.01	58,359	0.12	37,322	0.05	57,946	0.06	1,091,666	0.82	1,535,556	1.08
ออสเตรเลีย	105,456	0.38	319,237	0.66	425,359	0.84	412,265	0.52	1,030,637	0.99	3,061,380	2.31	2,440,665	1.71
เบลเยียม	5,824	0.02	42,287	0.09	95,645	0.19	113,965	0.15	367,887	0.35	864,708	0.65	913,116	0.64
เดนมาร์ก	-	-	-	-	2,849	0.01	-	-	517,815	0.05	1,161,202	0.87	797,918	0.56
ฟินแลนด์	4,160	0.01	-	-	-	-	102,505	0.13	1,078,659	1.03	4,443,380	3.34	3,880,720	2.73
เยอรมนีตะวันตก	21,325,504	75.96	36,912,279	76.29	35,949,559	70.35	50,584,789	64.24	55,371,652	53.05	57,238,577	43.06	59,241,943	41.59
อิตาลี	20,800	0.07	52,169	0.11	33,680	0.07	114,482	0.15	338,531	0.32	1,177,147	0.89	1,957,416	1.37
เนเธอร์แลนด์	3,052,409	10.87	5,534,452	11.44	7,137,879	13.97	12,232,260	15.54	18,626,905	17.84	24,471,341	18.41	24,229,543	17.01
นอร์เวย์	34,944	0.13	10,417	0.02	20,349	0.04	7,631	0.01	907,866	0.87	2,434,454	1.83	2,824,646	1.98
สวีเดน	1,682,607	5.99	2,281,146	4.71	2,114,950	4.14	3,759,789	4.78	7,581,046	7.26	8,640,825	6.50	6,657,488	4.67
สหรัฐอเมริกา	1,206,479	4.30	2,264,227	4.68	3,487,752	6.83	5,476,123	6.95	6,444,234	6.17	7,722,790	5.81	6,566,640	4.61
อังกฤษ	6,947	0.03	43,640	0.09	80,535	0.16	30,179	0.04	42,583	0.04	405,076	0.30	554,319	0.39
อเมริกา	9,360	0.03	17,364	0.03	1,730	0.01	10,448	0.01	904	0.01	452,762	0.34	1,214,221	0.85
ออสเตรเลีย	43,569	0.16	99,928	0.21	27,326	0.01	104,776	0.13	304,680	0.29	478,086	0.36	655,645	0.46
อื่น ๆ	15,064	0.05	35,234	0.07	65,323	0.13	104,794	0.13	334,829	0.32	1,041,120	0.78	1,355,849	0.95
รวม	28,073,398	100	48,385,940	100	51,039,469	100	78,738,602	100	104,375,250	100	132,323,336	100	142,451,392	100

เนื่องจากระบบการเก็บตัวเลขสถิติก่อนปี พ.ศ. 2520 ทางกองวิชาการและสถิติ กรมศุลกากร มิได้แยกต้นกล้วยไม้ไว้ต่างหากจากต้นไม้อื่น ๆ แต่สำหรับดอกกล้วยไม้นั้นได้แยกไว้ดังแสดงตัวเลขสถิติในตารางที่ 22 ยกเว้นคอลัมภ์ปี พ.ศ. (2520) (มกราคม-ตุลาคม) ซึ่งมีระบบการแยกสถิติต้นกล้วยไม้ออกจากต้นไม้อื่น ๆ และมีสถิติของกล้วยไม้อีกด้วย ดังนั้นตัวเลขสถิติปริมาณดอกและต้นกล้วยไม้ของไทยที่ส่งออกแยกเป็นประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515-2519 ที่แสดงในตารางที่ 22 อาจจะมีค่าผิดพลาดจากความเป็นจริงบ้าง

อย่างไรก็ตาม ถ้าหากจะพิจารณาจากตัวเลขสถิติเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2520 (ม.ค.-ต.ค.) กับปี พ.ศ. 2521 (ม.ค.-ต.ค.) ซึ่งเป็นข้อมูลปีที่ทางกรมศุลกากรได้แยกสถิติต้นกล้วยไม้ และสถิติดอกกล้วยไม้ไว้ต่างหากแล้ว จะเห็นได้ว่าตลาดกล้วยไม้ของไทยนั้นยังสามารถพิจารณาจากประเภทการค้ากล้วยไม้ก็คือ ส่วนในตลาดดอกกล้วยไม้ระหว่างปี 2520 (ม.ค.-ต.ค.) และปี 2521 (ม.ค.-ต.ค.) ตลาดที่ใหญ่ที่สุด คือประเทศเยอรมันตะวันตก ปริมาณดอกกล้วยไม้ที่ส่งออกไปเยอรมันตะวันตกมีประมาณเฉลี่ยร้อยละ 45.53 ของปริมาณที่ส่งออกทั้งสิ้นในช่วงเวลานั้น รองลงมาได้แก่ประเทศเนเธอร์แลนด์ ญี่ปุ่น สวีตเซอร์แลนด์ และสวีเดน ซึ่งนำเข้าปริมาณเฉลี่ยร้อยละ 19.13, 11.09, 5.90, และ 5.36 ตามลำดับ นอกจากนี้ก็มีประเทศทางยุโรปอื่น เช่น ฟินแลนด์ ออสเตรเลีย (ดูจากตารางที่ 24) ในตลาดต้นกล้วยไม้ระหว่างปี พ.ศ. 2520 (ม.ค.-ต.ค.) และปี พ.ศ. 2521 (ม.ค.-ต.ค.) ตลาดที่ใหญ่ที่สุด คือประเทศฟิลิปปินส์ ปริมาณต้นกล้วยไม้ที่ส่งไปฟิลิปปินส์ปริมาณร้อยละ 51.19 ของปริมาณที่ส่งออกทั้งสิ้นในช่วงเวลาดังกล่าว ส่วนตลาดรองลงมาได้แก่ อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น อเมริกา ซึ่งมีปริมาณนำเข้าร้อยละ 11.19, 9.47, 8.70 ตามลำดับในช่วงปี พ.ศ. 2520 (ม.ค.-ต.ค.) ส่วนในปี พ.ศ. 2521 (ม.ค.-ต.ค.) นั้นตลาดรองลงมาจากฟิลิปปินส์ได้กลับกลายเป็นประเทศอื่น ๆ (นอกเหนือจากที่มีในตารางที่ 24) อเมริกา สิงคโปร์และญี่ปุ่น ซึ่งมีปริมาณนำเข้าร้อยละ 6.32, 6.22, 5.76 ตามลำดับ เป็นต้น

หมายเหตุ : ตัวเลขสถิติทั้งมูลค่าและปริมาณการส่งออกดอกกล้วยไม้ไทยในปี 2521 เป็นค่าประมาณที่ยังมิได้ผ่านการวิเคราะห์ทางด้านสถิติ ดังนั้นสถิติที่ได้แสดงแล้วจะไม่เท่ากับสถิติปริมาณและมูลค่าการส่งออกดอกกล้วยไม้เดือนมกราคม-ตุลาคมของปี 2521 / 2522 ในบทที่ 6

ตารางที่ 24 ปริมาณและมูลค่าต้นกล้วยไม้และดอกกล้วยไม้ของไทยที่ส่งออกในระหว่างปี พ.ศ. 2520 (ม.ค.-ต.ค.)

ประเทศ	ต้นกล้วยไม้ส่งออกในปี 2520 (ม.ค.-ต.ค.)				ดอกกล้วยไม้ส่งออกในปี 2520 (ม.ค.-ต.ค.)			
	ปริมาณ (ก.ก.)	%	มูลค่า (บาท)	%	ปริมาณ (ก.ก.)	%	มูลค่า (บาท)	%
ฮ่องกง	1,417	2.48	51,622	2.69	21,425	1.11	867,359	1.05
มาเลเซีย	810	1.42	19,356	1.01	895	0.05	37,486	0.04
สิงคโปร์	1,831	3.21	61,185	3.19	80	0.01	2,954	0.01
อินโดนีเซีย	6,387	11.19	171,665	8.94	901	0.05	37,732	0.05
ญี่ปุ่น	5,405	9.47	190,751	9.94	146,419	7.59	8,563,457	10.37
ฟิลิปปินส์	26,517	46.47	865,659	46.15	1,300	0.07	29,098	0.04
ออสเตรเลีย	-	-	-	-	53,277	2.75	2,179,618	2.64
เบลเยียม	-	-	-	-	14,107	0.73	630,286	0.76
เดนมาร์ก	32	0.06	1,050	0.05	9,318	0.48	398,444	0.48
ฟินแลนด์	-	-	-	-	61,600	3.19	1,752,088	2.12
เยอรมันตะวันตก	2,939	5.15	102,282	5.33	915,768	47.50	38,906,560	47.10
อิตาลี	48	0.08	1,100	0.06	14,220	0.74	579,467	0.70
เนเธอร์แลนด์	312	0.55	7,360	0.38	394,751	20.48	16,476,811	19.95
นอร์เวย์	-	-	-	-	24,997	1.30	1,037,527	1.26
สวีเดน	-	-	-	-	112,460	5.83	4,594,921	5.68
สวิตเซอร์แลนด์	75	0.13	1,528	0.08	192,173	9.85	5,406,030	6.54
อังกฤษ	150	0.26	6,112	0.32	4,487	0.23	183,376	0.22
อเมริกา	4,966	8.70	187,907	9.79	904	0.05	31,989	0.04
ออสเตรีย	1,283	2.25	68,057	3.55	4,943	0.26	205,494	0.25
อื่น ๆ	3,395	6.58	163,537	8.52	13,850	0.72	581,100	0.70
รวม	57,067	100.00	1,919,181	100.00	1,927,875	100.00	82,601,300	100.00

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ประเทศ	ต้มกล้วยไม้ส่งออกในปี 2521 (ม.ค.-ต.ค.)				ดอกกล้วยไม้ส่งออกในปี 2521 (ม.ค.-ต.ค.)			
	ปริมาณ (ก.ก.)	%	มูลค่า (บาท)	%	ปริมาณ (ก.ก.)	%	มูลค่า (บาท)	%
ฮ่องกง	1,618	1.86	73,971	2.51	51,970	1.60	2,246,555	1.61
มาเลเซีย	1,937	2.23	58,347	1.98	1,184	0.04	41,835	0.04
สิงคโปร์	5,409	6.22	200,740	6.82	2,693	0.08	107,655	0.09
อินโดนีเซีย	1,439	1.65	25,504	0.87	19,323	0.59	783,926	0.57
ญี่ปุ่น	5,013	5.76	190,168	6.46	474,402	14.59	23,897,006	17.13
ฟิลิปปินส์	48,669	55.92	1,384,029	47.04	5,839	0.18	151,527	0.11
ออสเตรเลีย	290	0.33	10,188	0.35	59,079	1.82	2,430,477	1.75
เบลเยียม	260	0.30	5,254	0.18	22,377	0.69	907,862	0.66
เดนมาร์ก	90	0.10	5,195	0.18	18,329	0.56	792,723	0.58
ฟินแลนด์	-	-	-	-	92,176	2.83	3,880,720	2.79
เยอรมันตะวันตก	3,681	4.23	128,992	4.38	1,416,253	43.56	59,112,951	42.29
อิตาลี	410	0.47	12,090	0.41	46,357	1.43	1,945,326	1.39
เนเธอร์แลนด์	2,434	2.80	89,176	3.03	578,229	17.78	24,140,367	17.30
นอร์เวย์	400	0.46	12,224	0.42	67,930	2.09	2,812,422	2.02
สวีเดน	420	0.48	12,631	0.43	159,356	4.90	6,644,857	4.77
สวิตเซอร์แลนด์	200	0.23	9,964	0.34	61,283	1.88	6,556,676	4.76
อังกฤษ	245	0.28	8,495	0.29	13,407	0.41	545,824	0.39
อเมริกา	5,501	6.32	344,549	11.71	21,472	0.66	869,672	0.62
ออสเตรเลีย	2,224	2.56	96,763	3.29	13,250	0.41	558,882	0.40
อื่น ๆ	6,791	7.80	274,060	9.31	26,514	0.82	1,081,789	0.79
รวม	87,031	100.00	2,942,340	100.00	3,251,423	100.00	139,509,052	100.00

ที่มา : กรมผู้ลการ กองบัญชาการและสถิติ

สภาพตลาดผู้รับซื้อที่สำคัญในต่างประเทศ

ประเทศเยอรมันตะวันตก

สายการบินลูฟท์ฮันซ่า เป็นสายการบินประจำชาติของประเทศเยอรมันตะวันตก และเป็นสายการบินที่ริเริ่มในการพัฒนาการบริหารบริการขนส่งกล้วยไม้จากประเทศไทยสู่ประเทศนี้โดยตรง นับตั้งแต่กิจการส่งกล้วยไม้ไทยไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศเมื่อประมาณ 10 ปีที่แล้วมาจากสาเหตุดังกล่าวแล้วทำให้ประเทศเยอรมันตะวันตกเป็นตลาดที่รับซื้อดอกกล้วยไม้ไทยมากที่สุดถึงร้อยละ 90 ในระยะปีแรก ๆ¹ จากการสำรวจ "ในปี พ.ศ. 2516 เกี่ยวกับมูลค่าที่มีการซื้อดอกไม้ของสิบประเทศในยุโรป พบว่าชาวเยอรมันเป็นชนชาติที่ใช้ดอกไม้มากเป็นอันดับที่สองรองจากชาวสวีเดนโดยมีมูลค่าที่มีการซื้อดอกไม้ประมาณ 63.00 ดอลลาร์มาร์กต่อปีต่อคน"² ซึ่งมูลค่าดังกล่าวมีค่าหนึ่งในสามของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ประเทศนี้ได้ชื่อว่า เป็นประเทศผู้ผลิตไม้ดอกไม้ประดับที่ใหญ่ที่สุดในทวีปยุโรป แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ กำสั่งการผลิตภายในประเทศในปี พ.ศ. 2516 นั้นมี "ล้วนถึง 13,400 แห่งที่ปลูกดอกไม้เป็นพืชหลักซึ่งประกอบไปด้วยการปลูกในที่แจ้งและในเรือนกระจก เนื้อที่ที่มีการปลูกในที่แจ้งถึง 4,358 HA และในเรือนกระจก 2,196 HA"³ และในเนื้อที่ดังกล่าวก็มีการปลูกดอกไม้หลายชนิดด้วยกัน อาทิเช่น ดอกทิวลิป ดอกกุหลาบ ดอกคาร์เนชั่น ฯลฯ ในปี พ.ศ. 2518 ประมาณร้อยละ 31 ของพื้นที่ทั้งหมดที่ใช้ปลูกไม้ดอกไม้ใช้ในการปลูกดอกเบญจมาศ ประมาณร้อยละ 19, ร้อยละ 15 ที่ใช้ปลูกดอกกุหลาบและดอกคาร์เนชั่นตามลำดับ (ดูจากตารางที่ 25) ส่วนใหญ่

¹ "กล้วยไม้ไทยกับสายการบินขนส่งลูฟท์ฮันซ่า," ข่าวพาณิชย์ (13 ตุลาคม 2520) : 8.

² "Boom in Thai Orchid Exports," German Thai Business Review (August/November 1977) : 20.

³ United Nations, International Trade Division, Prospects for Tropical Flower Exports from Developing ESCAP Countries, (Bangkok n.p., 1977), pp. 73-74.

จะเป็นล้นที่มีเนื้อที่เรือนกระจกเฉลี่ย 2,000-3,000 ตารางเมตร ปริมาณผลผลิตทั้งสิ้นครึ่งหนึ่งจะจำหน่ายโดยตรงไปยังผู้ใช้ ส่วนที่เหลือจะจำหน่ายผ่านสมาคมผู้ปลูกเลี้ยงไปยังพ่อค้าส่งจากพ่อค้าส่งไปยังพ่อค้าปลีก และผู้ซื้อใช้ก็จะหาซื้อได้จากพ่อค้าปลีกอีกทอดหนึ่ง ไม้ดอกในประเทศนี้นำเข้ามาจากกลุ่มประเทศประชาคมยุโรป (EEC) เป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. 2519 มูลค่านำเข้าดอกไม้จากประเทศกลุ่ม EEC มีมูลค่าประมาณร้อยละ 90 ซึ่งประกอบด้วยมูลค่าที่นำเข้าจากประเทศเนเธอร์แลนด์มากที่สุด คือร้อยละ 77.1 มูลค่าที่นำเข้าดอกไม้จากประเทศฝรั่งเศส ร้อยละ 2.0 และจากประเทศอิตาลีร้อยละ 10.6 (ดูจากตารางที่ 26) จากตารางเดียวกันนี้ จะเห็นว่ามูลค่าการนำเข้าจากเนเธอร์แลนด์ได้เพิ่มมากขึ้นจากร้อยละ 48.5 ในปี พ.ศ. 2511 เป็นร้อยละ 75 ในปี พ.ศ. 2516 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 77.1 ในปี พ.ศ. 2519 แต่มูลค่าการนำเข้าจากอิตาลีได้ลดลงจากร้อยละ 28 ในปี พ.ศ. 2511 เป็นร้อยละ 10.6 ในปี พ.ศ. 2519 เนื่องจากดอกไม้ที่นำเข้าจากเคนย่า โคลัมเบีย บราซิล ไทยและสิงคโปร์ เป็นต้น ส่วนดอกไม้ที่นำเข้านั้นได้แก่ ดอกคาร์เนชั่นมากที่สุด รองลงมาดอกกุหลาบ นอกนั้นก็ดอกไม้ชนิดอื่น ๆ (ดูจากตารางที่ 27)

ตารางที่ 25 พื้นที่ปลูกไม้ดอกชนิดต่าง ๆ ในเรือนกระจกของประเทศเยอรมันตะวันตก

หน่วย : HA

ชนิด	2504	2512	2515	2518	
				พื้นที่	ร้อยละ
กุหลาบ	54	124	119	124	8.8
กุหลาบ	63	195	245	270	19.2
คาร์เนชั่น	162	252	251	210	14.9
เบญจมาศ	315	390	489	430	30.7
เยเบร่า	-	21	28	34	2.4
กล้วยไม้	-	11	24	22	1.6
อื่น ๆ	249	318	342	313	22.4
รวม	863	1,311	1,498	1,403	100.0

ที่มา : H. STORCK AND D.M. HORMANN, PROSPECTS FOR CUT FLOWERS EXPORTS FROM AFRICA TO WEST EUROPE (ROME, FAO, 1976)

ตารางที่ 26 มูลค่าการนำเข้าดอกไม้จากประเทศต่าง ๆ ของประเทศเยอรมันตะวันตก

หน่วย : ล้านดอย์มาร์ก

ประเทศ	2511	2513	2515	2516	2517	2518	2519
บลากิล			0.8 (0.1)	1.4 (0.2)	2.2 (0.3)	3.0 (0.3)	3.1 (0.3)
โคลัมเบีย			0.4 (0.1)	0.9 (0.1)	3.9 (0.5)	6.1 (0.7)	15.0 (1.5)
ฝรั่งเศส	10.5 (3.7)	15.0 (3.7)	17.7 (2.8)	18.8 (2.7)	20.0 (2.4)	21.3 (2.3)	20.0 (2.0)
อิตาลี	3.5 (1.2)	12.4 (3.0)	20.5 (3.3)	17.7 (2.5)	19.4 (2.3)	24.7 (2.7)	22.7 (2.3)
อิตาลี	79.0 (28.0)	90.0 (22.0)	110.8 (17.7)	108.1 (15.3)	103.0 (12.5)	111.2 (11.8)	104.3 (10.6)
ไอวอรีโคสต์			0.6 (0.1)	1.0 (0.1)	1.2 (0.1)	1.0 (0.1)	1.4 (0.1)
เคนย่า			0.1 (0.2)	3.4 (0.5)	4.7 (0.6)	15.3 (1.7)	14.7 (1.5)
เนเธอร์แลนด์	164.0 (46.5)	268.0 (66.0)	449.3 (71.8)	529.4 (75.0)	637.3 (77.1)	716.0 (76.9)	760.9 (77.1)
สิงคโปร์			3.6 (0.6)	4.1 (0.6)	5.8 (0.7)	7.3 (0.8)	6.5 (0.7)
สหภาพใต้	2.8 (1.0)	2.4 (0.6)	2.6 (0.4)	2.8 (0.4)	4.9 (0.6)	4.5 (0.5)	7.6 (0.8)
สเปน	5.4 (2.0)	4.4 (1.0)	3.8 (0.8)	3.0 (0.4)	4.6 (0.6)	4.7 (0.5)	4.4 (0.4)
ไทย			7.2 (1.2)	9.0 (1.3)	10.5 (1.3)	14.7 (1.6)	15.8 (1.5)
สหรัฐอเมริกา							2.4 (0.2)
ยอดรวม	280.0 (100.0)	405.0 (100.0)	509.0 (100.0)	706.0 (100.0)	826.7 (100.0)	939.7 (100.0)	986.3 (100.0)

ที่มา : FOREIGN TRADE STATISTICS OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY.

หมายเหตุ. ยอดรวมในตารางเป็นยอดรวมทั้งสิ้นจากทุก ๆ ประเทศที่ส่งดอกไม้ไปยังประเทศเยอรมันตะวันตก มิใช่ยอดรวมของประเทศที่ระบุในตารางเท่านั้น

ตารางที่ 27 ชนิดของดอกไม้หน้าเข้าของประเทศเยอรมันตะวันตก

หน่วย : ตัน

ชนิด	2513	2514	2515	2516	2517	2518	2519
คาร์เนชั่น	12,764	13,970	17,507	18,923	22,014	27,088	28,060
กุหลาบ	7,019	8,597	11,214	12,147	14,460	16,883	16,953
อื่น ๆ	14,226	18,636	25,473	34,852	42,032	42,129	44,699

ที่มา เช่นเดียวกับตารางที่ 26

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดอกกล้วยไม้เป็นดอกไม้ชนิดหนึ่งในจำนวนดอกไม้ชนิดอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นดอกกล้วยไม้พันธุ์ที่ไม่สามารถปลูกได้ในประเทศนี้ เนื่องจากในระยะแรก ๆ ดอกกล้วยไม้มีราคาแพง จึงถือว่าดอกกล้วยไม้เป็นสินค้าประเภทฟุ่มเฟือย แต่เมื่อมีการนำเข้าดอกกล้วยไม้มากขึ้นทำให้ราคาถูกลง หาซื้อได้ง่ายขึ้น ดอกกล้วยไม้ที่นำเข้ามาทางอาเซียนนั้นเป็นที่พอใจทางด้านคุณภาพมากที่สุด ส่วนความนิยมในกล้วยไม้พันธุ์ใดนั้นมักจะขึ้นอยู่กับสีสรรของดอกไม้ สีเข้มเป็นสีที่นิยมมากกว่าสีอ่อนจากการ

รายงานของ MALAYSIAN TRADE COMMISSION ในประเทศเยอรมันตะวันตก เกี่ยวกับพันธุ์กล้วยไม้ที่เป็นที่นิยมในตลาดเยอรมัน พบว่า กล้วยไม้พันธุ์ DENDROBIUM เป็นพันธุ์ที่ตลาดต้องการมากที่สุดถึงร้อยละ 65 ของส่วนตลาด รองลง ๆ ไปได้แก่ กล้วยไม้พันธุ์แมลงปอ ARACHNIS MAGGIE OEI ร้อยละ 15 ของส่วนตลาดและกล้วยไม้พันธุ์ ARANDA CHRISTINE ร้อยละ 10 ของส่วนตลาด¹ เป็นต้น

ในระหว่างช่วงฤดูร้อนนั้นปริมาณดอกไม้ในประเทศนี้มีมาก ซึ่งอาจจะประกอบด้วยดอกไม้จากประเทศต่าง ๆ เคียง แต่ในช่วงฤดูหนาวนั้นมียอดดอกไม้ขายน้อย เพราะความหนาวเย็นของอากาศ ปริมาณก็ไม่พอกับความต้องการ จึงต้องนำเข้าจากต่างประเทศ รวมทั้งจากประเทศทางอาเซียน ช่องทางการจำหน่ายดอกไม้ในประเทศเยอรมันตะวันตกจะล้นซับซ้อนแต่มีระเบียบ (ดังแสดงในแผนภูมิที่ 6) จะเห็นได้ว่า ดอกไม้ก่อนที่จะถึงมือผู้ใช้มันจะผ่านมาจากแหล่งจำหน่าย 3 แหล่งด้วยกัน คือ

ก. STREET VENDORS แผงลอยขายดอกไม้ในตลาดนัดสุดสัปดาห์ทำนองเดียวกับตลาดนัดสนามหลวงของบ้านเรา ซึ่งมีส่วนตลาดการจำหน่ายร้อยละ 40

¹"Diffidence or Indifference?," Malaysian Business (June 1978)

จึงได้มีการพัฒนาการขนส่งโดยใช้ระบบพลาสมา¹ เข้าช่วยในการบรรทุกสินค้าทางอากาศให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับการให้บริการที่ให้แก่ผู้โดยสาร เครื่องบินล่าเหตุนี้แหละที่ทำให้การนำเข้าสินค้าไทยของประเทศเยอรมันตะวันตกเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนี้

มูลค่าการนำเข้าสินค้าไทยของประเทศเยอรมันตะวันตกระหว่างปี พ.ศ. 2517-2520

ปี พ.ศ.	หน่วย : 1,000 ดอลลาร์
2517	314,291
2518	333,460
2519	502,644
2520 (มกราคม-มิถุนายน)	423,431

ที่มา : ทอการค้าเยอรมัน-ไทย

สำหรับตอกด้วยไม้ไทยที่ส่งไปยังตลาดเยอรมันตะวันตกก็เพิ่มขึ้นเช่นกันดังต่อไปนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ระบบพลาสมา คือ ระบบการขนส่งบรรทุกสินค้า เครื่องบินโดยการใส่แผ่นเหล็กแบน ๆ ไว้วางสินค้า แล้วค่อยใส่เครื่องทุ่นแรงยกแผ่นเหล็กพร้อมสินค้านั้นขึ้นไปไว้ใต้ที่สำหรับบรรทุกของเครื่องบิน พอแผ่นเหล็กเข้าที่แล้ว เครื่องบินก็จะมีที่ล็อกแผ่นพลาสมาไว้ที่ เพื่อป้องกันมิให้แผ่นพลาสมาเคลื่อนที่

มูลค่าการนำเข้าดอกกล้วยไม้ไทยของประเทศเยอรมันตะวันตกระหว่างปี พ.ศ.

2515-2521

ปี พ.ศ.	หน่วย : 1,000 ดอลลาร์มาร์ก
2515	7,200
2516	9,153
2517	10,528
2518	14,854
2519	16,036
2520	17,304
2520 (มกราคม-พฤศจิกายน)	14,269
2521 (มกราคม-พฤศจิกายน)	16,746

ที่มา : หอการค้า เยอรมัน-ไทย

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการส่งออกกล้วยไม้ไปยังประเทศเยอรมันตะวันตกได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ผลเนื่องมาจากการขนส่งทางอากาศที่ดีขึ้น และนอกจากนี้ยังเนื่องมาจากประเทศเยอรมันตะวันตกเป็นประเทศหนึ่งในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรปที่ให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ดอกกล้วยไม้ไทย ในแง่ลดหย่อนอากรขาเข้าแก่ดอกกล้วยไม้ไทยที่ส่งเข้า โดยเรียกเก็บในอัตราเดียวกันตลอด คือร้อยละ 15 ซึ่งต่ำกว่าอัตราปกติที่เรียกเก็บร้อยละ 17 ในระหว่าง 1 พฤศจิกายน-31 พฤษภาคม หรือร้อยละ 24 ในระหว่าง 1 มิถุนายน - 31 ตุลาคม ซึ่งเป็นการส่งเสริมการนำเข้าดอกกล้วยไม้ไทยไปยังประเทศนี้ด้วย ดังนั้นถ้าหากว่าเรายังสามารถรักษาคุณภาพดอกไม้ดอกกล้วยไม้ให้ดีเช่นเดิมหรือดีกว่าเดิม และทั้งดอกกล้วยไม้ยังเป็นที่ยอมรับในตลาดเยอรมัน ตลาดเยอรมันก็จะยังคงเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดที่จะรับซื้อดอกกล้วยไม้ไทยต่อไปในอนาคต

สหประชาชาติยุโรปได้จัดตั้งขึ้นประเพณี

ประเทศเนเธอร์แลนด์

ชาวฮอลันดาเป็นชนชาติหนึ่งที่ได้ใช้ดอกไม้มากเป็นอันดับที่สามในลึบประเทศที่ได้มีการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2516 มูลค่าที่มีการซื้อดอกไม้ประมาณ 48.50 ดอลลาร์ต่อคนต่อปี ประเทศเนเธอร์แลนด์นั้นเป็นที่รู้จักกันดีโดยทั่วไปว่าเป็นดินแดนแห่งดอกไม้ เพราะไม่ว่าจะมองไปทางไหนก็มักจะพบเห็นแต่ดอกไม้ แม้กระทั่งในบ้านที่คนอยู่อาศัยก็สามารถพบได้ตามระเบียงหน้าต่าง ซึ่งเขานิยมปลูกในกระถางหรือบางครั้งก็พบการปลูกในกระเช้าห้อยจากเพดานห้องก็มี ทุกหนทุกแห่งในประเทศนี้ประดับประดาด้วยดอกไม้ แม้กระทั่งบริเวณศูนย์กลางการค้าต่าง ๆ ในเมือง และเป็นที่รู้โดยทั่วกันว่าดอกทิวลิปเป็นสัญลักษณ์ของประเทศเนเธอร์แลนด์ ดังนั้นจึงไม่แปลกเลยที่นักท่องเที่ยวจะสามารรถเที่ยวชมดอกไม้ได้จากสวนดอกไม้ต่าง ๆ เพื่อหาความเพลิดเพลินหรือเพื่อศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับพืชได้จากสวนที่เป็นศูนย์กลางการเพาะปลูกดอกไม้กว่า 60 แห่งในประเทศนี้ สวนดอกไม้ที่มีชื่อที่สุดของฮอลแลนด์ก็คือ LEIDEN'S BOTANICAL GARDEN HORTUS BOTANICUS นอกจากนี้ยังมีสวนบัวสับต้นไม้ที่ BOSKOOP ส่วน THE HORTUS DE WOLF ใกล้กับ GRONINGEN ส่วนวิสัยต้นไม้นานาชาติที่ LIMMEN ส่วนปลูกต้นไม้ตัดดอกที่ RIJNSBURG และสวนที่ผีเครื่องกำเนิดความร้อน DRIEBERGENLS ส่วนทั้งหมดที่กล่าวจะมีการเปิดให้ผู้สนใจเข้าชมทุกวัน ยกเว้นสวนที่ LIMMEN จะเปิดเฉพาะในกลางเดือนเมษายนถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ดอกไม้มีมาก นอกเหนือจากนี้ยังมี TULIPSHOW ซึ่งจะหาดูได้จากสวนทิวลิปฮันเก่าแก่ตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 ซึ่งมีดอกไม้ทุกชนิดกว่า 1000 ชนิด จัดเป็นส่วนแสดงให้ดูฟรี และมีการบริการขายแก่ผู้สนใจจะซื้อหาไปปลูกอีกด้วย ส่วนที่มีป้ายบอกไว้ว่า FRANS-ROOZEN TULIPSHOW อยู่ห่างจากตัวเมือง VOGELENZANG เพียง 1 กิโลเมตร เปิดให้สาธารณชนในในเดือนเมษายน ถึงเดือนพฤษภาคม ทุกวันจากเวลา 8.00-18.00 น. และในเดือนมิถุนายนถึงตุลาคม ทุกวันจากเวลา 9.00-17.00 น. สุดสัปดาห์ 9.00-12.00 น. การให้ดอกไม้เป็นการให้ของขวัญที่ดีที่สุดที่จะให้กันไม่จำกัดอายุเพศ

การใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อหาดอกไม้มาใช้นั้นจะมีค่าประมาณร้อยละ 52 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดในช่วงฤดูร้อน และร้อยละ 78 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดในช่วงฤดูใบไม้ผลิ สำรวจในปี พ.ศ. 2517 ดอกไม้ที่ชาวฮอลันดาซื้อมาใช้คือดอกเบญจมาศมากที่สุด รองลงมาก็คือ

ดอกกุหลาบ ดอก FREESIAS ดอกคาร์เนชั่นและดอกทิวลิป ทั้งห้าชนิดดังกล่าวนี้ ผู้ซื้อนิยมซื้อมาใช้มากกว่าร้อยละ 80¹

ประเทศเนเธอร์แลนด์เป็นประเทศผู้ผลิตดอกไม้มากเป็นที่ส่งรอลงมาจากเยอรมันตะวันตก และส่วนใหญ่ของดอกไม้จะส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2503 ดอกไม้ส่งออกมีค่าร้อยละ 40 ของปริมาณรวมดอกทั้งสิ้นและได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 60 ในปี พ.ศ. 2517²

และถ้าจะพิจารณาถึงปริมาณการนำออกดอกไม้ในปี พ.ศ. 2519 ของประเทศที่มีปริมาณทั้งสิ้น 97,000,000 กิโลกรัม และกว่าร้อยละ 90 ของปริมาณทั้งสิ้นส่งไปยังกลุ่มประเทศ EEC โดยเฉพาะประเทศเยอรมันตะวันตกได้นำเข้าดอกไม้จากเนเธอร์แลนด์ถึงร้อยละ 80 ของปริมาณที่ส่งออกของเนเธอร์แลนด์³

ส่วนดอกไม้ที่ส่งออกก็มีหลายชนิด เช่น ทิวลิป คาร์เนชั่น กุหลาบและเบญจมาศ เป็นต้น พื้นที่ที่ใช้ปลูกดอกไม้ตัดดอกที่อยู่ในเรือนกระจกมีถึงสองส่วนในสามส่วนของพื้นที่เรือนกระจกทั้งหมด ดังนั้นจึงมีผลให้ค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูกสูงกว่าปลูกไว้กลางแจ้ง เช่นการปลูกดอกไม้ตัดดอกของทางกลุ่มประเทศเอเชีย นอกเหนือจากดอกไม้ทั้งสามสี่ชนิดแล้วยังมีอีกหลายชนิด อาทิเช่น เยเบร่า หน้าวัว และลิลลี่ เป็นต้น ดอกไม้ท้องถิ่นต่าง ๆ ที่ออกดอกในประเทศนี้จะจำหน่ายมากน้อยตามฤดูกาลการออกดอกของดอกไม้แต่ละตามความนิยมใช้ในระยะเวลาดังต่าง ๆ อาทิเช่น ในช่วงเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม ช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม แต่ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงกันยายน และช่วงเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์นั้น การซื้อขายน้อยกว่าค่าเฉลี่ยต่อเดือน (ดูจากตารางที่ 28)

ดอกไม้ต่างชนิดจะมีฤดูกาลออกดอกไม้เหมือนกัน เท่าที่เคยเป็นมาในอดีตพบว่าดอกเบญจมาศจะออกดอกตลอดทั้งปี ส่วนดอกไม้ชนิดอื่น ๆ จะออกดอกตามฤดูกาลไม่ตลอดทั้งปีเช่น

¹ Ibid., p. 83.

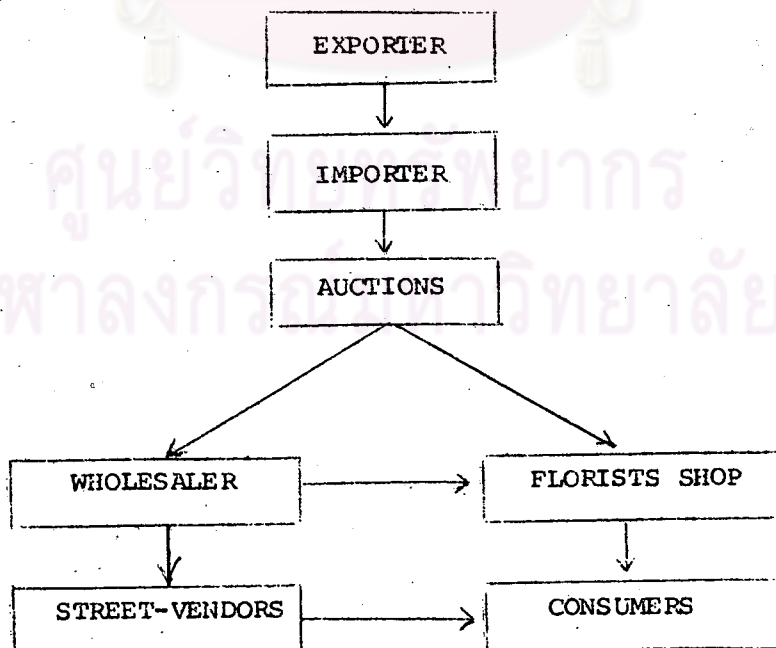
² Ibid., p. 85.

³ Ibid., p. 92.

ดอกเบญจมาศ ดอกไม้ที่ใช้ในประเทศเนเธอร์แลนด์นั้นบางส่วนนำเข้ามาจากประเทศอื่น ดอกไม้ที่นำเข้ามาจากกลุ่มประเทศ EEC มีมูลค่าสูงกว่าประเทศอื่น รองลงมาได้แก่การนำเข้าจากประเทศอิสราเอล และจากกลุ่มอาเซียน (ดูจากตารางที่ 29) และเมื่อพิจารณาถึงช่วงเวลาของการนำเข้าดอกไม้ทั้งปริมาณและมูลค่าจะมีมากในช่วง เดือนพฤศจิกายนถึงพฤษภาคม มากกว่าช่วงมิถุนายนถึงตุลาคม เพราะช่วงเวลาดังกล่าวมีการใช้ดอกไม้มากกว่าช่วงหลังและตรงกับฤดูเทศกาลต่าง ๆ ด้วย (ดูตารางที่ 30) ส่วนชนิดดอกไม้ที่นำเข้ามาส่วนใหญ่จะเป็น กุหลาบและคาร์เนชั่น รองลงมาก็เป็นดอกกล้วยไม้ (ดูตารางที่ 31)

ราคาของดอกไม้ในตลาดเนเธอร์แลนด์ขึ้นอยู่กับราคาประมูลของตลาดประมูลใหญ่ ๆ ในประเทศนี้ และปริมาณของดอกไม้กับความต้องการใช้ดอกไม้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 เป็นต้นมา พบว่าราคาของดอกกล้วยไม้และดอกกลีบลีโต้ลดต่ำลง ส่วนดอกหน้าวัวและทิวลิปคงที่ แต่สำหรับดอกเบญจมาศราคาสูงขึ้น ดอกกล้วยไม้จะขายได้ราคาดีในฤดูร้อนมากกว่าฤดูหนาว ช่องทางการจำหน่ายดอกไม้ในประเทศเนเธอร์แลนด์ส่วนใหญ่จะผ่านตลาดประมูล (ดังแสดงในแผนภูมิที่ 7)

แผนภูมิที่ 7 ช่องทางการจำหน่ายดอกไม้ในประเทศเนเธอร์แลนด์

ตารางที่ 28 การซื้อขายคอกไม้ในตลาดประมุลของประเทศเนเธอร์แลนด์
(ค่าเฉลี่ยต่อเดือน = 100)

เดือน	2503	2513	2517
มกราคม	84.5	78.5	93.3
กุมภาพันธ์	100.1	74.5	91.7
มีนาคม	119.3	105.8	97.9
เมษายน	128.0	111.7	106.6
พฤษภาคม	119.8	142.5	147.3
มิถุนายน	66.1	77.1	79.1
กรกฎาคม	57.3	88.9	70.6
สิงหาคม	56.9	72.1	58.3
กันยายน	73.7	74.4	80.9
ตุลาคม	109.5	123.9	128.2
พฤศจิกายน	137.0	119.4	117.5
ธันวาคม	147.8	131.2	128.5

ที่มา : องค์การอาหารระหว่างประเทศ (FAO, ROME, 1976)

หมายเหตุ. ในปี พ.ศ. 2503 การซื้อขายคอกไม้ ณ ตลาดประมุล AALSMEER.

" 2513 " " CAV

" 2517 " " VBA AND HONSELERSDIJK

ตารางที่ 29 การนำเข้าดอกไม้ของประเทศเนเธอร์แลนด์จากประเทศต่าง ๆ

หน่วย : ล้านกิโลกรัม

ประเทศ	2503	2513	2517	2518	2519
ฝรั่งเศส	0.2	1.1	3.1	4.9	3.5
ประเทศอื่น ๆ ในกลุ่ม EEC	0.1	1.1	3.1	7.5	13.1
รวมของกลุ่ม EEC	0.3	2.2	6.2	12.4	16.6
สเปน	0.0	0.0	2.1	0.3	0.3
อิสราเอล	-	0.4	8.3	12.3	16.0
ไทย	-	0.0	2.5	3.8	5.5
สิงคโปร์	-	-	2.3	3.6	5.7
มาเลเซีย	-	-	0.0	0.1	0.4
แอฟริกาใต้	-	0.3	1.9	2.5	3.5
โคลัมเบีย	-	-	0.6	0.7	1.5
อื่น ๆ	-	0.5	2.0	3.6	3.6
รวม	0.3	3.4	25.9	39.3	53.1

ที่มา : สถิติการค้าต่างประเทศของเนเธอร์แลนด์

ตารางที่ 30 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าดอกไม้ตามช่วงเวลาต่าง ๆ ของเนเธอร์แลนด์

หน่วย : 1000 กิโลตัน

ปี	รวม	มิถุนายนถึงตุลาคม	พฤศจิกายนถึงพฤษภาคม	มิได้ระบุช่วงเวลา
2514	6364	828	4807	729
2515	10752	1689	8348	715
2516	14756	2445	11456	855
2517	27356	3344	22699	1313
2518	39053	4284	33305	1464
2519	53117	6031	45399	1687
หน่วย : 1000 ก.ก.				
2514	1001	69	851	81
2515	1710	147	1494	69
2516	2032	244	1691	97
2517	4031	387	3527	117
2518	4858	439	4266	153
2519	6080	687	5187	206

ที่มา : เช่นเดียวกับตารางที่ 2

ตารางที่ 31 มูลค่าการนำเข้าดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ของ VBA ผ่านตลาดประมูล AALSMEER
ในปี พ.ศ. 2517

	ล้านบาทต่อไร่	ร้อยละ
ROSE (กุหลาบ)	8.6	40.8
CARNATION (คาร์เนชั่น)	4.6	21.8
ORCHID (กล้วยไม้)	1.7	8.1
GLADIOLI	1.2	5.7
ANEMONES	0.4	1.9
LIATRIS	0.4	1.9
อื่น ๆ	4.2	19.8
รวม	21.1	100.0

ที่มา : เช่นเดียวกับตารางที่ 29

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 การขายดอกไม้ผ่านตลาดประมูลทั้ง 15 แห่งของประเทศเนเธอร์แลนด์ในปี
พ.ศ. 2518

หน่วย : ล้านกิลเดอร์

AALSMEER	366.7
AMSTERDAM	0.8
BEMMEL	5.9
BERKEL EN RODENRIJS	36.5
BEVERWIJK	16.4
GRONINGEN	9.1
GRUBBEN RORST	11.6
HILVERSUM	0.5
HONSELEERSDKJK	340.5
LEEWARDEN	1.4
LISSE	9.9
ROELOFARENDSWEEEN	26.5
RIJNSBURG	125.6
TILBURG	5.4
VLEUTEN	8.6
TOTAL	965.4

ในประเทศเนเธอร์แลนด์มีตลาดประมูลอยู่ด้วยกัน 15 แห่ง ตลาดประมูลที่เรียกว่า "AALSMEEK" เป็นตลาดประมูลที่ใหญ่ที่สุดมีเนื้อที่ประมาณ 15 เอเคอร์ซึ่งมีอาคารเนื้อที่ 190,000 ตารางหลา ตั้งอยู่ที่ใกล้ฮัมส์เตอร์ดัม ตลาดประมูลอีก 2 แห่งที่ใหญ่ก็คือ HONSELEKSDIJK ซึ่งอยู่ที่ใกล้ ROTTERDAM และ RIJNSBURG อยู่ที่ใกล้ LEIDEN ตลาดประมูลส่วนใหญ่จะเปิดทุกวันยกเว้นวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 8.00-11.00 น. ตลาดประมูลทั้งสามแห่งนี้ก็มีการขายมากกว่าตลาดประมูลอื่น ๆ ใน 15 แห่ง (ดูตารางที่ 32) บัจจุบันประเทศเนเธอร์แลนด์ให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ดอกกล้วยไม้จากประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทย เช่นเดียวกับของประเทศเยอรมันตะวันตกให้แก่ดอกกล้วยไม้ไทยด้วย¹

ประเทศสวีเดน

ชาวสวีเดนนับว่าเป็นชนชาติที่ชอบดอกไม้มากเป็นอันดับแรกในประเทศยุโรป โดยพิจารณาจากการวิจัยของ "THE CENTRAL MARKETING ASSOCIATION OF GERMAN AGRICULTURE" ในกรุงบอนน์ พบว่า เมื่อคิดเฉลี่ยต่อคนต่อปี ในปี พ.ศ. 2516 มีการซื้อขายดอกไม้ ไม้ประดับในสวีเดนมีมูลค่าประมาณ 66.00 ดอลลาร์² นับเป็นอันดับสูงสุดของสิบประเทศที่ได้ทำการสำรวจในคราวนั้น ส่วนใหญ่มักจะนิยมดอกสีอ่อน และมีความคงทน ผู้ซื้อใช้ส่วนใหญ่มักจะอยู่ในตัวเมืองใหญ่ ๆ อาทิเช่น ชูตติก และบรัลเชลล์ ระยะเวลาที่มีการซื้อมากคือในวันสุดสัปดาห์และในเทศกาลต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ของทุก ๆ ปี

"ดอกไม้ท้องถิ่นของสวีเดนมีมากในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม โดยมีส่วนตลาดถึงร้อยละ 75 ของตลาดดอกไม้ที่เหลือก็จะมีการนำเข้าจากประเทศอื่นแต่ในช่วงฤดูหนาวนั้นดอกไม้ท้องถิ่นมีส่วนตลาดเพียงร้อยละ 10-15 ของตลาดดอกไม้"³ ดังนั้นดอกไม้ส่วนใหญ่ร้อยละ 80-85 จะนำ

¹ ดูรายละเอียดหน้า 141

² German Thai Business Review, p. 20.

³ United Nations, Prospects for Tropical Flower Exports from Developing ESCAP, p. 97.

เข้าจากประเทศอื่น อาทิเช่น เนเธอร์แลนด์ อิตาลี และอิสราเอล ก่อนปี 2515 นั้นประเทศ อิตาลีส่งดอกไม้เข้าสู่ลิสเซอ์แลนด์มากที่สุด แต่หลังจากนั้นคือปี พ.ศ. 2516 เป็นต้นมาปรากฏว่าประเทศเนเธอร์แลนด์เป็นประเทศที่ส่งดอกไม้เข้าประเทศนี้มากที่สุด นอกเหนือจากประเทศอื่นในยุโรปและยังมีประเทศไทยและสิงคโปร์ที่ส่งดอกไม้เข้าประเทศนี้ด้วย (ดูจากตารางที่ 33) ประเทศนี้นำเข้าดอกคาร์เนชั่นจากอิตาลีมากที่สุด รองลงมาคือดอกกุหลาบ (ดูตารางที่ 34) แต่ถ้าจะพิจารณาในแง่ประเทศผู้ส่ง เข้าดอกไม้แล้วปรากฏว่าประเทศนี้เป็นประเทศที่ส่งรองจากประเทศเยอรมันตะวันตกที่มีการนำเข้าดอกไม้จากประเทศอื่น ๆ มากที่สุดในโลก¹ เนื่องจากในประเทศลิสเซอ์แลนด์เองมีดอกไม้ท้องถิ่นมากในบางช่วง ดังนั้นทางรัฐบาลจึงให้ความสำคัญคุ้มครองแก่สินค้าภายในโดยการจำกัดระเบียบแบบแผนการส่ง เข้าและจำหน่ายภายใต้การควบคุมดูแลจากรัฐบาล ซึ่งจะพิจารณาตามความต้องการของตลาดและผลผลิตที่จะส่งมอบแก่ผู้ใช้ในประเทศ โดยแบ่ง เป็น 2 ช่วง

ก) ช่วง 1 พฤษภาคม ถึง 25 ตุลาคม ดอกไม้ท้องถิ่นมีมากแต่ความต้องการมีน้อย ดอกไม้ที่ส่ง เข้าจากต่างประเทศจะถูกจำกัดโดยโควต้า ซึ่งจะพิจารณาจากปริมาณการผลิตในประเทศและจำนวนที่ตลาดต้องการ ส่วนการแบ่งโควต้าให้ผู้ส่ง เข้านั้นก็จะพิจารณาจากปริมาณที่ส่ง เข้าของปีที่ผ่านมา ๆ มาของแต่ละรายเป็นหลัก

ข) ช่วง 26 ตุลาคม ถึง 30 เมษายน ซึ่งเป็นช่วงที่ดอกไม้ท้องถิ่นมีน้อย แต่ความต้องการตลาดมีมาก เพื่อให้ช่วยให้ดอกไม้มีพียงองความต้องการทางรัฐบาลจึงอนุญาตให้มีการส่ง เข้าดอกไม้เป็นไปอย่างอิสระเสรี "ยกเว้นดอกคาร์เนชั่นเพียงอย่างเดียวที่มีการส่ง เข้าตามโควต้า เพราะการผลิตดอกคาร์เนชั่นในประเทศมีตลอดทั้งปี"²

¹ Ibid.

² กรมพาณิชย์สัมพันธ์, "การศึกษาตลาดไม้ดอกไม้ประดับ" (กรุงเทพมหานคร : กรมพาณิชย์สัมพันธ์, 2523) หน้า 1.

ตารางที่ 33 ปริมาณการนำเข้าดอกไม้ของประเทศไทยและประเทศลิวีเชีย

หน่วย : 1000 ก.ก.

ประเทศ	2513	2514	2515	2516	2517
โคลัมเบีย	-	-	11	34	71
เดนมาร์ก	7	18	19	23	25
เยอรมันตะวันตก	-	18	18	21	22
ฝรั่งเศส	177	172	155	173	201
อิสราเอล	284	302	294	316	395
อิตาลี	1530	1474	1857	1824	1667
เนเธอร์แลนด์	1313	1239	1464	1882	2102
สิงคโปร์	7	10	12	16	21
สหรัฐอเมริกา	16	15	25	25	26
สเปน	268	233	315	180	192
ไทย	2	7	12	27	45
สหราชอาณาจักร	19	52	105	33	217
รวม	3702	3600	4340	4672	5197

ที่มา : สหประชาชาติ รายงานประจำปีเกี่ยวกับการค้าโลก

- หมายเหตุ. ก) ตารางนี้จะแสดงเฉพาะปริมาณนำเข้าของ 12 ประเทศที่ส่งเข้าปีละมาก ๆ เท่านั้น
- ข) ยอดรวมจะเป็นยอดรวมทั้งสิ้นของปริมาณนำเข้าจากประเทศต่าง ๆ ทั้งหมดที่ได้ส่งเข้าไปยังประเทศไทยและประเทศลิวีเชีย มีใช้เฉพาะ 12 ประเทศที่ปรากฏในตาราง

ตารางที่ 34 ปริมาณการนำเข้าดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ของประเทศสวิตเซอร์แลนด์

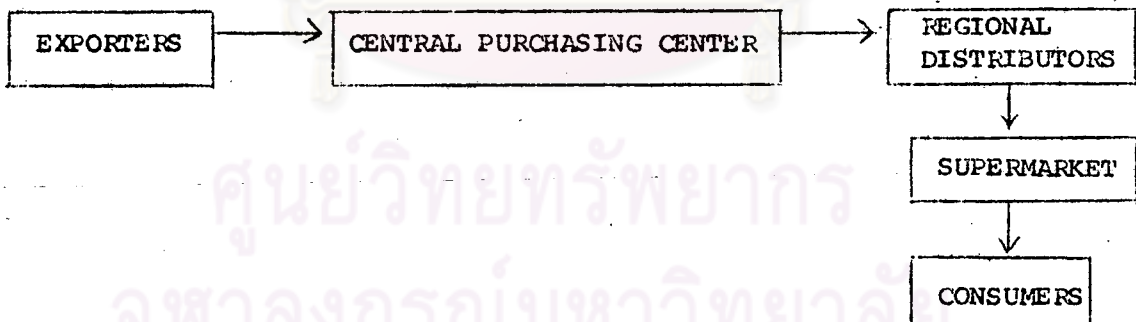
ชนิดและช่วงเวลา	2518		2519	
	1000 ก.ก.	1000 สวิตเซอร์แลนด์	1000 ก.ก.	1000 สวิตเซอร์แลนด์
คาร์เนชั่น				
(1 พฤษภาคม-25 ตุลาคม)	478.3	4823	543.7	5354
กุหลาบ				
(1 พฤษภาคม-25 ตุลาคม)	295.4	5435	294.2	5240
(26 ตุลาคม-30 เมษายน)	600.9	15209	641.0	15160
รวม	896.3	20644	935.2	20400
ทิวลิป				
(26 ตุลาคม-30 เมษายน)	406.2	3991	459.4	4445
อื่น ๆ				
(1 พฤษภาคม-25 ตุลาคม)	891.9	13009	1019.6	14080
(26 ตุลาคม-30 เมษายน)	2879.2	40075	3047.8	43553
รวม	3771.1	53084	4067.4	57633
รวมทั้งสิ้น	5551.9	82542	6005.7	87832

ที่มา : MONATSTATISTIK DES AUSSENHANDELS DEN SCHWEIZ

ในประเทศสวีเดน เซอร์แกนส์มีผู้ส่งเข้ารายใหญ่อยู่ 2 องค์การคือ บริษัทมิโกรส์ MIGROS และโค-ออป ลีวีล ที่ส่งเข้าประมาณครึ่งหนึ่งขอจำนวนที่ส่งเข้าทั้งหมด นอกนั้นเป็นผู้ส่งเข้าที่ มีความชำนาญส่งเข้าโดยเฉพาะ SPECIALIZED IMPORTERS ดังนั้นช่องทางการจำหน่ายดอกไม้ ในประเทศจึงมีด้วยกัน 2 แบบ

แบบที่ 1 แบบของบริษัทมิโกรส์ และโค-ออป ลีวีล ซึ่งทั้งสององค์การจะมีหน้าที่เสมือน CENTRAL PURCHASING CENTER ที่จะทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพ ถ้าหากมีความเสียหายเกิดขึ้น แก่ดอกไม้ก็จะทำหน้าที่ติดต่อร้องเรียนกับผู้ส่งออกทันที และหลังจากตรวจสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็มักจะส่งออกไปยังศูนย์กระจายของในแหล่งต่าง ๆ REGIONAL DISTRIBUTIONS CENTERS เพื่อส่งต่อไปยัง SUPERMARKET และขายให้ผู้บริโภคต่อไป *ปกติ CENTAL PURCHASING CENTER จะคิดค่าบริการผู้ส่งประมาณร้อยละ 5-10 ของราคาดอกและค่าใช้จ่ายทั้งหมด ส่วนทาง SUPERMARKET จะตั้งราคาขายสูงกว่าราคาทุนประมาณร้อยละ 35¹ (ดูจากแผนภูมิที่ 8)

แผนภูมิที่ 8 ช่องทางการจำหน่ายดอกไม้แบบของบริษัท มิโกรส์ และ โค-ออป ลีวีล ของประเทศ สวีเดน เซอร์แกนส์

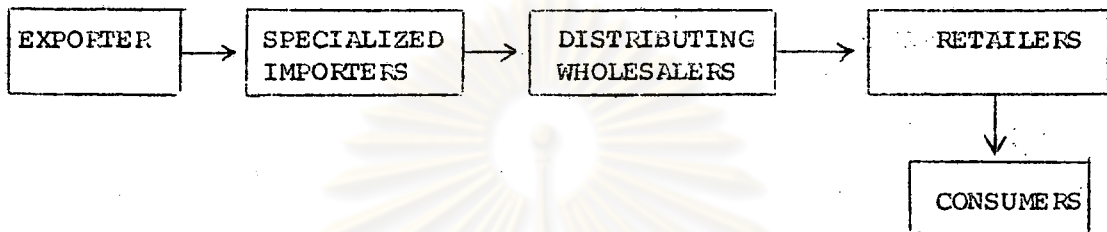

แบบที่ 2 แบบของผู้ชำนาญในการส่งเข้า SPECIALIZED IMPORTERS สินค้าจะถูกส่งเข้าด้วยผู้ชำนาญในการส่งเข้าเพื่อนำไปจำหน่ายต่อผู้ขายส่ง DISTRIBUTING WHOLESALERS โดยคิดกำไร ร้อยละ 5-15 ส่วนผู้ขายส่งจำหน่ายให้แก่ผู้ขายปลีก RETAILERS โดยคิดราคา

¹ เอกสารสำเนาเดียวกัน

ขายสูงกว่าราคาทุนประมาณร้อยละ 30 และผู้ขายปลีกก็จะคิดราคาขายต่อจากราคาทุนที่ซื้อจากผู้ขายส่งประมาณร้อยละ 100 (ดูจากแผนภูมิที่ 9)

แผนภูมิที่ 9 ช่องทางการจำหน่ายดอกไม้แบบของผู้ชำนาญในการสั่งซื้อเข้าของประเทศสวีเดน

ในฤดูหนาวนั้นดอกกล้วยไม้ไทยถูกสั่งซื้อเข้า โดยใช้ช่องทางการจำหน่ายแบบที่ 1 และแบบที่ 2 ประมาณอย่างละ 50 เปอร์เซ็นต์ แต่ในช่วงฤดูร้อนมีการสั่งซื้อเข้า โดยใช้ช่องทางการจำหน่ายแบบที่ 1 มากกว่าแบบที่ 2 และดอกกล้วยไม้ไทยที่นำเข้าสู่ประเทศสวีเดนได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากรโดยการได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับดอกกล้วยไม้และต้นกล้วยไม้ ซึ่งปกติอัตราเรียกเก็บอยู่ 25 สวีตแฟรงค์ ต่อน้ำหนัก 100 ก.ก. เท่ากับเป็นการส่งเสริมการส่งออกดอกกล้วยไม้จากประเทศทางอาเซีย แต่ว่าปริมาณการนำเข้าจะมากน้อยเท่าใดขึ้นกับการควบคุมของรัฐบาลสวีตที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และคุณภาพของดอกกล้วยไม่ว่ามีคุณภาพดีเท่า เต็มหรือไม่

ประเทศสวีเดน

สวีเดนเป็นประเทศที่มีการซื้อขายไม้ดอกมากที่สุดในกลุ่มสแกนดิเนเวียด้วยกัน

ดอกไม้ที่สามารถผลิตได้เองมีด้วยกันเพียงร้อยละ 60 ของดอกไม้ในตลาดสวีเดน ดังนั้นอีกร้อยละ 40 จะต้องนำเข้าจากต่างประเทศที่ส่งเข้ามาส่วนใหญ่มาจากเนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก อิตาลี โคลัมเบีย อิสลาเอล และอื่น ๆ¹

¹ เอกสารสำเนาเดียวกัน, หน้า 5.

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514 จนถึงปี พ.ศ. 2519 นั้น ทั้งปริมาณและมูลค่าการนำเข้าดอกไม้ของสวีเดนได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปี พ.ศ. 2514 ปริมาณการนำเข้าเพียง 1,248,000 ก.ก. ก็ได้เพิ่มขึ้นเป็น 2,164,000 ก.ก. ในปี พ.ศ. 2519 ส่วนทางด้านมูลค่าก็ได้เพิ่มขึ้นเช่นกัน คือ การนำเข้าในปี พ.ศ. 2514 มีมูลค่า 45,191 โคลเนอร์ มูลค่าได้เพิ่มขึ้นเป็น 81,389 โคลเนอร์ ในปี พ.ศ. 2519 (ดูจากตารางที่ 35 และจากตารางที่ 36) การส่งไม้ดอกและไม้ประดับเข้าสวีเดนนั้นผู้ส่งเข้าจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมในการส่งเข้าพอ ๆ กับประเทศในกลุ่มยุโรป ซึ่งเฉพาะประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรปจะเก็บสำหรับดอกกล้วยไม้เข้าระหว่าง 1 มิถุนายน ถึง 31 ตุลาคม ร้อยละ 24 และเรียกเก็บสำหรับดอกกล้วยไม้เข้าระหว่าง 1 พฤศจิกายน ถึง 31 พฤษภาคม ร้อยละ 17 เมื่อครั้งที่ประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรปยังมี G.S.P.¹

ประเทศสวีเดนให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรปและยุโรปอื่น ๆ โดยโดยการลดค่าธรรมเนียมให้หากดอกไม้ที่ส่งมาจากประเทศในกลุ่ม แต่ไม่ให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ เป็นต้น²

จากสาเหตุนี้ที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการนำเข้าดอกไม้จากประเทศที่กำลังพัฒนามาก นอกเหนือจากค่าขนส่ง ช่องทางการจำหน่ายดอกไม้ในสวีเดนนับว่าซับซ้อน แต่ว่ามีระเบียบพอที่จะแบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ

แบบที่ 1 แบบ INTEGRATED SYSTEM ดอกไม้นำเข้าจะผ่าน CENTRAL PURCHASING CENTER ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมติดต่อสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศในฐานะผู้ส่งเข้า โดยให้บริการแก่พวกพ่อค้าคนกลางหรือพ่อค้าส่งแจ้งความจำนงค์ว่าจะซื้อดอกไม้จากไหนและดอกอะไร เพื่อจะทำหน้าที่ส่งแทน ดังนั้นถ้าหากว่า CENTRAL PURCHASING CENTER ทำหน้าที่ไม่ดี คือสินค้าที่ส่ง

¹ ดูรายละเอียดเกี่ยวกับ G.S.P. หน้า 256-262

² เอกสารสำเนาเดียวกัน.

เข้ามาด้วยคุณภาพและราคาแพงแล้ว พวกพ่อค้าก็จะเปลี่ยนไปใช้ CENTRAL PURCHASING CENTER อื่น ๆ การคิดค่าบริการประมาณร้อยละ 10-15 ส่วนพ่อค้าส่งจะคิดขายดอกไม้แก่พ่อค้าปลีกสูงกว่าราคาต้นทุนประมาณร้อยละ 20-30 สำหรับพ่อค้าปลีกนั้นก็ตั้งราคาขายสูงกว่าต้นทุนประมาณร้อยละ 100 ถ้าหากว่าเป็นร้านขายดอกไม้เฉพาะ แต่ถ้าหากเป็น SUPERMARKET ราคาขายจะต่างจากราคาซื้อประมาณร้อยละ 60-70 อาจจะเป็นเนื่องมาจากร้านขายดอกไม้มักจะมีดอกไม้ที่คุณภาพดีกว่าก็ได้ (ดูแผนภูมิที่ 10)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 ปริมาณการนำเข้าดอกไม้-ไม้ประดับของประเทศลัตเวีย ระหว่างปี พ.ศ. 2514-2519

หน่วย : 1000 ก.ก.

รายการ	2514	2515	2516	2517	2518	2519
MIMOSA (ดอกกระถินเหลือง)	52	45	68	61	89	75
CARNATIONS (ดอกคาร์เนชั่น)						
1 มีนาคม-30 พฤศจิกายน	285	343	359	404	501	617
1 ธันวาคม-28/29 กุมภาพันธ์	206	236	235	250	294	304
GLADIOLI	...	8	9	9	10	21
ROSES (ดอกกุหลาบ)						
1 ธันวาคม-28/29 กุมภาพันธ์	107	124	137	152
TULIPS (ดอกทิวลิป)						
1 มีนาคม-30 พฤศจิกายน	2	2	6	6
OTHER (ดอกไม้อื่น ๆ)						
1 มีนาคม-30 พฤศจิกายน	438	496	506	574	679	754
ไทย	3	4	6	8	14	24
มาเลเซีย	-	-	-	1	-	-
สิงคโปร์	1	1	2	1	2	3
1 ธันวาคม-28/29 กุมภาพันธ์	225	249	138	144	180	195
ไทย	2	3	4	5	10	15
สิงคโปร์	1	1	1	1	2	2
มาเลเซีย	-	-	-	-	1	-
ALL OTHERS (อื่น ๆ ไม่ระบุ)	42	48	54	47	53	40
รวม	1248	1425	1478	1615	1949	2164

ที่มา : กองข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศประเทศไทย

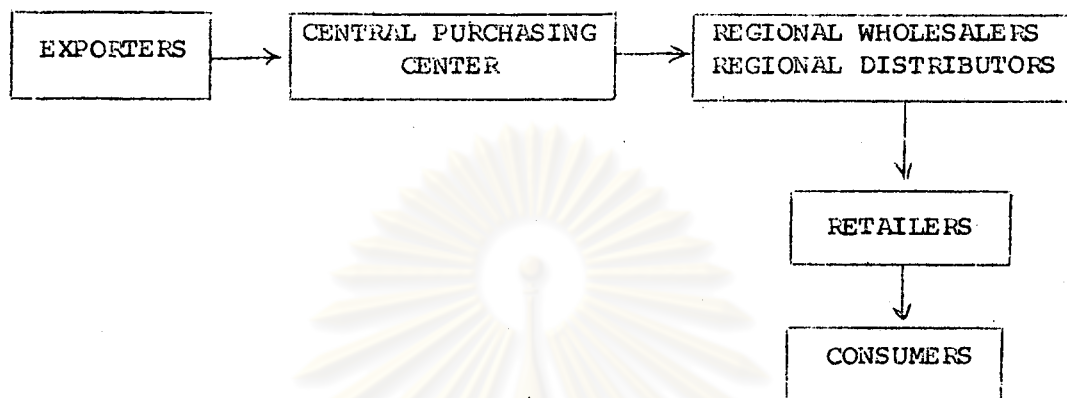
ตารางที่ 36 มูลค่าการนำเข้าดอกไม้-ไม้ประดับของประเทศสวีเดนระหว่างปี พ.ศ. 2514-
2519

หน่วย : โคลเนอร์

รายการ	2514	2515	2516	2517	2518	2519
MIMOCA (ดอกกระถินเหลือง)	1324	1333	1692	2033	2445	2051
CARNATIONS (ดอกคาร์เนชั่น)						
1 มีนาคม-30 พฤศจิกายน	6985	8166	9523	10813	13458	17068
1 ธันวาคม-28/29 กุมภาพันธ์	6219	6727	6822	7795	8892	9618
GLADIOLI	...	121	76	117	117	289
ROSES (ดอกกุหลาบ)						
1 ธันวาคม-28/29 กุมภาพันธ์	7011	9825	11173	11759
TULIPS (ดอกทิวลิป)						
1 มีนาคม-30 พฤศจิกายน	35	20	76	119
OTHER (ดอกไม้อื่น ๆ)						
1 มีนาคม-30 พฤศจิกายน	16896	18804	20523	25697	30079	29193
ไทย	314	371	479	689	1035	1503
มาเลเซีย	-	-	-	38	-	-
สิงคโปร์	45	56	99	34	193	251
1 ธันวาคม-28/29 กุมภาพันธ์	12789	13514	7399	7413	9116	10159
ไทย	203	336	478	642	1137	1455
สิงคโปร์	25	61	63	59	101	133
มาเลเซีย	-	-	-	17	27	-
ALL OTHERS (อื่น ๆ ไม่ระบุ)	978	965	925	982	1271	1133
รวม	45191	49630	54006	64695	76627	81389

ที่มา : เช่นเดียวกับตารางที่ 35

แผนภูมิที่ 10 ช่องทางการจำหน่ายดอกไม้แบบ INTEGRATED SYSTEM ในประเทศสวีเดน

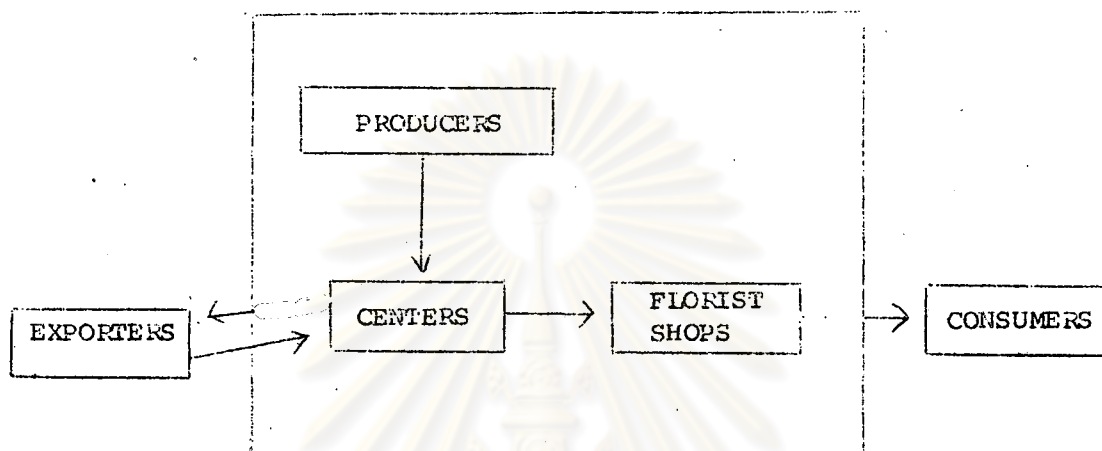

แบบที่ 2 MULTIPLE-SHOPS SYSTEM วิธีการนี้คือ การที่บริษัททั้งการสั่งซื้อ การผลิตและการขายปลีก รวมอยู่ในบริษัทเดียวกัน กิจกรรมทุกอย่าง เป็นของบริษัท โดยให้ CENTER มีฐานะเป็นผู้สั่งซื้อ แต่เพียงผู้เดียวแล้วก็ส่งไปยังร้านดอกไม้อีกทั้ง CENTER ก็เป็นพ่อค้าสั่งซื้อดอกไม้ท้องถิ่นส่งไปยังร้านค้าดอกไม้ ในระยะที่มีการผลิตภายในเมืองมากคือช่วง เดือนมิถุนายน-กันยายน ก็มักจะจำกัดการสั่งซื้อหรือบางครั้งงดการสั่งซื้อเลยในช่วง เวลาดังกล่าว

การกำหนดราคาถึงร้านขายดอกไม้สูงกว่าราคาซื้อร้อยละ 20-60 ขึ้นกับระยะทางที่ต้องขนส่งไปยังร้านดอกไม้ บางรายอยู่ไกลราคาก็จะสูงกว่าราคาขายปลีกให้ผู้ซื้อสูงกว่าราคาที่ได้จาก CENTER ประมาณไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 มักจะพบช่องทางการจำหน่ายแบบนี้ในสต็อกโฮล์ม และ COTEBORG, MALMO¹ (ดูแผนภูมิที่ 11)

¹ เอกสารสำเนาเดียวกัน, หน้า 7.

แผนภูมิที่ 11 ช่องทางการจำหน่ายดอกไม้แบบ MULTIPLE-SHOPS SYSTEM ในประเทศสวีเดน

แบบที่ 3 แบบ FREE-TRADE SYSTEM ผู้ส่งเข้าจะส่งเข้าโดยตรงแล้วจำหน่ายให้ร้านขายปลีกไปอีกทอดหนึ่งโดยคิดราคาขายต่างจากราคาซื้อประมาณร้อยละ 20-30 ผู้ขายปลีกที่เป็นร้านขายดอกไม้จะตั้งราคาขายสูงกว่าทุนร้อยละ 100 ถ้าเป็น SUPERMARKET จะตั้งราคาขายสูงกว่าทุนร้อยละ 60-70

แบบที่ 4 แบบตลาดประมูล (AUCTION) ดอกไม้ที่นำเข้าจะส่งมาขงตลาดประมูลเพื่อให้ผู้ซื้อที่เป็นพ่อค้าส่งประมูลซื้อในช่วงเช้า และนำไปจำหน่ายต่อแก่ร้านขายปลีกโดยราคาขายของพ่อค้าปลีกจะสูงกว่าราคาต้นทุนประมาณร้อยละ 20-30

ในปี พ.ศ. 2522 รัฐบาลสวีเดนได้ร่างค่าธรรมเนียมขึ้นใหม่ โดยให้เก็บค่าธรรมเนียมการนำเข้าดอกไม้สูงชันอีกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ของค่าธรรมเนียมเดิม ซึ่งกฎบัญญัตินี้ได้ผ่านรัฐสภาของสวีเดน แต่ยังไม่ผ่านคณะกรรมการการประชุมเรื่องการค้าและการพัฒนาของสหประชาชาติ (UNTAD-GATT) ถ้าหากว่ากฎนี้มีผลบังคับเมื่อไร คิดว่าจะมีผลกระทบกระเทือนต่อการนำเข้าดอกไม้ประเทศสวีเดนในอนาคตเป็นแน่

ประเทศไทย

ชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่รักดอกไม้และชอบธรรมชาติ มีการใช้ดอกไม้สำหรับการประดับ ตกแต่งในงานพิธีต่าง ๆ เช่น เทศกาลปีใหม่ พิธีทางศาสนา พิธีแต่งงาน เทศกาลแลกเปลี่ยนของขวัญ ฯลฯ นอกจากนั้นญี่ปุ่นยังมีชื่อเสียงในกิจการตัดดอกไม้อีกด้วย

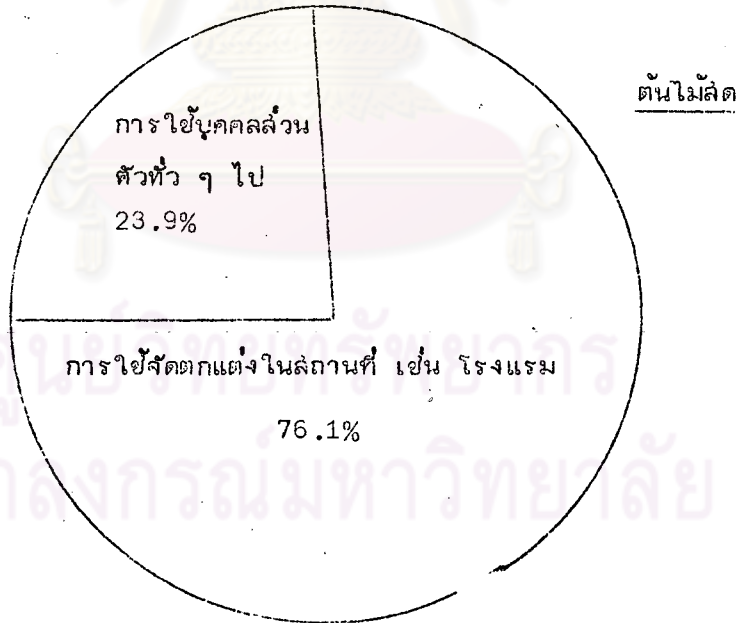
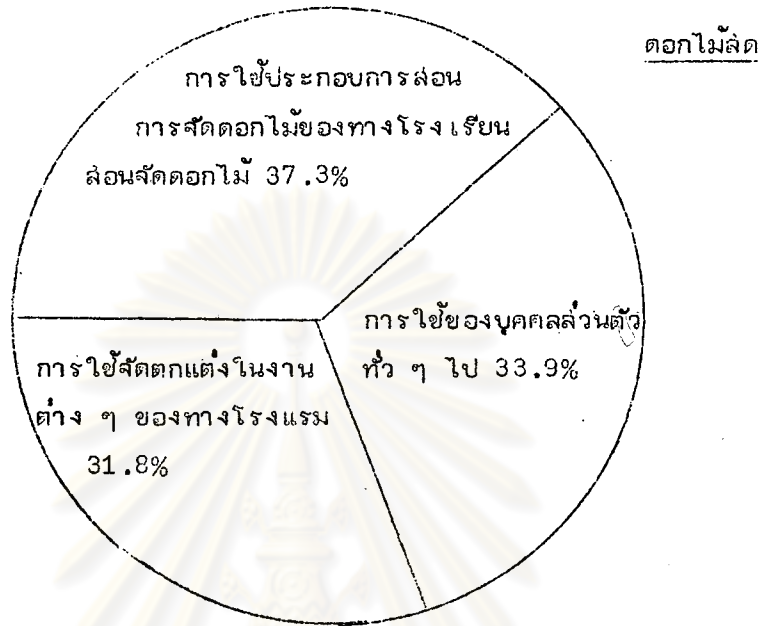
จากการสำรวจการใช้ดอกไม้ในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2508-2518 พบว่า ค่าใช้จ่ายในดอกไม้ต่อครัวเรือนได้เพิ่มขึ้นจาก 1,206 เยน ในปี พ.ศ. 2508 เป็น 1,926 เยน ในปี พ.ศ. 2513 และ 4,156 เยน ในปี พ.ศ. 2518¹

ซึ่งเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นแทบจะทุกครัวเรือนในประเทศไทยที่มีการใช้ดอกไม้และต้นไม้และถ้าจะพิจารณาถึงลักษณะการใช้ดอกไม้และต้นไม้ในประเทศไทยระหว่างปี 2515 ถึง ปัจจุบัน พบว่า การใช้ดอกไม้มีอยู่ 3 ลักษณะคือ

1. การใช้ประกอบการ ตัดดอกไม้ ของทางโรงเรียนสอนตัดดอกไม้ร้อยละ 37.3 ของการใช้ดอกทั้งหมด
 2. การใช้ของบุคคลส่วนตัว ๆ ไป 33.9 ของการใช้ดอกทั้งหมด
 3. การใช้ตัดตกแต่งในงานต่าง ๆ ของทางโรงแรม 31.8 ของการใช้ดอกทั้งหมด
- ในขณะที่การใช้ต้นไม้มีเพียง 2 ลักษณะ คือ การใช้ตัดตกแต่งในสถานที่ เช่น โรงแรมในอัตรา ร้อยละ 76.1 ของการใช้ต้นไม้ทั้งหมด นอกนั้นจะไปกับบุคคลส่วนตัว ๆ ไป (ดูจากแผนภูมิที่ 12) และช่วงระยะของการใช้ดอกไม้มีสัดส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่างเทศกาลต่าง ๆ อาทิเช่น เทศกาลวันคริสต์มาส หรือวันปีใหม่ เป็นต้น แต่ในช่วงเดือนมีนาคมกับเมษายนและตุลาคมกับ พฤศจิกายน มักมีการใช้ดอกไม้เพื่อตัดตกแต่งในสถานที่ต่าง ๆ มากเป็นพิเศษ เพราะชาวญี่ปุ่นนิยมมีพิธีมงคลสมรสในช่วงเวลาดังกล่าว

¹United Nations, Prospects for Tropical Flower Exports from Developing ESCAP Countries, p. 180.

แผนภูมิที่ 12 อัตราร้อยละของการใช้ดอกไม้สดและต้นไม้ในประเทศญี่ปุ่น 1972 - 1978

ที่มา : Interview with Masinaga, Hiroshi. Head Officer, International Planning-Division, Ministry of Agriculture & Forestry, 10 May 1979.

ประเทศญี่ปุ่น เป็นประเทศที่ประกอบขึ้นด้วยเกาะต่าง ๆ มากมาย มีดอกไม้หลายชนิด ที่สามารถปลูกได้ในประเทศนี้ อาทิเช่น เบญจมาศ คาร์เนชั่น กุหลาบ ลิลลี่ เป็นต้น ในระหว่าง ปี พ.ศ. 2518-2519 พื้นที่ที่ใช้ปลูกดอกเบญจมาศมีเนื้อที่มากที่สุดคือ 8,026.13 เอเคอร์ ใน ปี พ.ศ. 2518 เพิ่มขึ้นเป็น 8,275.72 เอเคอร์ ในปี พ.ศ. 2519 ขณะเดียวกันกับที่เนื้อที่ที่ใช้ ปลูกกล้วยไม้มีเพียง 150.75 เอเคอร์ ได้เพิ่มขึ้นเป็น 155.68 เอเคอร์ (ดูจากตารางที่ 37) ส่วนผลผลิตดอกและต้นไม้ชนิดต่าง ๆ ในประเทศกลับมีมูลค่าดังนี้คือ ดอกไม้ตัดดอกส่วนใหญ่ได้แก่ ดอกเบญจมาศมีมูลค่าการผลิตในปี 2518 เท่ากับ 28,242 ล้านบาท แต่กล้วยไม้ระยะนั้นยังไม่ ออกดอก สำหรับต้นไม้กระถางนั้นส่วนใหญ่ได้แก่ต้นกล้วยไม้ซึ่งมีมูลค่าการผลิตในปี 2518 เท่ากับ 3,758 ล้านบาท (ดูจากตารางที่ 38) ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญสันนิษฐานว่าการปลูกกล้วยไม้ของประเทศนี้คง เริ่มปลูกกล้วยไม้ต้นเล็ก ๆ ปกติการปลูกกล้วยไม้ให้ได้ดอกออกนั้น ต้องใช้เวลานานเป็นปี ๆ นอก เสียจากว่าจะนำต้นกล้วยไม้ที่เคยออกดอกแล้วบ้างมาเลี้ยงก็อาจจะได้ดอกเร็วขึ้น ดอกกล้วยไม้ ที่ใช้ในประเทศส่วนใหญ่มาจากการนำเข้าจากประเทศไทยและสิงคโปร์ปริมาณการนำเข้าดอกไม้ ชนิดต่าง ๆ ของญี่ปุ่นได้เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 จำนวน 3,812,100 ช่อ เป็น 10,050,000 ช่อ ในปี พ.ศ. 2519 เฉพาะดอกกล้วยไม้ที่นำเข้ามีปริมาณ 4,010,000 ช่อ ในปี พ.ศ. 2519 รองจากดอกเบญจมาศจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน ที่นำเข้ามีปริมาณ 4,290,000 ช่อ ใน ปีเดียวกัน (ดูจากตารางที่ 39)

ข้อยกเว้นจำหน่ายดอกไม้สดในประเทศนี้อาจจะอธิบายได้จาก (ดูจากแผนภูมิที่ 13) ดอกไม้สดจากแหล่งผู้ปลูกหรือผู้นำเข้ามักจะถูกส่งมารวมกันไว้ที่พ่อค้าส่งกลาง ซึ่งปัจจุบันนี้มีอยู่ที่ ทั้งหมด 6 แห่ง ณ เมือง Miyagi, Fului, Fukboka, Kamagawa Hyogo เมืองละแห่ง ยกเว้น ในเมือง Kamagawa ที่มี 2 แห่ง ดอกไม้สดจากพ่อค้าส่งกลางก็จะถูกส่งโดยตรงไปสู่ตลาด ประมูลดอกไม้สด หรือพ่อค้าส่งท้องถิ่นแล้วต่อไปยังตลาดประมูลเพื่อนำไปประมูลทั่วประเทศญี่ปุ่น มีพ่อค้าส่งท้องถิ่นอยู่ประมาณ 300 แห่ง ในขณะที่ตลาดประมูลดอกไม้สดของญี่ปุ่นที่มีชื่อมากมีอยู่ 7 แห่ง (ดูจากตารางที่ 40) ตลาดประมูลดอกไม้ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในเมืองใหญ่ ๆ การประมูลดอกไม้ในสถานที่ดังกล่าวจะต้องกระทำโดยสมาชิกเท่านั้น บุคคลภายนอกไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าชม

๗.ประมูลดอกไม้ เริ่มประมูลดอกไม้ให้คนไทย

การประมูลที่ดินขาด เริ่มประมูลตอนเช้าของทุกวัน (ยกเว้นวันอาทิตย์และวันหยุดราชการ) โดยเริ่มเปิดเวลา 08.30 หรือ 09.00 น. ใช้เวลาทั้งหมด 2-3 ชั่วโมง ผู้ที่จะเป็นสมาชิกได้แก่พวกพ่อค้าส่งต่างท้องถิ่น, พ่อค้าคนกลาง และพ่อค้าปลีกที่มาลงทะเบียนไว้กับแต่ละตลาด หลังจากนั้นผู้บริโภคก็จะหาซื้อดอกไม้ได้จากพ่อค้าปลีกอีกต่อหนึ่ง ถ้าหากเป็นการซื้อไปใช้โดยบุคคลหรือโรงเรียนการตัดดอกไม้ก็จะซื้อในระบบเงินสดโดยตรงจากพ่อค้าปลีกที่ไปประมูลจากตลาดการค้าแบบนี้มีถึงร้อยละ 70 ของส่วนตลาดทั้งหมด แต่ถ้าเป็นการซื้อของสถานที่มักจะใช้ระบบเงินผ่อนแก่พ่อค้าปลีกที่ซื้อจากพ่อค้าส่งต่างท้องถิ่น และพ่อค้าคนกลาง อีกทีหนึ่ง และใช้ระบบเงินผ่อนเป็นส่วนใหญ่ การค้าแบบนี้มีส่วนตลาดเพียงร้อยละ 30 เท่านั้น "ส่วนพ่อค้าปลีกจะมีทั้งหมด 15,652 แห่งในญี่ปุ่น แต่มีพ่อค้าปลีกที่ขายเฉพาะดอกไม้สดแค่ 1,862 แห่งในกรุงโตเกียว"¹ เมื่อพ่อค้าส่งกลางขายให้กับพ่อค้าส่งท้องถิ่น มักจะได้ค่าสินจ้างร้อยละ 10 ของราคาขาย ขณะที่เดียวกันที่พ่อค้าส่งในท้องถิ่นก็จะได้ค่าสินจ้าง (Commission) ร้อยละ 10 ของราคาประมูล เวลาที่ร้านค้าปลีกประมูลได้ แต่สำหรับกำไรที่พ่อค้าขายปลีกกำหนดมักจะประมาณร้อยละ 70-100 ของราคาขาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Ibid., p. 120.

ตารางที่ 37 พื้นที่กำลังการผลิตดอกไม้ภายในประเทศญี่ปุ่น

หน่วย : เฮกเตอร์

ชนิด	2518	2519
เนอคูมาด	8,026.13	8,275.72
คาร์เนชั่น	724.03	733.92
ลิลลี่	694.38	669.67
ทิวลิป	192.74	185.33
กุหลาบ	513.99	548.58
กล้วยไม้	150.74	155.68
อื่น ๆ	6,555.83	6,827.65
รวม	16,857.84	17,396.55

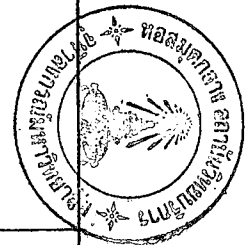
ที่มา : กรมการเกษตรและป่าไม้ วันที่ 11 พฤษภาคม 2521 ณ ประเทศญี่ปุ่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 มูลค่าการผลิตดอกและต้นไม้ชนิดต่าง ๆ ในประเทศไทย

หน่วย : ล้านบาท

ชนิด	2516	2517	2518
ดอกไม้ตัดดอก	46,770	52,758	62,806
CHRYSANTHEMUMS (เบญจมาศ)	19,968	23,152	28,242
CARNATIONS (คาร์เนชั่น)	6,110	6,743	7,606
LILIES (ลิลลี่)	2,343	2,636	2,754
TULIPS (ทิวลิป)	1,309	1,284	1,340
STOKES' ASTERS	902	1,317	1,347
ROSES (กุหลาบ)	3,203	3,879	4,500
FOLIAGE	4,039	4,235	5,610
อื่น ๆ	8,896	9,512	11,407
ต้นไม้กระถาง	14,833	18,331	22,619
CYCLAMENS	2,319	2,917	3,513
CHRYSANTHEMUMS (เบญจมาศ)	818	848	1,016
FOLIAGE	5,514	6,404	7,291
ORCHIDS (กล้วยไม้)	1,646	2,543	3,758
อื่น ๆ	4,536	5,619	7,041
รวม*	61,603	71,089	85,425

* ที่มา : กรมการเกษตรและสหกรณ์, รายงานประจำทุก ๆ สามเดือน ปี พ.ศ. 2518 ณ ประเทศไทย

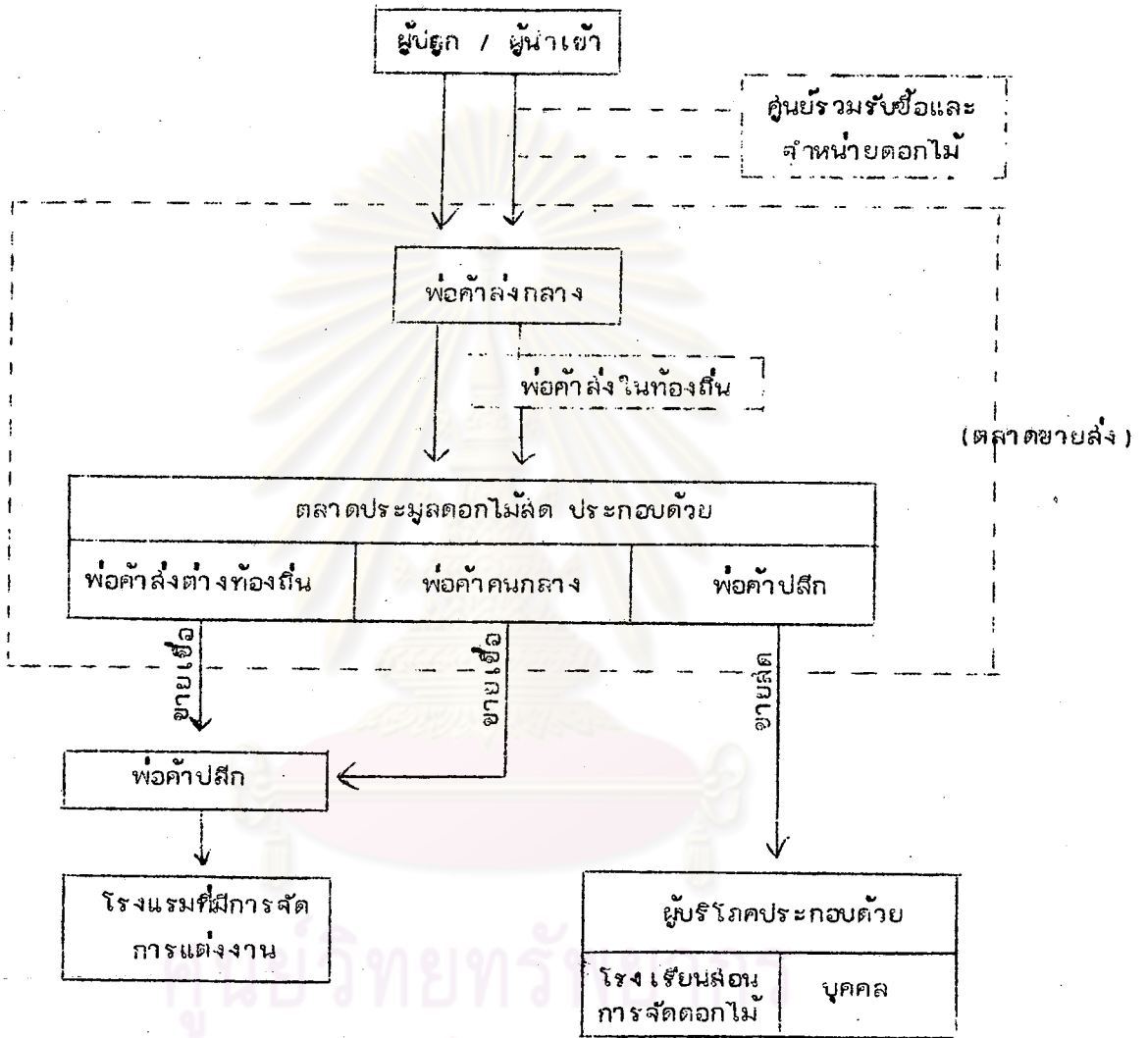
ตารางที่ 39 การนำเข้าดอกไม้สดชนิดต่าง ๆ ของประเทศไทย

หน่วย : 1,000 ช่อ

ชนิด	2516	2517	2518	2519
ANTHURIUMS (ดอกหน้าวัว)	890.1	587.0	1,111.7	1,410.0
ORCHIDS (ดอกกล้วยไม้)	883.5	1,743.0	2,461.5	4,010.0
CHRYSANTHEMUMS (ดอกเบญจมาศ)	656.0	704.8	2,578.0	4,290.0
GLADIOLI	577.6	659.4	343.3	340.0
ROSES (ดอกกุหลาบ)	110.9	94.3	38.0	-
ASPLENIUMS	250.7	66.6	732.7	-
FERNS	-	-	730.8	-
TUBEROSES	25.7	11.4	-	-
DRACAENAE	-	12.4	49.7	-
OTHERS (อื่น ๆ)	417.6	393.5	662.1	-
รวม	3,812.1	4,272.4	8,707.8	10,050.0

ที่มา : กรมศุลกากร, วันที่ 11 พฤษภาคม 2521

แผนภูมิที่ 13 ช่องทางการจำหน่ายดอกไม้สดของประเทศไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 ตลาดประมุลดอกไม้สดที่สำคัญ ๆ ในประเทศไทย

ชื่อตลาด	เมือง	จำนวนผู้ลงทะเบียน
ตลาดประมุลดอกไม้สดเอโอยาม่า	โตเกียว	271
ตลาดประมุลดอกไม้สดชิม่า	โตเกียว	181
ตลาดประมุลดอกไม้สดอาโยโกตุ	โตเกียว	175
ตลาดประมุลดอกไม้สดโอโมริ	โตเกียว	200
ตลาดประมุลดอกไม้สดโฮซาก้า	โฮซาก้า	252
ตลาดประมุลดอกไม้สดโคเบ	โคเบ	654
ตลาดประมุลดอกไม้สดคิทา-คาบุงุ	คิทา-คาบุงุ	201

ที่มา : กรมการเกษตรและป่าไม้, วันที่ 8 พฤษภาคม 2522 ณ ประเทศไทย

การนำเข้าดอกกล้วยไม้ของประเทศไทยในระหว่างปี พ.ศ. 2515-2519 นั้น ปริมาณการนำเข้าได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ 884,500 ช่อในปี พ.ศ. 2515 เพิ่มขึ้นเป็น 8,879,200 ช่อในปี พ.ศ. 2519 เพิ่มขึ้นถึงสิบเท่า ภายในระยะเวลาเพียง 5 ปี ปริมาณดอกกล้วยไม้ที่นำเข้าจากประเทศไทยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2515-2519 มีปริมาณเฉลี่ยร้อยละ 66.60 ของปริมาณที่นำเข้าทั้งสิ้น รองลงมาได้แก่ปริมาณดอกกล้วยไม้จากประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งนำเข้าเฉลี่ยปริมาณร้อยละ 27.4 นอกนั้นก็มาจากประเทศ ออสเตรเลีย, นิวซีแลนด์, อเมริกา, สาธารณรัฐประชาชนจีน และอื่น ๆ (ดูจากตารางที่ 41) เมื่อพิจารณาถึงการนำเข้ากล้วยไม้ของประเทศไทย และสิงคโปร์กับยอดรวม การนำเข้ากล้วยไม้ระหว่างปี 2518 ถึง

ตารางที่ 41 ปริมาณการนำเข้ากล้วยไม้ของประเทศญี่ปุ่นจากประเทศต่าง ๆ ในระหว่างปี 2515-2519

หน่วย : 1,000 ช่อ

ประเทศ	2515	2516	2517	2518	2519
มาเลเซียและสิงคโปร์	304.7 (34%)	339.3 (25%)	439.4 (18%)	1549.09 (38%)	1953.4 (22%)
ไทย	401.7 (45%)	772.7 (75%)	1866.3 (76%)	2467.39 (61%)	6748.2 (76%)
สาธารณรัฐประชาชนจีน	11.3	12.2			
ออสเตรเลีย	103.4	123.4			
นิวซีแลนด์	29.3	23.9			
สหรัฐอเมริกา					
รัฐอ่าว	29.3	69.6			
รัฐอื่น ๆ	1.2				
อื่น ๆ	3.6	1.9	155.8	2.52	177.6
รวม	884.5	1343.0	2461.5	4019.0	8879.2

ที่มา : กรมการเกษตรและป่าไม้ วันที่ 11 พฤษภาคม 2521 ณ ประเทศญี่ปุ่น

2519 มูลค่าการนำเข้ากล้วยไม้จากประเทศไทยได้เพิ่มสูงขึ้นจาก 141,245,000 เยน ในปี พ.ศ. 2518 เป็น 223,355,000 เยน ในปี พ.ศ. 2519 แต่มูลค่าการนำเข้ากล้วยไม้จาก สิงคโปร์กลับลดลงจาก 28,780,000 เยน ในปี 2518 เป็น 24,330,000 เยน ในปี 2519 (ดูจากตารางที่ 42) ดอกกล้วยไม้ที่นำเข้านั้นได้รับสิทธิพิเศษภาษีขาเข้า (G.S.P.) ให้ยกเว้น ภาษีเมื่อนำเข้าประเทศญี่ปุ่นและมีหน่วยกักกันพืช กระทรวงเกษตรและป่าไม้ ทำหน้าที่ตรวจสอบ ดอกไม้สดที่นำเข้า การนำเข้าแต่ละครั้งจะต้องมีใบรับรองปลอดโรคพืชจากประเทศผู้ผลิตกำกับ มาด้วยทุกครั้ง ถึงแม้ว่าจะมีใบนี้แล้วก็ตามดอกไม้สดที่นำเข้าก็ต้องถูกตรวจสอบครึ่งหนึ่งของ จำนวนทั้งหมด และถ้าพบศัตรูพืชหรือโรคพืชในดอกไม้สดที่ได้รับการตรวจสอบดอกไม้ทั้งหมดจะ ถูกกรมศุลกากรสำหรับส่วนที่ทำได้ แต่ถ้าทำไม่ได้ ก็จะถูกทำลายหรือไม่ก็ถูกส่งกลับประเทศต้นทางทันที สารเคมีที่ใช้สำหรับรมควันได้แก่ ไฮโดรเจนไซยาไนด์ หรือ เมททิล ไนไตรต์

การนำเข้าไม้ตัดดอกจากรัฐบาลญี่ปุ่นมีได้กำหนดโควตาการนำเข้าคือ สามารถนำเข้าได้ โดยไม่จำกัดปริมาณ แต่มีขั้นตอนทางปฏิบัติดังนี้

1. ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา จึงได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากร (G.S.P.) จากรัฐบาลญี่ปุ่น คือ สามารถส่งสินค้าประเภทนี้เข้าไปยังญี่ปุ่นโดยไม่ต้องเสียภาษี ขาเข้า ผู้นำเข้าจะต้องเสียภาษีขาเข้า ถ้าผู้นำเข้ามิได้แสดง เอกสารแหล่งกำเนิด สินค้า (Certificate of Origin) ต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรของญี่ปุ่น สำหรับการยื่นแสดง เอกสารแหล่งกำเนิดสินค้านั้น ในปัจจุบันทางการญี่ปุ่นได้ผ่อนผันให้ยื่นได้ภายหลังจากสินค้าได้ถึง ปลายทางไม่เกิน 10 วัน นับจากวันที่สินค้าถึงที่ปลายทาง ซึ่งตามระเบียบเดิมจะต้องยื่นแสดง ปลายทาง พร้อมกับสินค้าที่นำเข้าญี่ปุ่นทันที

2. ไม้ตัดดอกถือเป็นสินค้าทาง เกษตรชนิดหนึ่ง ซึ่งต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับตามกฎหมาย Plant Quarantine Law ของญี่ปุ่น โดยผู้นำเข้าจะต้องแสดง เอกสาร A Plant Health Certificate ซึ่งออกรับรองโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ในประเทศที่ส่งออก แม้สินค้าที่นำเข้าจะมี เอกสารดังกล่าวแล้วจากประเทศผู้ส่งออกแสดงก็ตาม เจ้าหน้าที่ญี่ปุ่นก็จะต้องนำเอาสินค้าประ-
มาณหนึ่งมาตรวจสอบ ซึ่งมีน้อยครั้งมากที่จะผ่านการตรวจสอบอย่างเรียบร้อย

สินค้าที่นำเข้าทั้งหมดจะต้องถูกตรวจสอบโดย The Plant Protection Station ณ ท่าอากาศยานที่นำเข้า หากสินค้าที่นำเข้ามิได้มีเอกสารรับรองดังกล่าวแสดง

3. หากไม้ตัดดอกที่นำเข้าผ่านการตรวจ Plant Quarantine Inspection แล้วปรากฏว่าสินค้านั้นมีเชื้อโรคที่เป็นอันตรายซึ่งต้องห้ามตามกฎหมายดังกล่าวของญี่ปุ่นแล้วสินค้านั้นก็ต้องถูกทางการญี่ปุ่นนำไปรมควัน¹ (Fumigation) ใหม่ทั้งหมดซึ่งต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่าย โดยผู้นำเข้าจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ญี่ปุ่นวินิจฉัยว่าสินค้านั้นแม้จะนำไปรมควันใหม่ก็จะไม่สามารถทำลายเชื้อโรคได้ สินค้าที่นำเข้าดังกล่าวก็ต้องถูกทำลายโดยการเผาทิ้ง หรือส่งกลับไปยังประเทศผู้ส่งออก

4. การรมควันที่ใช้ไฮโดรเจนไซยาไนด์ นั้นไม่มีผลทำให้ดอกไม้เสียหายอย่างเห็นได้ชัดเพียงแต่ว่าอายุของดอกจะสั้นลงเท่านั้น แต่การรมควันที่ใช้สารเคมีพวก Methyl Bromide กลับมีผลเสียโดยตรง ดอกอาจจะมีสีเปลี่ยนแปลงและไม่ทนเหี่ยวเร็ว ดังนั้นผู้นำเข้าบางรายจึงเจรจาที่จะเอาดอกไม้ที่นำเข้าประมาณร้อยละ 70-80 ของดอกไม้ที่นำเข้าทั้งหมดผ่านการรมควันด้วยไฮโดรเจนไซยาไนด์ และประมาณร้อยละ 10-20 ของดอกไม้ที่นำเข้าทั้งหมดผ่านการรมควันด้วย Methyl Bromide แต่ถ้าหากว่าไม่สามารถหลีกเลี่ยงการรมควันนี้ได้ ผลเสียจะน้อยลง

จากประสบการณ์ที่ผ่านมาปรากฏผลว่าในปี 2518 การนำเข้าไม้ตัดดอกส่งผ่านทาง Tokyo International Airport มีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการตรวจสอบสินค้าที่นำเข้าดังนี้

	ไม้ตัดดอกนำเข้า/ข้อ
ถูกตรวจสอบทั้งหมด	7,327,668
ถูกกักเนื่องจากมีเชื้อโรค	542,765
ต้องนำไปรมควันใหม่	389,382
ถูกทำลาย (โดยการเผาทิ้ง)	153,383 ²

¹ สารเคมีที่ใช้สำหรับรมควันได้แก่ไฮโดรเจนไซยาไนด์ หรือ เมทกิล ไบไฟไมด์

² Interview with Masinaga, Hiroshi. Head Officer, International Planning Division, Ministry of Agriculture & Forestry, 10 May 1979.

โดยปกติหากสินค้าถูกตรวจพบว่ามีเชื้อโรคต้องห้ามตามกฎหมาย Plant Quarantine Law ของญี่ปุ่นแล้ว หากบริษัทผู้นำเข้าในญี่ปุ่นได้กำหนดสิทธิ์ร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเจ้าหน้าที่ผู้รั้งอำนาจ ทางกรมญี่ปุ่นก็มักจะผ่อนผันให้นำสินค้าไปรวมครันใหม่ โดยบริษัทผู้นำเข้าต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย และก็ได้รับการตรวจปล่อยสินค้าให้ภายหลัง

ดอกไม้ที่นำเข้ามาส่วนมากจะส่งมาจากอากาศ ในปี พ.ศ. 2520 ในประเทศนี้มีสวนนามบินเพียง 5 แห่งที่เปิดให้สายการบินระหว่างประเทศลงได้ คือ สวนนามบินในเมืองโตเกียว (ฮาเนดะ), โอซาก้า, ฟุจิวะโอก้า, โอกินาวา, และนาโกย่า แต่ในปี พ.ศ. 2522 ได้เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งแห่งคือ ท่าอากาศยานนาริตะ เมืองโตเกียว อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่าดอกไม้ที่นำเข้ามาส่วนใหญ่ถูกนำเข้าทางท่าอากาศยานฮาเนดะ (กรุงโตเกียว) รองลงมาทางท่าอากาศยานโอซาก้า และฟุจิวะโอก้า คือ ในปี พ.ศ. 2516-2518 เฉลี่ยร้อยละ 76.2 ของดอกไม้ที่นำเข้ามาทั้งหมดผ่านทางท่าอากาศยานฮาเนดะ (กรุงโตเกียว) (ดูจากตารางที่ 43) ในปัจจุบันก็มีการนำเข้ามาทางท่าอากาศยานนาริตะแล้ว แต่ยังไม่มีการเก็บตัวเลขสถิติวิเคราะห์เลย

เมื่อพิจารณาด้านราคาส่งดอกไม้สดที่ปลูกเองในประเทศ มักจะขึ้นลงตามฤดูกาลของการใช้ดอก ในเทศกาลต่าง ๆ ดอกไม้จะมีราคาลงขึ้น เพราะความต้องการใช้มีมาก ดอกกล้วยไม้เป็นดอกไม้ที่มีราคาส่งที่ต่ำต่อช่อ เมื่อเทียบกับดอกไม้ชนิดอื่น ๆ เนื่องจากต้นทุนการผลิตของดอกกล้วยไม้คิดเฉลี่ยต่อช่อสูงกว่าดอกไม้อื่น ราคาส่งออกดอกกล้วยไม้ตกช่อละ 334.50 เยน ซึ่งเป็นราคาส่งที่ต่ำ รองลงมาได้แก่ดอกกลีบลี้อะละ 61.83 เยน (ดูตารางที่ 44) ส่วนราคาส่งของดอกไม้ที่นำเข้ามากลับมีราคาต่ำกว่าไม้ดอกพื้นเมือง (ดูจากตารางที่ 45) ในปี พ.ศ. 2518 ดอกกล้วยไม้พันธุ์หวายแดง ราคาส่งนำเข้าตกช่อละ 104-146 เยน ขณะที่ดอกไม้พันธุ์เดียวกัน (ปลูกในญี่ปุ่น) ราคาส่งออกช่อละ 300-350 เยน เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนคิดว่าน่าจะมาจากสาเหตุ 2 ประการ ดังนี้

- 1) ชาวญี่ปุ่นเป็นพวกชาตินิยมในสายเลือด ถ้าสิ่งใดที่เขาจะผลิตเองได้ เขาก็จะใช้แต่ของที่ผลิตภายในเสียก่อน แม้ว่าราคาค่อนข้างแพง เมื่อเทียบกับพวกนำเข้าก็ตาม
- 2) ดอกไม้สดที่นำเข้ามาจะต้องผ่านการประมูลในตลาดประมูลเสียก่อน ถ้าหากว่าผู้เข้า

ประมุขสามารถตกลงกันเองว่า ในการประมูลดอกไม้เข้าให้ราคาต่ำที่สุด เมื่อดอกไม้ที่นำเข้ามา แล้วถูกประมูลในราคาต่ำอย่างไร ผู้นำเข้าก็ต้องยอมขาย เพราะดอกไม้ล้นนั้นไม่ล้ามาจะ นำกลับ เนื่องจากดอกหน้าเหี่ยว ราคาประมูลของดอกกล้วยไม้ที่นำเข้า ณ จุดคุ้มมือตัว (break even) จากกล่องละ 2,200-2,300 เยน¹ แต่ปรากฏว่าบางครั้งต่ำกว่าราคานี้ โดยเฉพาะในช่วงเดือนถึงหาคมกับกันยายน (ดูจากตารางที่ 46) และราคาขายปลีกดอกกล้วยไม้จากประเทศไทย ณ ตลาดญี่ปุ่น ตกราคาเฉลี่ย 1,000 เยน ราคาขายปลีกจะขายตามจำนวนดอกที่มีในแต่ละช่อเป็นหลัก

ตลาดใบไม้ที่ดอกกล้วยไม้ของประเทศไทยยังเป็นที่ยอมรับในตลาดญี่ปุ่น เป็นการควรรอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมการส่งออกกล้วยไม้ไปญี่ปุ่นให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Ibid., p. 139.

ตารางที่ 42 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ากล้วยไม้ของประเทศญี่ปุ่นจากไทยและสิงคโปร์

หน่วย : 1,000 เยน

	ปี พ.ศ. 2518		ปี พ.ศ. 2519	
	ปริมาณ (ก.ก.)	มูลค่า	ปริมาณ (ก.ก.)	มูลค่า
ยอดรวมนำเข้าดอกไม้ต่าง ๆ	354,700	545,533	653,410	925,113
ดอกกล้วยไม้จากประเทศไทย	51,404	141,245	81,830	223,355
ดอกกล้วยไม้จากสิงคโปร์	5,793	28,780	4,395	24,330

ที่มา : กรมการเกษตรและป่าไม้ วันที่ 11 พฤษภาคม 2521 ณ ประเทศญี่ปุ่น

ตารางที่ 43 การนำเข้าดอกไม้ตัดดอกสู่ประเทศญี่ปุ่นโดยเข้าทางกรุงโตเกียว

หน่วย : 1,000 ดอลลาร์

	2516	2517	2518
รวม	4,102	4,137	9,572
ท่าอากาศยานกรุงโตเกียว (ฮาเนดะ)	2,723	3,542	7,328
ร้อยละ	(66.4)	(85.6)	(76.6)

ที่มา : เหมือนตารางที่ 41

ตารางที่ 44 ราคาขายส่งดอกไม้สดบางชนิด ณ ตลาดดอกไม้สดเมืองเก็วโต, ธันวาคม ปี
พ.ศ. 2516-2517

หน่วย : เยนต่อช่อ

ชนิด	ธันวาคมปี พ.ศ. 2516	ธันวาคมปี พ.ศ. 2517
ดอกเบญจมาศ	28.86	21.89
ดอกคาร์เนชั่น	31.70	27.00
ดอกกุหลาบ	50.57	49.61
ดอกลิลลี่	80.00	61.83
ดอกทิวลิป	61.76	60.70
ดอกกล้วยไม้	313.90	334.50

ที่มา : เหมือนตารางที่ 41

ตารางที่ 45 ราคาส่งดอกกล้วยไม้ที่ปลูกในท้องถิ่นและที่นำเข้า ณ ตลาดดอกไม้สดเอโอยามา

หน่วย : เยนต่อช่อ

ระยะเวลาและชนิด	ที่นำเข้า	ที่ท้องถิ่น
ตุลาคม 2517		
Dendrobium (Phalaenopsis) สีแดง	104-146	300-350
กุมภาพันธ์ 2518		
Onoideim	190	430-450
สิงหาคม 2518		
Dendrobium (Phalaenopsis) สีชมพู	104-167	250-400
สีขาว	156-208	210-250

ที่มา : เหมือนตารางที่ 41

ตารางที่ 46 รายงานราคาตลาดประมูลของ ดอกกล้วยไม้ฯนำเข้าชนิด *Dendrobium*

Phalaenopsis สีแดง ณ ตลาดดอกไม้สดเอโอยามา

หน่วย : เยนต่อกล่อ่ง

	2516	2517	2518	2519
กรกฎาคม	2,000-3,100	2,400-3,600		
สิงหาคม		2,000-3,000	1,800-3,600	1,500-3,500
กันยายน	1,800-3,500			1,800-2,700

ที่มา : เหมือนตารางที่ 41

ภาวะการผลิตของประเทศคู่แข่ง

ประเทศคู่แข่งของไทย ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และ
ศรีลังกา เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2518 มูลค่าการนำเข้าดอกกล้วยไม้ของ เยอรมันตะวันตกกว่าร้อยละ
64 ของมูลค่านำเข้าทั้งหมดส่งมาจากประเทศไทย ร้อยละ 32 ของมูลค่านำเข้าทั้งหมด
นำมาจากประเทศสิงคโปร์ และร้อยละ 4 มาจากประเทศมาเลเซีย¹

ในระหว่างปี 2517-2518 มูลค่านำเข้ากล้วยไม้จากประเทศสิงคโปร์เพิ่มขึ้นจาก 1,800 ล้านบาท เป็น 2,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.33
ส่วนมูลค่านำเข้ากล้วยไม้จากประเทศมาเลเซียเพิ่มขึ้นจาก 700 ล้านบาท เป็น 1,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.86

¹ Malaysian Business, p. 9.

และปริมาณนำเข้าดอกกล้วยไม้สดของตลาดต่างประเทศอื่นจากประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซียก็มีปริมาณดังนี้คือ ในปี พ.ศ. 2519 ปริมาณการนำเข้าดอกกล้วยไม้ของ เนเธอร์แลนด์ 220 ตัน ส่งมาจากประเทศไทย 246 ตัน ส่งมาจากประเทศสิงคโปร์และ 17 ตันส่งมาจากประเทศมาเลเซียเป็นต้น¹

จากข้อมูลดังกล่าวจะเป็นการยืนยันได้ว่าประเทศคู่แข่งที่สำคัญในธุรกิจการค้ากล้วยไม้ น่าจะเป็นประเทศสิงคโปร์และประเทศมาเลเซียซึ่งจะแยกรายละเอียดเป็นรายประเทศดังต่อไปนี้

ประเทศสิงคโปร์

ผลผลิตทางด้านเกษตรกรรมของสิงคโปร์ได้แก่ กล้วยไม้และผักต่าง ๆ แหล่งที่ทำการปลูกกล้วยไม้มักอยู่แถบอาณาบริเวณครึ่งหนึ่งของ เกาะตอนเหนือที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก เพราะมีคนอยู่ไม่หนาแน่นเท่าตอนใต้ (ดูจากแผนที่รูปที่ 2) "ในปี พ.ศ. 2516 สํารวจพบว่ามีส่วนที่ปลูกกล้วยไม้อยู่ประมาณ 2,000 ล้วน แต่ส่วนที่ปลูกกล้วยไม้เพื่อการค้าจริง ๆ มีประมาณ 1,000 ล้วน"² ต่อมาการปลูกกล้วยไม้เพื่อการส่งออกของประเทศสิงคโปร์ได้ขยายตัวมากขึ้นซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ที่เพิ่มสูงขึ้นจากปี พ.ศ. 2518 มีมูลค่า 7.5 ล้านเหรียญสิงคโปร์ เป็น 8.3 ล้านเหรียญสิงคโปร์ ในปี พ.ศ. 2519 และเพิ่มเป็น 11.7 ล้านเหรียญสิงคโปร์ในปี พ.ศ. 2520 มูลค่าส่งออกที่ว่านี้เป็นเพียงมูลค่าส่งออกดอกกล้วยไม้สดเท่านั้น นอกเหนือจากดอกกล้วยไม้แล้วประเทศนี้ก็ได้ส่งต้นกล้วยไม้ออกอีกเช่นกัน แต่มูลค่าส่งออกต้นกล้วยไม้มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลง รายได้น่าจะเข้าสำหรับกล้วยไม้ส่วนใหญ่ที่กล่าวมานั้นมักจะหมายถึงมูลค่าที่ส่งออกของกล้วยไม้ตัดดอกมากกว่า (ดูจากตารางที่ 47) ถ้าหากพิจารณาถึงมูลค่าการส่งออกต้นและ

¹United Nations, Prospects for Tropical Flower Exports from Developing ESCAP Countries, p. 29.

²Ibid., p. 54.

แผนที่รูปที่ 2 บริเวณที่มีการปลูกกล้วยไม้ในประเทศไทย

บริเวณที่ปลูกกล้วยไม้เพื่อส่งออก

ตารางที่ 47 มูลค่าการส่งออกของต้นและดอกกล้วยไม้ของประเทศสิงคโปร์ เป็นรายปี

๕

หน่วย : เหรียญสิงคโปร์

ปี เดือน	พ.ศ. 2518		พ.ศ. 2519		พ.ศ. 2520		พ.ศ. 2521	
	ต้นกล้วยไม้	ดอกกล้วยไม้	ต้นกล้วยไม้	ดอกกล้วยไม้	ต้นกล้วยไม้	ดอกกล้วยไม้	ต้นกล้วยไม้	ดอกกล้วยไม้
ม.ค.-มิ.ย.	88,194	4,259,111	62,737	4,370,101	}	}	189,838	7,609,526
ก.ค.-ธ.ค.	58,724	3,249,892	72,579	3,964,374				
รวม	146,918	7,509,003	135,316	8,334,975	413,733	11,730,885	189,838	7,609,526

ตารางที่ 48 มูลค่าการส่งออกต้นและดอกกล้วยไม้ของประเทศสิงคโปร์ เป็นร้อยละของมูลค่ารวมรายปี

๖

หน่วย : เหรียญสิงคโปร์

ชนิด	พ.ศ. 2518		พ.ศ. 2519		พ.ศ. 2520		พ.ศ. 2521	
	มูลค่าส่งออก	%	มูลค่าส่งออก	%	มูลค่าส่งออก	%	มูลค่าส่งออก	%
ต้นกล้วยไม้	146,918	1.92	135,316	1.60	413,733	3.41	189,838	2.43
ดอกกล้วยไม้	7,509,003	98.08	8,334,375	98.40	11,730,835	96.59	7,609,526	97.57
รวม	7,655,921	100	8,470,291	100	12,144,568	100	7,799,364	100

ดอกกล้วยไม้ที่มีมูลค่าร้อยละเท่าไรของมูลค่ารวม จะเห็นได้ว่ามูลค่าส่งออกดอกกล้วยไม้มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 95 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมดของทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ถึงปี พ.ศ. 2521 (ดูจากตารางที่ 48) ซึ่งจะเป็นข้อสนับสนุนการศึกษาถึง "ประเภทของพ่อค้าส่งออกกล้วยไม้ของสิงคโปร์นั้นส่วนใหญ่มักจะเป็นพ่อค้าดอกคือประมาณร้อยละ 90 ของพ่อค้าทั้งสิ้น ที่เหลือเป็นพ่อค้าต้น ส่วนพ่อค้าที่ค้าทั้งต้นและดอกมีจำนวนน้อยมากซึ่งมีเพียงลองลัมรายเท่านั้นเอง"¹

พ.ศ. 2515 มีชาวเยอรมันจากประเทศเยอรมันตะวันตกได้มาลงทุนปลูกกล้วยไม้ลองลัมในสิงคโปร์ พร้อมกับจัดตั้งบริษัทส่งออกของตนเอง ทางบริษัทได้ส่งออกกล้วยไม้มีมูลค่าถึง 1 ล้านเหรียญสิงคโปร์ ในปี พ.ศ. 2518 ขณะที่มูลค่าส่งออกทั้งหมดในปี 2518 มีมูลค่า 7.3 ล้านเหรียญสิงคโปร์ บริษัทส่งออกรายนี้ นับว่าเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่รายหนึ่งจำนวนทั้งหมด 8 ราย แต่จำนวนผู้ส่งออกกล้วยไม้มีทั้งสิ้นประมาณ 10-15 ราย ซึ่งพอจะแบ่งผู้ส่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. ผู้ค้ากล้วยไม้ที่รวบรวมกล้วยไม้ส่งออก โดยดำเนินการในรูปบริษัทเอกชน โดยที่ผู้ค้าเองไม่มีที่ดินที่จะใช้ดำเนินการปลูกกล้วยไม้ เลยมีอยู่ประมาณร้อยละ 10 ที่ทำหน้าที่คล้ายพ่อค้าคนกลาง
2. ผู้ค้ากล้วยไม้ที่จัดตั้งเป็นบริษัทเอกชน มีการปลูกเลี้ยงเป็นของตัวเองและยังมีผู้ปลูกเลี้ยงรายอื่น ๆ จัดส่งกล้วยไม้ให้อีก ผู้ส่งออกกรณีนี้ได้แก่ SINGAPORE ORCHIDS PTE. LTD. ซึ่งมีผู้จัดการชื่อ MR. JOHN EDE ซึ่งเป็นชาวยุโรปบริหารงานอยู่ และผู้ส่งออกรายนี้ นับว่าเป็นผู้ส่งออกที่ใหญ่ที่สุดของสิงคโปร์ก็ว่าได้

¹ Interview with Kurang, Toy Meny. Head Officer, Primary Production Department, Ministry of Agriculture, 28 January 1979.

ในประเทศสิงคโปร์มีสมาคมที่เกี่ยวกับกล้วยไม้อยู่ทั้งสิ้น 4 สมาคม ได้แก่ SOUTHEAST ASIA ORCHID SOCIETY,¹ NANYANG ORCHID ASSOCIATION, SINGAPORE ORCHID GROWERS' ASSOCIATION (ซึ่งจัดตั้งขึ้นตั้งแต่เดือน มกราคม พ.ศ. 2520 และสมาชิกทั้งสิ้นกว่า 100 ราย) และ SINGAPORE FLOWER EXPORTERS' ASSOCIATION (ซึ่งเพิ่งจะจัดตั้งขึ้นในราวเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2520 และตั้งแต่ก่อตั้งมามีสมาชิกทั้งสิ้นประมาณ 27 ราย) สมาคมส่วนใหญ่มักจะให้ความช่วยเหลือและมีจุดมุ่งหมายที่จะสนับสนุนและส่งเสริมให้การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ให้อยู่ในระดับมาตรฐานถูกต้องตามหลักวิชาอย่างแท้จริง รวมทั้งการค้นคว้าหาพันธุ์ที่ดีให้แก่สมาชิกสมาคมนำไปเพาะปลูกต่อไป แต่มีเพียงสมาคม SINGAPORE FLOWER EXPORTERS' ASSOCIATION เพียงสมาคมเดียวที่สนับสนุนช่วยเหลือเกี่ยวกับการค้ากล้วยไม้ เพราะสมาคมนี้จัดตั้งขึ้นเพื่อสนองวัตถุประสงค์ที่จะให้พ่อค้ากล้วยไม้ในสิงคโปร์รวมตัวกันที่จะกำหนดช่วงราคาที่ยูปลูกจะนำมา เสนอขายแก่ผู้ค้าส่ง ออกและกำหนดช่วงราคาเพื่อค้าส่ง ออกจะจำหน่ายแก่ตลาดต่างประเทศอีกด้วยให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกันหมดทั่วประเทศสิงคโปร์

ตลาดรับซื้อกล้วยไม้ของสิงคโปร์แบ่งออกเป็น 2 ตลาดใหญ่ ๆ คือ ตลาดดอกกล้วยไม้ และต้นกล้วยไม้ ตลาดดอกกล้วยไม้ของสิงคโปร์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 - ปี พ.ศ. 2519 ตลาดใหญ่ที่สุดคือเยอรมันตะวันตกดูจากมูลค่าออกของสิงคโปร์สู่ประเทศเยอรมันตะวันตกร้อยละ 60.64 และ 53.68 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด ตามลำดับ รองลงมาคือ ประเทศเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 16.61, 20.44 และประเทศสวีเดนร้อยละ 8.22, 7.07 สำหรับทวีปออสเตรเลียก็ ได้แก่ประเทศออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ส่วนทางทวีปเอเชียได้แก่ประเทศฮ่องกงและญี่ปุ่น เรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้า แต่พอช่วงปี พ.ศ. 2520 - พ.ศ. 2521 (มกราคม-มิถุนายน)

¹ สมาคมนี้มีสมาชิกมากกว่า 1,000 คน เนื่องจากสมาคมนี้ได้บังคับว่าผู้ต้องการสมัครเป็นสมาชิกจะต้องเป็นชาวสิงคโปร์ บุคคลใดที่มีความสนใจ เรื่องกล้วยไม้อยากเป็นสมาชิกก็มีสิทธิ์สมัครได้

ประเทศญี่ปุ่นและประเทศออสเตรเลีย เริ่มเป็นตลาดรองที่สำคัญเพิ่มมากขึ้น (ดูได้จากตารางที่ 49)

ตลาดต้นกล้วยไม้ของสิงคโปร์คือ สหรัฐ ฟิลิปปินส์ และไทย แต่ถ้าพิจารณาจะเห็นว่า สำหรับตลาดต้นกล้วยไม้ที่สำคัญของสิงคโปร์ตั้งแต่ปี 2518-2520 คือประเทศสหรัฐอเมริกา แต่พอปี พ.ศ. 2521 (มกราคม-มิถุนายน) กลับกลายเป็นประเทศฟิลิปปินส์ และที่น่าสังเกตก็คือ ประเทศศรีลังกา ก็เริ่มให้ความสนใจสั่งซื้อต้นกล้วยไม้จากสิงคโปร์ (ดูจากตารางที่ 50) และเป็นที่น่าสังเกตว่าประเทศสิงคโปร์สั่งซื้อกล้วยไม้จากประเทศมาเลเซียเป็นจำนวนมากเพื่อที่จะส่งออกในนามของประเทศสิงคโปร์เอง กำส่งผลิตผลนี้ก็เท่ากับกำส่งการผลิตทางอ้อมของประเทศสิงคโปร์

ปริมาณการส่งออกกล้วยไม้ของมาเลเซียกว่าร้อยละ 90 ส่งไปขายสิงคโปร์ ในปี พ.ศ. 2517, กว่าร้อยละ 82 ในปี พ.ศ. 2518 และกว่าร้อยละ 70 สิงคโปร์เป็นผู้สั่งซื้อ ในปี พ.ศ. 2521 (มกราคม-พฤษภาคม)¹

(ดูจากตารางที่ 51) เพื่อที่จะนำส่งออกสู่ตลาดต่างประเทศในนามของกล้วยไม้ สิงคโปร์อันสืบเนื่องมาจากการบริการด้านการขนส่งทางอากาศของประเทศสิงคโปร์มีประสิทธิภาพมากกว่าของประเทศมาเลเซีย เท่าที่เป็นอยู่ปัจจุบันนี้ทางประเทศมาเลเซียมีสายการบินนานาชาติบินตรงจากกัวลาลัมเปอร์ไปแฟรงก์เฟิร์ตที่น้อยมากไม่บ่อย ดังนั้นจึงมักจะต้องส่งผ่านท่าอากาศยานของสิงคโปร์ ก็กลายเป็นสินค้าส่งออกของสิงคโปร์ (ดูจากตารางที่ 52) ที่จะพบว่าในปี พ.ศ. 2518 มูลค่าส่งออกกล้วยไม้ทั้งต้นทั้งดอกของสิงคโปร์นั้นนำเข้ามาจากมาเลเซียมีมูลค่าเทียบเท่าร้อยละ 22.20 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2520 มูลค่าส่งออก

¹ Malaysian Business, p. 11

ของกล้วยไม้ซึ่งนำมาจากมาเลเซียมีมูลค่าเทียบเท่าร้อยละ 14.17 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด ถ้าหากจะคิดมูลค่าเฉลี่ยส่งออกกล้วยไม้ซึ่งนำเข้าจากมาเลเซียเพื่อส่งออกในนามของสิงคโปร์ ระหว่างปี พ.ศ. 2518-2521 (มกราคม-พฤษภาคม) จะมีมูลค่าเฉลี่ยร้อยละ 18.16 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด ก็เท่ากับประเทศมาเลเซียเป็นจตุกรังให้ประเทศสิงคโปร์นั่นเอง เป็นการแบ่งเบา กำลังผลิตภายในประเทศไต้บ้าง โดยลังเข้ามาจากทางไต้ของมาเลเซีย (ดูจากแผนทัรูปที่ 2)

ศูนย์วิทยพัทพักร
จุพัลลงกรณ์มหาวัทยาลัย

ตารางที่ 49 มูลค่าการรับซื้อดอกกล้วยไม้ของตลาดต่างประเทศจากสิงคโปร์

หน่วย : เหรียญสิงคโปร์

ลำดับที่	ปี พ.ศ. 2518			ปี พ.ศ. 2519			ปี พ.ศ. 2520			ปี พ.ศ. 2521 (ม.ค.-มิ.ย.)		
	ประเทศ	มูลค่า	%	ประเทศ	มูลค่า	%	ประเทศ	มูลค่า	%	ประเทศ	มูลค่า	%
1	เยอรมันตะวันตก	4,553,696	60.64	เยอรมันตะวันตก	4,474,530	53.68	เยอรมันตะวันตก	5,067,109	43.19	เยอรมันตะวันตก	3,222,283	42.34
2	เนเธอร์แลนด์	1,247,629	16.61	เนเธอร์แลนด์	1,703,360	20.44	เนเธอร์แลนด์	2,499,616	21.31	เนเธอร์แลนด์	1,353,531	17.79
3	สวีเดน	617,574	8.22	สวีเดน	588,946	7.07	สวีเดน	921,405	7.85	ญี่ปุ่น	664,134	8.73
4	ออสเตรเลีย	261,823	3.49	ออสเตรเลีย	385,788	4.63	ญี่ปุ่น	808,176	6.89	สวีเดน	578,869	7.61
5	ฮ่องกง	232,759	3.10	ฮ่องกง	300,104	3.60	ออสเตรเลีย	602,461	5.14	ออสเตรเลีย	451,601	5.3
6	ญี่ปุ่น	148,973	1.99	ญี่ปุ่น	169,450	2.03	ฮ่องกง	348,004	2.97	ฮ่องกง	251,559	3.31
7	นิวซีแลนด์	78,371	1.04	สวีเดน	165,208	1.99	ออสเตรีย	240,124	2.05	สวีเดน	168,267	2.21
8	ออสเตรีย	76,756	1.02	ออสเตรีย	150,847	1.81	สวีเดน	232,626	1.98	อิตาลี	135,485	1.78
9	สวีเดน	69,129	0.92	นิวซีแลนด์	70,564	0.85	กรีก	123,078	1.05	ออสเตรีย	128,200	1.68
10	อังกฤษ	44,338	0.59	อังกฤษ	63,801	0.74	สหรัฐ	114,277	0.97	ฝรั่งเศส	106,707	1.40

หมายเหตุ. ตลาดต่างประเทศที่แสดงในตารางจะเรียงลำดับตามมูลค่ามากที่สุดเพียง 10 ประเทศแรกในแต่ละปี

ตารางที่ 50 มูลค่าการรับซื้อต้นกล้วยไม้ของตลาดต่างประเทศของสิงคโปร์

หน่วย : เหรียญสิงคโปร์

ปี ลำดับที่	ปี พ.ศ. 2518		ปี พ.ศ. 2519		ปี พ.ศ. 2520		ปี พ.ศ. 2521 (ม.ค.-มิ.ย.)	
	ประเทศ	มูลค่า	ประเทศ	มูลค่า	ประเทศ	มูลค่า	ประเทศ	มูลค่า
1	สหรัฐ	29,729	สหรัฐ	25,352	สหรัฐ	137,815	ฟิลิปปินส์	97,365
2	ไทย	22,730	ฟิลิปปินส์	16,142	เนเธอร์แลนด์	63,761	บรูไน	11,642
3	ซาบฮ์	16,490	ไทย	12,630	ไทย	61,660	เกาะกูเบียน	10,805
4	เนเธอร์แลนด์	14,613	ออสเตรเลีย	8,983	ฟิลิปปินส์	38,812	ศรีลังกา	8,975
5	บรูไน	14,015	กลุ่มประเทศอเมริกาใต้	8,171	บรูไน	19,654	ไทย	8,520
6	กลุ่มประเทศอเมริกาใต้	5,680	เบลเยียม และ ลักเซมเบิร์ก	8,000	เบลเยียม และ ลักเซมเบิร์ก	13,750	เม็กซิโก	5,095

หมายเหตุ : ตลาดต่างประเทศที่แสดงในตารางจะเรียงลำดับตามมูลค่ามากที่สุดเพียง 6 ประเทศแรกในแต่ละปี

ตารางที่ 51 มูลค่าส่งออกกล้วยไม้ของประเทศมาเลเซีย

หน่วย : เหรียญสิงคโปร์

ประเทศ	ปี พ.ศ. 2517		ปี พ.ศ. 2518		ปี พ.ศ. 2519		ปี พ.ศ. 2520		ปี พ.ศ. 2521 (ม.ค.-พ.ค.)	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
สิงคโปร์	1,288,764	93.70	1,666,403	82.86	1,947,026	82.78	1,687,013	75.41	1,120,646	71.89
ประเทศอื่น ๆ	86,708	6.30	344,693	17.14	405,133	17.22	550,088	24.59	438,261	28.11
มูลค่ารวมส่งออก	1,375,472	100	2,011,096	100	2,352,159	100	2,237,101	100	1,558,907	100

ตารางที่ 52 มูลค่าส่งออกกล้วยไม้ของสิงคโปร์

หน่วย : เหรียญสิงคโปร์

แหล่งที่มาของ กล้วยไม้	ปี พ.ศ. 2518		ปี พ.ศ. 2519		ปี พ.ศ. 2520		ปี พ.ศ. 2521 (ม.ค.-พ.ค.)		ปี พ.ศ. 2518-2521 (ม.ค.-พ.ค.)	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
กล้วยไม้จาก มาเลเซีย	1,699,731	22.20	1,985,967	23.45	1,720,753	14.17	1,143,059	14.66	6,549,510	18.16
กล้วยไม้ของ สิงคโปร์	5,956,190	77.80	6,484,324	76.55	10,423,865	85.83	6,656,305	85.34	29,520,684	81.84
มูลค่าส่งออกรวม	7,655,921	100	8,470,291	100	12,144,618	100	7,799,364	100	36,070,194	100

หมายเหตุ : อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเหรียญมาเลเซีย = 1.02 เหรียญสิงคโปร์ ณ 15 กรกฎาคม 2521

ตารางที่ 53 เกณฑ์การส่งออกของดอกกล้วยไม้ชนิด Aranda Christine No.1

เกรด	จำนวนดอกกล้วยไม้ทั้งหมดในแต่ละช่อ	จำนวนช่อทั้งหมดในกล่อง
A	ไม่ต่ำกว่า 13 ดอก	70 ช่อ
M	ไม่ต่ำกว่า 10 ดอก	80 ช่อ
S	มากที่สุด 9 ดอก หรือน้อยกว่า	100 ช่อ

หมายเหตุ : การแบ่งเกรดข้างต้นมิใช่ของทั้งหมดเป็นผู้ส่งออกรายหนึ่ง เท่านั้น ¹

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Ibid., p. 59.

ดอกกล้วยไม้ของสิงคโปร์ที่ส่งออกส่วนใหญ่จะเป็นพวกสกุล Aranda Christine No 1 มากพอ ๆ กับ Oncidium Goldiana นอกจากนี้ 2 ชนิดที่กล่าวแล้วยังมี Arachnis Maggie Oei, Aranda Wendy Scott, Aranthia James Storie, พันธุ์หลายต่าง ๆ และพันธุ์ Dendrobium Varieties Aeridachnis Boger การศึกษาหัวข้อย่อนี้ไม่อาจจะได้ตัวเลขเกี่ยวกับราคาของการจำหน่ายดอกกล้วยไม้ต่อช่อ เนื่องจากภาวะการแข่งขันตราบคากันเองของพ่อค้าส่งออกสิงคโปร์ การกำหนดราคาส่งออกดอกกล้วยไม้ สิงคโปร์กำหนดเป็น 2 ราคาตายตัวขึ้นกับระยะเวลา คือราคาหน้าหนาว (ตั้งแต่ต้นตุลาคมถึงปลายเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นเทศกาลวันแม่วันที่ 11 พฤษภาคมของทุกปี) และราคาหน้าร้อน (ตั้งแต่ต้นเดือนมิถุนายนถึงปลายเดือนกันยายน) การบรรจุหีบห่อของดอกนั้น ผู้ส่งออกมักจะทำตามความต้องการของลูกค้าคล้ายคลึงกับการบรรจุหีบห่อของดอกกล้วยไม้ไทย จำนวนบรรจุก็แตกต่างกันไปบ้างขึ้นอยู่กับกล่องกระดาษของแต่ละผู้ประกอบการ การคัดเลือกเกรดนั้นมักจะขึ้นกับความยาวของช่อและจำนวนดอกในแต่ละช่อ (ดูจากตารางที่ 53) การส่งดอกออกก็จะต้องมีการขอใบปลอดศัตรูพืชเช่นเดียวกับประเทศไทย แต่ค่าบริการที่ทางการคิดจะตกประมาณ 2 เหรียญสิงคโปร์ต่อทุก 100 ช่อ และส่วนเกินก็จะคิดเป็น 100 ช่อต่อไปเช่นกัน และจะมีการตรวจสอบนอกสถานที่ด้วยโดยผู้ส่งออกจะต้องเสียค่าพาหนะแก่เจ้าหน้าที่เวลาเดินทางไปที่รัง

แต่เมื่อไม่นานมานี้เองได้มีระบบตรวจสอบระบบใหม่ ซึ่งเป็นการตกลงร่วมกันระหว่างเจ้าของสวนกับเจ้าหน้าที่ทางราชการ ที่จะให้มีการมาตรวจกล้วยไม่ว่าปราศจากโรคศัตรูพืชทุก ๆ 2 เดือน และเจ้าหน้าที่ก็จะออกหนังสือรับรองให้แก่สวนที่ตรวจแล้ว กล้วยไม้จากสวนดังกล่าวก็ไม่จำเป็นต้องผ่านการตรวจอีกครั้งก่อนส่งออก ยกเว้นกล้วยไม้ที่ส่งไปประเทศญี่ปุ่นที่จะต้องได้รับการตรวจก่อนส่งออกทุกครั้ง เสมอ และค่าตรวจสอบชั่วโมงแรกจะคิด \$S. 10, ชั่วโมงต่อไปจะชั่วโมงละ \$S. 5. แต่ถ้ากรณีที่มีการตรวจสอบใช้เวลาเกินกว่า 4 ชั่วโมง และไม่เกินเวลาราชการ จะคิดค่าตรวจสอบรวม \$S 70 ต่อหนึ่งครั้ง ค่าเดินทางต่างหากแล้วแต่กรณี¹

¹ Interview with Kurang, Toy Meny. Head-Officer, Primary Production Department, Ministry of Agriculture & Forestry, 28 January 1979.

ต้นกล้วยไม้ที่สิงคโปร์ส่งออกส่วนใหญ่จะได้แก่ สกุลหวายผลมต่าง ๆ เช่น Dendrobium Mandai Pride (D. Old Gold x d. Tungku Abdui Rahman) Dendrobium Lim Chong Min x D. Apple Green, D. Golden Hill x D. Charles Neal, D. Md Pompadour x Yon และสกุลแมลงปอ เช่น Arachnis Hookeriana x (V. Pukelee x Asco Pata) เป็นต้น สำหรับต้นกล้วยไม้ในระบบการตั้งราคาที่แตกต่างกันไปจากดอกกล้วยไม้ คือผู้ส่งออกบางรายจะขายโดยคิดราคาตามความสูง¹ ของต้น ผู้ส่งออกที่ขายต้นตามความสูงของต้นได้แก่ KOH KENG HOE ORCHID NURSERY ซึ่งทางผู้ส่งออกจะกำหนดราคาขายขึ้นกับความสูงเป็นนิ้วของต้น เช่น

ต้นกล้วยไม้ที่มีความสูง 1"	ละราคาต้นละ	4	เหรียญสิงคโปร์
" 2"	"	6	เหรียญสิงคโปร์
" 8"	"	20	เหรียญสิงคโปร์ เป็นต้น ²

ราคาทั้งต้นคิดก็ต่อเมื่อมีการสั่งซื้อครั้งละไม้ต่ำกว่า 300 เหรียญสิงคโปร์ แต่ผู้ส่งออกที่ขายต้นตามราคาต่อต้น ได้แก่ ต้นกล้วยไม้ขาว Singapore Orchids Pte. Ltd. เป็นต้น กล้วยไม้สกุล Dendrobium Mandi Pride ราคาต้นละ 25 เหรียญสิงคโปร์ ราคาที่กล่าว เป็นราคา F.O.B. ที่สิงคโปร์ซึ่งจะชำระเงินแก่ผู้ส่งออกในรูปของการจ่ายเช็คหรือตราพินาคาร์ (Bank draft) เท่านั้น และจัดส่งทางอากาศ³ เช่นเดียวกับของประเทศไทย

¹ นอกจากจะกำหนดราคาตามความสูง ยังตั้งราคาต้นตามขนาดกระถางที่ใส่ต้นไม้และตั้งราคาต่อหน่วยต่อต้น

² Interview with Hoe, Koh Keng. Manager of Koh Keng Hoe Orchid Nursery, 11 January 1979.

³ ดูการเปรียบเทียบค่าระวางขนส่งระหว่างประเทศต่าง ๆ กับประเทศไทย หน้า 215-220

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรมเครื่องจักรของสิงคโปร์ทำให้การหาทำส่งคนเพื่อทำงานทางด้านเพาะปลูกเกษตรกรรมนั้นยากขึ้น แต่ส่วนใหญ่การปลูกกล้วยไม้เพื่อส่งออกนั้นมักจะไปล้มมาชุกในครอบครัว ดังนั้นปัญหาว่าจะไม่มีคนงานทำการเพาะปลูกไม้สำคัญเท่าปัญหาการขาดแคลนที่จะขยายการเพาะปลูกกล้วยไม้ เพราะที่ดินบางส่วนถูกเวนคืนกลับเข้ารัฐเพื่อนำไปพัฒนาสร้างที่อยู่อาศัยให้ประชาชน การเพิ่มขึ้นของการส่งออกนั้นจำเป็นต้องอาศัยการค้นพบพันธุ์ใหม่ ๆ ที่มีสีสันรูปร่างแตกต่างเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค แต่อย่างไรก็ตามการส่งออกกล้วยไม้ของสิงคโปร์ก็ได้เปรียบทางด้านปรับปรุงคุณภาพและการจัดการขายที่มีประสิทธิภาพ

ตัวอย่าง SINGAPORE ORCHIDS PET. LET. MANDAI LAKE RD. SINGAPORE 25 เป็นบริษัทเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2503 โดยนาย John Laycook และนาย Lee Kin Hong ผู้เป็นเจ้าของส่วนใหญ่จะเป็นคนสัญชาติสิงคโปร์ ความแปลกของบริษัทส่งออกนี้ก็คือทางบริษัทได้จัดให้มีสวนกล้วยไม้ถึง 4 แห่ง ซึ่งทางองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวของสิงคโปร์ได้อนุญาตให้สวนดังกล่าวเป็นแหล่งท่องเที่ยวของประเทศ โดยเรียกว่า Mandai Orchid Gardens โดยเปิดให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าชมตั้งแต่ 9.00 น. ถึง 18.00 น. เพียงเสียค่าผ่านประตูแค่ 1 เหรียญสิงคโปร์ บัตรเข้าชมนั้นสามารถแลกกับสินค้าที่ขายในสวนเท่าราคาบัตรกล้วยไม้ที่ปลูกในส่วนดังกล่าวมีแทบทุกชนิดที่สามารถปลูกในสิงคโปร์สถานที่ตั้งของสวนก็ไม่มีกลิ่นกลั่นแกล้งกันนักท่องเที่ยวที่จะไปเที่ยวชม ห่างจากแหล่งชุมนุมชนแถวถนน Orchard ใช้เวลาเดินทางแค่ครึ่งชั่วโมงก็ถึง คล้ายกับสวนสามพรานของประเทศไทยที่ยังเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจร่มเย็น ล่วงงามดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวมิใช่น้อย และยังมีบริการขายปลีกต้นหมากราคาไม้ที่มีอยู่ในสวนให้นักท่องเที่ยวได้ติดมือในราคาย่อมเยาอีกด้วย

นอกเหนือจากดอกกล้วยไม้สดที่ผู้ส่งออกของประเทศสิงคโปร์ส่งออกเพื่อหารายได้เข้าประเทศแล้ว ยังมีการประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่จากดอกกล้วยไม้สดอีกอย่าง¹ คือ ดอกกล้วยไม้

¹"A Gift of gold with a lovely Orchid inside," Nation Review (24 September 1978) : 6.

อุบตง 22 การต (KARAT) เพื่อนำมาประดิษฐ์ให้เป็นจ้, เข้มกสัดตืดเลื้อ, กระตุมข้อฝือเลื้อ, เข้มโท เป็นต้น กรรมวิธีในการประดิษฐ์ดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากการวิจัยของ The Singapore Institute of Standards and Industrial Research (SISIR) โดยให้ชื่อสิ่งประดิษฐ์ใหม่นั้นว่า RISIS ORCHIDS ซึ่งเป็นของที่ระลึกที่มักท่องเที่ยวหาซื้อไว้ ละล่่มเพื่อรำลึกถึงประเทศสิงคโปร์ที่ได้เคยไปเที่ยวมา ในราคาปลักดอกละประมาณ 30 เหรียญ สิงคโปร์ ถึง 90 เหรียญสิงคโปร์ และในราคาปลักย่ละประมาณ 90-280 เหรียญสิงคโปร์ เป็นต้น การประดิษฐ์ดังกล่าวเป็นการส่งเสริมการปลูกกล้วยไม้อีกทางหนึ่งและเป็นอีกทางหนึ่งที่ จะนำรายได้เข้าประเทศสิงคโปร์ด้วย

ประเทศมาเลเชีย

ในประเทศมาเลเชียนั้นได้มีการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้มานานกว่าสี่สิบปี คือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2493 เป็นต้นมา แต่การปลูกเลี้ยงในสมัยต้น ๆ นั้นเป็นงานอดิเรก เสียมากกว่างานประจำ ปลูกเพื่อความเพลิดเพลิน ฉีไย้เพื่อการค้าอย่าง เช่นในบัจจุบัน จุดล่ำหกรรมการปลูกเลี้ยงกล้วย ไม้ นั้น เพิ่งจะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลของประเทศมาเลเชีย ภายหลังจากที่ได้พิจารณาแล้ว ว่าการส่งออกดอกกล้วยไม้ นั้นเป็นการนำรายได้เข้าประเทศอีกวิธีหนึ่ง จึงได้มีการส่งเสริมการ ปลูกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 เรื่อย ๆ มา แต่กรณีการค้าระหว่างประเทศส่วนใหญ่จะเป็นการค้า ระหว่าง 2 ประเทศมาเลเชียและสิงคโปร์ "ในปี พ.ศ. 2503 ร้อยละ 94 มูลค่าส่งออกกล้วย ไม้ทั้งหมดของมาเลเชียส่งไปยังประเทศสิงคโปร์"¹ แล้วผู้นำเข้าในสิงคโปร์ส่งออกสู่ตลาดต่าง ประเทศในนามของตนเองอีกต่อหนึ่งดังได้กล่าวแล้ว เนื่องจากดอกกล้วยไม้เป็นของล่ต ไม้ล่ำมารถ ที่จะเก็บกักตุนไว้ได้นานเพราะดอกไม้จะเสื่อมคุณภาพการล่่งจะต้องได้รับการล่่งโดยด่วน แต่ว่

¹United Nations, Prospects for Tropical Flower Exports from Developing ESCAP Countries, p. 61.

การบริการทางการขนส่งทางอากาศของประเทศมาเลเซียยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดีพอ มีเที่ยวบินผ่านกัวลาลัมเปอร์ไปสู่ทางยุโรปเพียงไม่กี่เที่ยวบิน จากการสังเกตเที่ยวบินนี้เองกล้วยไม้ที่จะส่งออกก็มักจะหันไปใช้บริการขนส่งของสิงคโปร์แทน ถ้าหากพิจารณาภายในกลุ่มประเทศ ASEAN ด้วยกันประเทศมาเลเซียจะส่งออกกล้วยไม้ไม่มากเท่าประเทศไทยและสิงคโปร์ก็ตาม กล้วยไม้ก็ยังเป็นสินค้าออกที่นำรายได้เข้าประเทศปี ๆ หนึ่งเป็นจำนวนน้อยนิด ดังจะเห็นได้จากสถิติการส่งออกกล้วยไม้ของมาเลเซียจากหน่วยสถิติตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2512 ถึงปี พ.ศ. 2519 พบว่า สถิติมูลค่าการส่งออกได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2519 มีมูลค่าส่งออกสูงที่สุดถึง 2.3 ล้านเหรียญมาเลเซีย แต่พอปี พ.ศ. 2520 มูลค่าการส่งออกก็ลดลงเหลือ 2.2 ล้านเหรียญมาเลเซีย และพอช่วง 5 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2521 กลับมีจำนวนมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นเป็น 1.5 ล้านเหรียญมาเลเซีย (ดูจากตารางที่ 54)

อย่างไรก็ตามปี พ.ศ. 2514 ทาง Bank Pertanian Malaysia ได้พิจารณาให้กู้เงินแก่ผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รวมทั้งสิ้น 11 ราย ในวงเงินรวม 1.3 ล้านเหรียญมาเลเซีย และในปี พ.ศ. 2516 ยังมีตัวแทนการเงินของรัฐบาลชื่อ RISDA ยินดีที่จะให้ความร่วมมือช่วยเหลือเงินทุนหากเกษตรกรใดที่สนใจจะเลิกปลูกต้นยางพารามาปลูกกล้วยไม้แทน ผลการสำรวจพบว่า เนื้อที่ 78.5 เอเคอร์ได้ถูกเปลี่ยนจากการปลูกต้นยางมาเป็นปลูกกล้วยไม้แทน ซึ่งประกอบด้วย 39.5 เอเคอร์ในปีนังและ Welesley, 29.5 เอเคอร์ใน Selangor, 7.25 เอเคอร์ใน Perak, และ 2.25 เอเคอร์ใน Negeri Sembilan และผลจากการส่งเสริมให้มีการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้จากทางหน่วยราชการเรื่อยมาทำให้ในปี พ.ศ. 2517 ได้มีการสำรวจอย่างไม่เป็นทางการใหม่ พบว่ามีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 600 เอเคอร์ที่ถูกใช้ในการปลูกกล้วยไม้ในประเทศมาเลเซียขณะนั้น ซึ่งเนื้อที่ดังกล่าวใหญ่กว่าเนื้อที่ปลูกกล้วยไม้ทั้งหมดของสิงคโปร์ถึง 4 เท่าสำหรับในปัจจุบันนี้ในประเทศมาเลเซียทั้งประเทศมีเนื้อที่ปลูกกล้วยไม้ถึงประมาณ 600-650 เอเคอร์อยู่กระจัดกระจายตามท้องถิ่นต่อไปนี้คือ ล้วนใหญ่ที่สุดเนื้อที่ 310-320 เอเคอร์ตั้งอยู่ใน Johor ใน Selangor มีเนื้อที่รองลงมาเป็น 120 เอเคอร์ ส่วนใน Perak และปีนังต่างก็มีเนื้อที่เท่ากันคือประมาณ 60-80 เอเคอร์ในแต่ละแห่งและในมาลัคคา Malacca ก็มีเนื้อที่ 50 เอเคอร์ เป็นต้น

ส่วนผู้ส่งออกกล้วยไม้นั้นส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณทางตะวันตกของเกาะมาเลเซีย โดยอยู่รอบ ๆ กัวลาลัมเปอร์เป็นจำนวนถึง 18 รายด้วยกัน ในปีนี้ก็มีผู้ส่งออกอยู่ 11 ราย

แต่ใน Selangor Perak และ Johor มีผู้ส่งออกตั้งแต่ 2 รายถึง 6 ราย ดอกกล้วยไม้ที่นำเข้ายังสิงคโปร์จากมาเลเซียนั้นส่วนใหญ่้นำเข้าจาก Johor ส่วนดอกกล้วยไม้ที่ส่งไปฮ่องกงมักจะถูกส่งโดยตรงจากจีน ส่วนที่เหลือจากแหล่งอื่น ๆ นั้นจะถูกส่งไปยังตลาดยุโรปโดยตรงจากกัวลาลัมเปอร์¹

ตลาดกล้วยไม้ที่สำคัญของมาเลเซียได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ "ได้กล่าวมาข้างแล้วว่า ดอกกล้วยไม้ของมาเลเซียที่ส่งออกสู่ต่างประเทศนั้นมีมูลค่ากว่าร้อยละ 82 ส่งไปยังสิงคโปร์"² ซึ่งถ้าจะพิจารณาถึงร้อยละของมูลค่าออกเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2512 ถึงปี 2520 นั้นพบว่า ประมาณร้อยละ 89.85 ของมูลค่าส่งออกกล้วยไม้ของมาเลเซียถูกส่งไปยังประเทศสิงคโปร์ ส่วนที่เหลือจะถูกส่งไปยังประเทศอื่น ๆ (ดูจากตารางที่ 56) ถ้าหากจะพิจารณาถึงมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้มาเลเซียเป็นรายประเทศ พบว่ามูลค่าการส่งออกสู่ประเทศสิงคโปร์เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 จนกระทั่งสูงสุดในปี พ.ศ. 2519 มีมูลค่าถึง 1,947,026 เหรียญมาเลเซีย แต่เริ่มลดลงในปีต่อ ๆ มาโดยเหลือแค่ 1,687,013 เหรียญมาเลเซีย ได้ในปี 2520 ประเทศอื่น ๆ ที่รับซื้อกล้วยไม้จากมาเลเซียในระยะแรก ๆ ได้แก่ ฮ่องกง อังกฤษ ไทย เยอรมันตะวันตก เนเธอร์แลนด์ แต่พอหลังจากปี พ.ศ. 2516 เป็นต้นมาประเทศสำคัญที่รับซื้อกล้วยไม้ของมาเลเซียได้แก่ เยอรมันตะวันตก เนเธอร์แลนด์ เป็นต้น (ดูจากตารางที่ 56, 57) ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากทั้งมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ของประเทศมาเลเซีย และปริมาณการนำเข้าดอกกล้วยไม้ของประเทศยุโรปตะวันตกจากมาเลเซียดังจะกล่าวต่อไปนี้

¹ Malaysian Business, pp. 11-13.

² United Nations, Prospects for Tropical Flower Exports from Developing ESCAP Countries, p. 153.

ตารางที่ 54 มูลค่าการส่งออกกัญชงของประเทศไทยในระหว่างปี พ.ศ. 2512-2521
(มกราคม-พฤษภาคม)

หน่วย : เหรียญมาเลเซีย

ปี	มูลค่า	ปี	มูลค่า
2512	350,811	2517	1,375,472
2513	432,493	2518	2,011,096
2514	600,814	2519	2,352,159
2515	736,502	2520	2,237,101
2516	900,129	2521 (ม.ค.-พ.ค.)	1,558,907

ที่มา : กรมศุลกากรของประเทศไทย

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 55 มูลค่าส่งออกกลับไม้อย่างประเทศมาเลเซียในระหว่างปี พ.ศ. 2512-2521 (ม.ค.-พ.ค.)

หน่วย : ร้อยละมูลค่ารวม

ประเทศ	2512	2513	2514	2515	2516	2517	2518	2519	2520	2520 (ม.ค.-พ.ค.)	2521 (ม.ค.-พ.ค.)
สิงคโปร์	97.48	97.17	95.22	89.07	94.96	93.70	82.86	82.76	75.41	79.47	71.89
อื่น ๆ	2.52	2.83	4.78	10.93	5.04	6.30	17.14	17.22	24.59	20.53	28.11
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ที่มา : มาเลเซีย : สถิติการส่งออกประเทศ Vol II

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 56 การส่งออกกล้วยไม้ของประเทศไทยสู่ประเทศต่าง ๆ ในระหว่างปี พ.ศ. 2512-2517

หน่วย : เหน็บดมาเลเชีย

ประเทศ	2512	2513	2514	2515	2516	2517
สิงคโปร์	341,974	420,264	572,115	656,003	854,779	1,288,764
ประเทศอื่นนอกเหนือสิงคโปร์	8,837	12,229	28,699	80,499	45,350	86,708
ออสเตรเลีย	80	310	135	130	1,432	965
เยอรมันตะวันตก	220	956	2,878	4,550	739	44,805
ฮ่องกง	1,447	4,250	6,961	10,334	2,854	3,855
ญี่ปุ่น	25	175	1,258	2,001	734	2,847
เนเธอร์แลนด์	-	150	7,632	35,062	21,027	21,457
สวีเดน	10	30	200	-	20	1,838
สวิตเซอร์แลนด์	170	105	360	-	220	105
ไทย	466	520	2,209	792	983	600
อังกฤษ	1,936	2,938	1,545	18,932	13,162	3,690
อื่น ๆ	4,483	2,795	5,521	8,698	4,719	6,546
รวม	350,311	432,493	600,814	736,502	900,129	1,375,472

ที่มา : มาเลเชีย : สถิติการส่งออกประจำปี, Vol II.

ตารางที่ 57/14 มูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ของประเทศไทยในระหว่างปี พ.ศ. 2518-ปี พ.ศ. 2521 (ม.ค.-พ.ค.)

หน่วย : เหรียญมาเลเซีย

ประเทศ	2518	2519	2520	2520 (ม.ค.-พ.ค.)	2521 (ม.ค.-พ.ค.)
สิงคโปร์	1,666,403	1,947,026	1,687,013	1,133,474	1,120,646
ประเทศอื่นนอกเหนือสิงคโปร์	344,693	405,133	550,208	292,866	438,261
ออสเตรเลีย	11,610	4,429	2,971	2,791	22,962
เยอรมันตะวันตก	187,668	104,950	142,509	66,788	119,715
เนเธอร์แลนด์	88,971	227,567	300,174	158,452	225,684
ซาบาร์	19,330	20,611	20,294	19,094	23,180
ซาราวัก	8,425	12,013	7,251	7,251	7,370
อื่น ๆ	28,689	35,663	76,889	38,490	39,350
รวม	2,011,096	2,352,159	2,237,221	1,426,340	1,558,907

ที่มา : กรมศุลกากรมาเลเซีย

ก) ในแง่มูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ในปี พ.ศ. 2517-2518 ประเทศเยอรมันตะวันตกได้นำเข้ากล้วยไม้จากมาเลเซียมีมูลค่ามากกว่าของประเทศเนเธอร์แลนด์ แต่หลังจากนั้นจนกระทั่งปี พ.ศ. 2521 (มกราคม-พฤษภาคม) ประเทศเนเธอร์แลนด์ก็กลับนำเข้ามีมูลค่ามากกว่าประเทศเยอรมันตะวันตก (ดูจากตารางที่ 56, 57)

ข) ในแง่ปริมาณนำเข้าดอกกล้วยไม้ของประเทศเยอรมันตะวันตกและเนเธอร์แลนด์ในปี พ.ศ. 2515-2519 ประเทศเยอรมันตะวันตกนำเข้าปริมาณมากกว่าเนเธอร์แลนด์ แต่เฉพาะในปี 2519 นั้น ปริมาณที่นำเข้าของ เยอรมันตะวันตกเพิ่มขึ้นในอัตราลดลง เมื่อเทียบกับปริมาณนำเข้าของเนเธอร์แลนด์ (ดูจากตารางที่ 58)

ดอกกล้วยไม้ที่ส่งออกส่วนใหญ่ได้แก่ *Arachnis* Maggie Oei Var, Red Ribbon, *Aranthera* James Storei, *Aranda* Wendy Scott var. Greenfield, *Aranda* Christine No. 1 และ *Oncidium* Golden Shower var. Caldwell และดอกกล้วยไม้ที่ส่งออกก็มีการแบ่งออกเป็นเกรด A และ B โดยยึดถือจากความยาวของช่อเป็นหลัก เช่น ช่อกล้วยไม้เกรด A ของช่อกล้วยไม้พันธุ์ *Aranda* Christine No.1 จะต้องยาวไม่ต่ำกว่า 20 นิ้ว ช่อกล้วยไม้พันธุ์ *Aranda* Christine No.5 จะต้องยาวไม่ต่ำกว่า 22 นิ้ว ช่อกล้วยไม้พันธุ์ *Aranda* Christine No.9 จะต้องยาวไม่ต่ำกว่า 24 นิ้ว เป็นต้น และทุกช่อจะต้องมีดอกตูมอยู่ช่อละไม่ต่ำกว่า 4-5 ช่อ ส่วนช่อใดที่มีความยาวต่ำกว่าที่กล่าวแล้วจะอยู่ในเกรด B ส่วนไม้ที่ไม่ได้คุณภาพมักจะถูกนำไปขายในตลาดภายในประเทศ ดอกกล้วยไม้เป็นสินค้าลึกลับจะต้องพยายามใช้เวลาในนคร เก็บและบรรจุให้น้อยที่สุด เพื่อจะรักษาคุณภาพให้ลึกลับต่อการเด็ดช่อจากต้นก็ตีจะใช้การตัดด้วยกรรไกรป้องกันการช้ำของก้านดอก ก่อนบรรจุก็มีการให้ความชุ่มชื้นกันโดยใช้ผ้าชุบน้ำพันโคนก้านเช่นกัน แต่แทนที่จะใช้ยางหนังลึกลับก็ใช้กระดาษทาบเทปปิดรอบ ๆ แทน และทุก ๆ หัวช่อจะถูกบรรจุในถุงพลาสติก เพื่อส่งไปบรรจุหีบห่อลงกล่องกระดาษลูกฟูกกล่องละ 100 ช่อ ส่งออกสู่ตลาดต่างประเทศและส่งไปผ่านการตรวจโรคพืชเพื่อขอใบปลอดศัตรูพืชกำกับสินค้า เวลาส่งออกทุกครั้ง

ดอกกล้วยไม้พันธุ์ Arachnis Maggie Oei Var. Red Ribbon เป็นพันธุ์ที่ส่งออกมากที่สุดของมาเลเซียซึ่งอาจจะเนื่องมาจากราคาถูก การกำหนดราคากกล้วยไม้ขึ้นอยู่กับชนิดของพันธุ์กล้วยไม้และความถี่ของการออกช่อดอกของแต่ละพันธุ์ในแต่ละปี ตัวอย่าง Maggie Oei เกรด A จะมีราคา F.O.B. 0.20 เหรียญมาเลเซียต่อช่อ ส่วน Christine ราคา F.O.B. 0.80 เหรียญมาเลเซียต่อช่อซึ่งอาจจะมาจากสาเหตุที่ว่าโอกาสของการออกดอกของ Maggie Oei มีมากกว่า Christine เมื่อเทียบต่อต้นต่อระยะเวลาหนึ่งหน่วย (ดูจากตารางที่ 59)

จากรายงานของ Malaysia Trade Commission ในประเทศเยอรมันตะวันตก ได้สำรวจการตลาดกล้วยไม้มาเลเซีย ในปี พ.ศ. 2520 พบว่าค่าขนส่งและภาษีนำเข้าของประเทศผู้นำเข้ามีผลโดยตรงต่อราคากกล้วยไม้จากผู้ผลิตสู่ผู้ใช้ไปในตลาดต่างประเทศ เพราะค่าใช้จ่ายดังกล่าวสูงเกือบเท่ากับราคาต้นทุนดอกไม้เอง ดังแสดงข้างล่างนี้

โครงสร้างของการกำหนดราคาของดอกกล้วยไม้พันธุ์ Maggie Oei ต่อช่อ

ราคา F.O.B.	0.20	เหรียญมาเลเซีย
บวก ค่าขนส่งทางอากาศและค่าประกัน	0.15	เหรียญมาเลเซีย
ราคา	0.35	เหรียญมาเลเซีย
บวก ค่าภาษีนำเข้า 15%	0.05	เหรียญมาเลเซีย
ค่าขนส่งย้ายสินค้า	0.02	เหรียญมาเลเซีย
ราคาต้นทุนของผู้นำเข้า	0.42	เหรียญมาเลเซีย
บวก กำไรของผู้นำเข้า 20%	0.09	เหรียญมาเลเซีย
ราคาขายของผู้นำเข้า (ราคาต้นทุนของพ่อค้าขายส่ง)	0.51	เหรียญมาเลเซีย
บวก กำไรของพ่อค้าขายส่ง 80%	0.43	เหรียญมาเลเซีย
ราคาขายของพ่อค้าขายส่ง (ราคาต้นทุนของพ่อค้าปลีก)	0.94	เหรียญมาเลเซีย
บวก กำไรของพ่อค้าขายปลีก 150%	1.46	เหรียญมาเลเซีย
ราคาขายของพ่อค้าขายปลีกก่อนบวกภาษีการค้า	2.40	เหรียญมาเลเซีย
บวก ภาษีการค้า 5.5%	0.13	เหรียญมาเลเซีย
ราคาขายของพ่อค้าปลีก (ราคาซื้อของผู้ใช้ในในตลาดต่างประเทศ)	2.53	เหรียญมาเลเซีย ¹

¹ Malaysian Business, p. 17.

15
 ตารางที่ 58 ปริมาณการนำเข้าดอกกล้วยไม้ของประเทศไทยจากประเทศมาเลเซีย

หน่วย : ตัน

ปี	เยอรมันตะวันตก	เนเธอร์แลนด์
2515	-	4.0
2516	4.2	2.0
2517	9.6	-
2518	40.8	3.0
2519	44.8	17.0

16
 ตารางที่ 59 ราคา F.O.B. และความถี่ของการออกดอกของกล้วยไม้แต่ละพันธุ์

หน่วย : เหรียญมาเลเซีย

ชนิดของพันธุ์	เกรด A ราคาข้อยละ	เกรด B ราคาข้อยละ	จำนวนช่อดอกที่ออก แต่ละต้นใน 1 ปี
Maggie Oei	0.20	0.15	15-20
Wendy scott	0.35	0.25	12-15
Christine	0.80	0.50	10-12

ที่มา : Malaysian Business June 1978 หน้า 17.

17

203

ตารางที่ 50 ราคา F.O.B. และราคาซื้อของผู้ใช้ในตลาดต่างประเทศของคอกกล้วยไม้
แต่ละพันธุ์

ชนิดของพันธุ์	ราคา F.O.B. ช่อละ	ราคาซื้อของผู้ใช้ในตลาดต่างประเทศช่อละ
Maggie Oei	0.20 เหรียญมาเลเซีย	2.53 เหรียญมาเลเซีย
Wendy Scott	0.35 เหรียญมาเลเซีย	3.03 เหรียญมาเลเซีย
Christine	0.80 เหรียญมาเลเซีย	6.30 เหรียญมาเลเซีย

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ราคาดอกกล้วยไม้ที่ผู้ซื้อในตลาดต่างประเทศเป็นราคาที่กำหนดจากราคาต้นทุน ดอกไม้ C.I.F. บวกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และกำไรที่แต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องการ ราคาดอกกล้วยไม้จากผู้ปลูกเลี้ยงเพียงช่อละ 0.20 เหรียญมาเลเซียสำหรับกล้วยไม้ Maggie Oei เกรต A แต่ผู้ซื้อกลับต้องเสียเงินถึง 2.53 เหรียญมาเลเซียต่อหนึ่งช่อ และในทำนองเดียวกันก็จะสามารถจะคำนวณหาราคาดอกกล้วยไม้พันธุ์อื่น ๆ ได้โดยใช้วิธีเดียวกัน เพราะเหตุว่าทราบราคา F.O.B. ของดอกกล้วยไม้พันธุ์อื่น (ดูจากตารางที่ 59) และค่าขนส่งทางอากาศ ค่าประกันและค่าขนย้ายสินค้านั้นจะมีค่าต่อหน่วยเท่ากันหมด เพราะคิดตามปริมาตรตามหลักสากลและจากการคำนวณหาราคาซื้อของผู้ใช้ในตลาดต่างประเทศสำหรับดอก Wendy Scott และดอก Christime ตกช่อละ 3.03 เหรียญมาเลเซีย และ 6.30 เหรียญมาเลเซีย ตามลำดับ

ดังนั้นดอกกล้วยไม้พันธุ์ Maggie Oei จึงเป็นที่นิยมซื้อใช้มากจากผู้ซื้อในต่างประเทศเพราะราคาถูกกว่าดอกกล้วยไม้พันธุ์อื่น ๆ (ดูจากตารางที่ 60)

การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ในประเทศมาเลเซียได้เริ่มจากการชักชวนกันปลูกเป็นงานอดิเรกจนปลูกเพื่อการค้าในสมัยปัจจุบัน เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 ได้มีการก่อตั้งสมาคมผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้แห่งมาเลเซียขึ้น และในปีต่อมาก็มีการก่อตั้งสมาคมกล้วยไม้แห่งประเทศไทยขึ้น ซึ่งในปัจจุบันมีสมาชิกประมาณ 180 ราย การจัดตั้งสมาคมดังกล่าวก็เพื่อการส่งเสริมวิชาความรู้ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้แก่สมาชิก รวมทั้งการรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกโดยการกำหนดราคามาตรฐานในการจำหน่ายสู่ตลาดต่างประเทศ และจัดหาปุ๋ยราคาถูกมาจำหน่ายให้แก่สมาชิกอีกด้วย จากความเห็นของนาย Yeap Poh Chim แห่ง Beelye Orchids Sdn Bhd และ Pembena Finane Orchid ผู้ส่งออกกล้วยไม้รายใหญ่ของประเทศมาเลเซียเห็นว่า

ความรู้ความชำนาญและเทคนิคของการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เป็นสิ่งสำคัญในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ให้ได้นิสิต และสิ่งสำคัญอีกอย่างก็คือการจัดการด้านการเงินของกิจการต่าง เป็นปัจจัยที่จะส่งผลให้อุตสาหกรรมการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ประสบผลสำเร็จมากขึ้น

เพราะในขณะนั้นเนื้อที่ที่ใช้ปลูกกล้วยไม้มีอยู่จำนวนมากแล้วแต่การปลูกเลี้ยงยังไม่เต็มประสิทธิภาพพอ ถ้าหากมีการส่งเสริมที่ถูกต้องจะทำให้การปลูกเลี้ยงขยายมากขึ้นกว่าในปัจจุบันนี้¹

ประเทศอินโดนีเซีย

ราวต้นศตวรรษที่ 18 ได้มีการปฏิบัติตามกันในระหว่างพวกนักเลี้ยงกล้วยไม้ที่จะผสมพันธุ์ไม้ให้เกิดพันธุ์ใหม่ขึ้น โดยผสมข้ามพันธุ์ระหว่าง *Vanda*, *Dendrobium*, *Phalaenopsis* และ *Renanthera* แต่ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ยังผลให้การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้หยุดยั้งไปด้วย ตลาดก็พลอยซบเซาลง อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2498 ได้มีพันธุ์ใหม่เกิดขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องมาจากประสบการณ์ที่ได้รับและความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษรุ่นหลังให้ผสมพันธุ์ใหม่ขึ้น เมื่อไม่นานมานี้เองที่ชาวสวนหรือผู้สนใจกล้วยไม้ได้รวมตัวก่อตั้งกลุ่มผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ขึ้นเพิ่มจากจำนวน 7 กลุ่ม เป็น 27 กลุ่ม ในระหว่างปี พ.ศ. 2518-2520

ในปี พ.ศ. 2515 ได้มีการคาดคะเนว่าทั้งประเทศอินโดนีเซียมีส่วนที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ประมาณ 1250 ส่วน แต่มีถึง 1000 ส่วนที่ตั้งอยู่รอบ ๆ เมืองจาร์กาทา ซึ่งเป็นตลาดท้องถิ่นดอกกล้วยไม้ที่ใหญ่ที่สุด และร้อยละ 95 ของจำนวนส่วนทั้งหมดที่มีกำลังการผลิตส่วนละ 500 ต้น โดยเฉลี่ย 7-8 ต้น ต่อตาราง เมตรปลูกบนกับต้นไม้ชนิดอื่น ๆ มีเพียงร้อยละ 5 ของส่วนรอบ ๆ เมืองจาร์กาทาที่ปลูกต้นไม้ตัดดอก ซึ่งมีอาณาบริเวณ 700 ตารางเมตรถึง 20,000 ตารางเมตร คิดเฉลี่ย 4-10 ต้นต่อตาราง เมตรขึ้นกับชนิดของกล้วยไม้ที่ปลูก ในปี พ.ศ. 2514 ผู้ปลูกกล้วยไม้แถวเมืองจาร์กาทาได้กำลังผลิตถึง 3 ล้านช่อ ขณะที่คนในเมืองได้ใช้กล้วยไม้ทั้งสิ้นนั้นถึง 2 ล้านช่อ ที่เหลือถึงจะถูกนำส่งออกนอกประเทศ คือร้อยละ 33.33 ของดอกกล้วยไม้ทั้งหมด²

¹Ibid., p. 22.

²United Nations, Prospects for Tropical Flower Exports from Developing ESCAP Countries, p. 64.

การใช้ดอกไม้ภายในประเทศถูกจำกัด เนื่องจากจากผู้ซื้อส่วนใหญ่ใช้เฉพาะในระหว่างเทศกาลต่าง ๆ เท่านั้น อาทิเช่น งานแต่งงาน, เทศกาลคริสต์มาส, เทศกาลขึ้นปีใหม่ และเทศกาลประจำชาติอื่น ๆ

ดอกกล้วยไม้ที่ส่งออกส่วนใหญ่เกือบครึ่งหนึ่งที่จะเป็นพวกสกุล Vanda, Aranthera James Storie และ Arachnis Maggie Oei ส่วนสกุล Dendrobiums, Phalaenopsis และชนิดอื่น ก็มีการปลูกแต่ดอกที่ออกไม่ค่อยดี ซึ่งอาจจะมาจากสาเหตุของการขาดประสิทธิภาพ ความชำนาญการในการปลูกพันธุ์ดังกล่าวก็ได้

ผู้ส่งออกต้นไม้ดอกไม้ทั้งหมดในประเทศอินโดนีเซียนั้นมีประมาณ 8-9 ราย และมีอยู่ 5-6 ราย ที่ทำการส่งออกกล้วยไม้ ที่เหลือส่งออกต้นไม้ชนิดอื่น จากการสอบถามชาวอินโดนีเซียหลายท่านจึงได้ทราบว่ากิจการกล้วยไม้ส่งออกส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารของผู้มีอำนาจทางการบงการในประเทศ ดังนั้นกิจการค้าไม้ได้เปิดให้เอกชนมีการแข่งขันโดยเสรีในประเทศไทย)

เมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกดอกกล้วยไม้ของประเทศอินโดนีเซีย จะพบว่ามูลค่าส่งออกสูงสุดในปี พ.ศ. 2517 มีมูลค่าส่งออก 9,180 เหรียญสหรัฐ น้ำหนัก 61,427 กิโลกรัม แล้วเริ่มลดลงเรื่อย ๆ จนมีมูลค่าส่งออก 2,941 เหรียญสหรัฐ ในปี พ.ศ. 2518 และลดลงเหลือมูลค่าส่งออก 725 เหรียญสหรัฐ ในปี พ.ศ. 2519 สาเหตุที่การส่งออกน้อยลงตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 เป็นต้นมา เนื่องจากจากต้นกล้วยไม้ในส่วนส่วนใหญ่เป็นไม้รุ่น ยังไม่สามารถผลิตดอกออกได้มาก (ดูจากตารางที่ 61)

ตลาดในต่างประเทศที่รับซื้อดอกกล้วยไม้จากประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างปี พ.ศ. 2515-2519 นั้นยากที่จะระบุว่าประเทศใดเป็นตลาดที่สำคัญ เพราะบางประเทศมีการนำเข้าปริมาณมากแต่เวลาเก็บมูลค่ากลับมีมูลค่าน้อยกว่าในปี พ.ศ. 2515 ปริมาณส่งออกสู่ประเทศญี่ปุ่นมากกว่าปริมาณส่งออกสู่เยอรมันตะวันตก แต่มูลค่ากลับมีมูลค่ามากกว่า

ดังนั้นถ้าจะพิจารณาในแง่มูลค่าแล้ว ตลาดที่สำคัญดอกกล้วยไม้จากอินโดนีเซีย น่าจะ

เป็นประเทศเยอรมันตะวันตก จนกระทั่งปี พ.ศ. 2519 ปรากฏว่าตลาดสวีลเซอร์แลนด์กลับเป็นตลาดสำคัญแทน และถ้าจะพิจารณาทางด้านปริมาณน้ำหนัก ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่รับซื้อจากอินโดนีเซียจำนวนมากกว่ำประเทศอื่น จนกระทั่งปี พ.ศ. 2519 ก็ปรากฏเช่นนี้เกี่ยวกับการพิจารณาทางด้านมูลค่า คือ ตลาดสำคัญเป็นสวีลเซอร์แลนด์ (ดูจากตารางที่ 62)

อุตสาหกรรมการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้กำลังได้รับการสนับสนุนจากทางรัฐบาลให้มีการลงทุนมากขึ้น จากต้นกล้วยไม้จำนวน 2 ล้านต้นในปี พ.ศ. 2518 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 5 ล้านต้น ในปลายปี พ.ศ. 2519 และจากการสำรวจในการสอบถามผู้ปลูกกล้วยไม้ 12 ราย พบว่า 10 ราย มีแผนการที่จะขยายกิจการในการปลูกให้มากขึ้นส่วนที่เหลือคิดกันว่าอีก 2 ปี อย่างหนักถึงจะขยาย ดังนั้นในปี พ.ศ. 2516 ได้มีผู้สนใจกล้วยไม้ทั้งหมด 66 คน รวมตัวจัดตั้งเป็นรูปสหกรณ์กล้วยไม้ขึ้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักคือ ได้ส่งมาชิกทั้งหมดได้มาพบปะสังสรรค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ให้มีผลดี ในจำนวนสมาชิกทั้งหมดมีอยู่ 45 รายที่เป็นเจ้าของสวนกล้วยไม้ของตนเอง ซึ่งพวกเขามาชิกจะมาพบปะกันหลัง เวลาทำงานหรือในวันอาทิตย์ และหลังจากได้มีการพบปะกันนานพอสมควร บางรายถึงกับได้ลงทุนในธุรกิจกล้วยไม้ก็มี¹

นอกเหนือจากความรู้เทคนิคการปลูกเกี่ยวกับกล้วยไม้แล้วยังมีปัญหาทางด้านอื่นที่อุตสาหกรรมกล้วยไม้ของอินโดนีเซียประสบอยู่ เช่น ปัญหาขาดแคลนแรงงาน การจัดการทางด้านเงินทุน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ปลูก เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ทางรัฐบาลอินโดนีเซียจะต้องเข้าแก้ไขให้ตกก่อนที่จะมุ่งส่งเสริมในด้านการเพิ่มปริมาณการส่งออกกล้วยไม้ให้สูงขึ้นกว่าเดิม

¹Ibid., p. 66.

18
 ตารางที่ 81 มูลค่าส่งออกดอกไม้ไม้ของประเทศไทย

ปี	พ.พ. (กก.)	มูลค่า (\$U.S)	ปี	พ.พ. (กก.)	มูลค่า (\$U.S)
2512	761		2516	10,623	3,842
2513	1,058	-	2517	61,427	9,180
2514	951	1,304	2518	1,330	2,941
2515	35,064	4,383	2519	698	725

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 62 มูลค่าส่งออกของกล้วยไม้ในตลาดต่างประเทศของประเทศไทย

หน่วย : เพียบมูลค่า

ประเทศ	ปี พ.ศ. 2515		ปี พ.ศ. 2516		ปี พ.ศ. 2517		ปี พ.ศ. 2518		ปี พ.ศ. 2519	
	น้ำหนัก (ก.ก.)	มูลค่า	น้ำหนัก (ก.ก.)	มูลค่า	น้ำหนัก (ก.ก.)	มูลค่า	น้ำหนัก (ก.ก.)	มูลค่า	น้ำหนัก (ก.ก.)	มูลค่า
ออสเตรเลีย	-	-	40	111	-	-	-	-	-	-
ออสเตรีย	363	337	117	119	308	240	-	-	-	-
จีน	-	-	-	-	11,575	650	-	-	-	-
เดนมาร์ก	-	-	-	-	100	70	-	-	-	-
เยอรมันตะวันตก	3,129	2,263	4,568	3,330	4,454	4,103	740	2,015	70	75
ญี่ปุ่น	15,720	900	-	-	42,196	2,718	-	-	-	-
เนเธอร์แลนด์	15	10	21	65	119	124	51	58	-	-
สิงคโปร์	15,764	747	5,778	196	1,820	268	-	-	-	-
สหราชอาณาจักร	-	-	5	5	603	694	508	518	628	650
สหรัฐอเมริกา	5	116	34	16	53	302	30	350	-	-
อื่น ๆ	58	10	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	35,064	4,383	10,563	3,842	61,428	9,180	1,329	2,941	698	725

แหล่งข้อมูล : National Agency for Export Development

ประเทศศรีลังกา

ก่อนปี พ.ศ. 2475 การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ยังไม่เป็นที่ยอมรับว่าเป็นงานอดิเรก แต่หลังจากการก่อตั้งกลุ่มคณะผู้ปลูกกล้วยไม้แห่งซีลอน (ปัจจุบัน เรียกว่ากลุ่มคณะผู้ปลูกกล้วยไม้แห่งศรีลังกา) เป็นต้นมา จึงเป็นที่ยอมรับว่าการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เป็นงานอดิเรก ชนิดหนึ่งซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง เช่น การผสมข้ามพันธุ์ การเพาะพันธุ์ เป็นต้น แต่การปรับปรุงเป็นไปได้น้อย เนื่องจากการจำกัดของตลาดในท้องถิ่น การจำกัดการส่งออกจนกระทั่งปี พ.ศ. 2511 ได้มีการรวมตัวของผู้ปลูก 41 ราย จัดตั้ง Exotics and Orchids Co-operative Society ขึ้น¹

ซึ่งจะให้คำแนะนำแก่ผู้ปลูกทางด้าน การเพาะปลูกและการค้ากล้วยไม้ เมื่อความสนใจเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็นผลให้การปลูกกล้วยไม้ที่เดิมเป็นงานอดิเรกเป็นงานอาชีพหลัก และสมาชิกของกลุ่มสหกรณ์ที่กล่าวได้เพิ่มขึ้นมากกว่า 900 ราย และได้มีการส่งออกไม้ตัดดอกในนามของกลุ่มนี้ (ซึ่งเป็นตัวแทนของประเทศศรีลังกา) มีมูลค่าสูงขึ้นเรื่อย ๆ สูงสุดในปี พ.ศ. 2515 มีมูลค่าส่งออก 71,192 รูปี (ดูจากตารางที่ 63) ปีต่อ ๆ มามูลค่าส่งออกลดลง เนื่องจากนโยบายของการกำหนดราคาขาย

ส่วนที่ใหญ่ที่สุดในประเทศศรีลังกา มีเนื้อที่ 14 เอเคอร์ รองลงมาก็มีพื้นที่ 4 เอเคอร์ และส่วนย่อย ๆ ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 2 เอเคอร์ หรือน้อยกว่าอีกมากมาย ในส่วนเหล่านี้มีเพียง 37 ส่วน ที่ปลูกแต่กล้วยไม้ 114 ส่วนปลูก Anthurium ถ้วน ๆ ที่เหลือปลูกพืชทั้งสองอย่างปนกัน มีอยู่จำนวน 216 ส่วน จากการสำรวจของ The Royal Botanic Gardens, Peradeniya และการใช้ดอกไม้ภายในประเทศนั้นมีน้อยมาก ส่วนใหญ่จะมีจุดมุ่งหมายจะส่งออกเสียมากกว่า จากจำนวนล้วนทั้งหมด 364 ส่วน ดังกล่าว พบว่ามีต้นไม้อยู่ทั้งหมด 450,000 ต้น ในปี พ.ศ. 2519 ซึ่งจะแยกประเภทต้นไม้ได้ดังนี้

¹ Ibid.

Orchids : Dendrobium	100,000		
Arachnis Maggie Oei	175,000		
Aranthera James Storie	20,000		
Arandavars	10,000		
Ascocenda and Strapanda	15,000		
Oncidium Caulwell	25,000	345,000	77.78%
Anthuriums		100,000	22.22%
Total		445,000	100.00 ¹

ถ้าจะเทียบเป็นร้อยละของต้นไม้ทั้งหมดจะพบว่ามิกกล้วยไม้ร้อยละ 77.78 ของต้นไม้ทั้งหมด เพียงร้อยละ 22.22 เป็นต้นไม้ประเภท Anthuriums (ดอกหน้าวัว)

ในระหว่างปี พ.ศ. 2515-2517 ตลาดดอกไม้ของศรีลังกาที่สำคัญได้แก่ ประเทศเยอรมันตะวันตก รองลงมาคือประเทศอิตาลี แต่พอปี พ.ศ. 2519 ประเทศญี่ปุ่นกลับเป็นตลาดที่สำคัญกว่าตลาดประเทศเยอรมันตะวันตก โดยทั่วไปแล้วแทบจะหาประเทศใดไม่ได้เลยที่จะเป็นตลาดสำคัญคงที่แน่นอน เพราะมูลค่าการส่งออกดอกไม้ตัดดอกสู่ตลาดต่างประเทศนั้นขึ้นลงไม่แน่นอนเลย (ดูจากตารางที่ 64) จากมูลค่ารวมของแต่ละปี การค้าทางด้านนี้กำลังอยู่ในภาวะหยุดนิ่ง อันอาจมาจากสาเหตุที่ผู้ประกอบการค้าส่งออกต่างก็เปื้อนหน่วยต่อผลผลิตของตนเองที่ออกมาไม่เต็มกำลังผลผลิตก็ได้

สำหรับดอกกล้วยไม้ที่ส่งออกนอกเหนือจาก Anthuriums (ดอกหน้าวัว) แล้วได้แก่กล้วยไม้พันธุ์ต่าง ๆ เช่น Vanda Semiterete, Dendrobium Varieties, Arachnis Maggie Oei, Aranthera James Stories Strapanda etc.,

¹Ibid., p. 67.

ตารางที่ 63 มูลค่าการส่งออกดอกไม้ตัดดอกของ Exotics and Orchids Co-operative Society ตัวแทนประเทศไทยศรีลังกา

หน่วย : ไร่

ปี	มูลค่า	ปี	มูลค่า
2511	1,193	2516	51,769
2512	6,365	2517	54,190
2513	8,757	2518	62,963
2514	32,970	2519	66,456
2515	71,192	2520 (ม.ค.-เม.ย.)	20,792

ตารางที่ 64 มูลค่าการส่งออกดอกไม้ตัดดอก ลู่ตลาดต่างประเทศของตัวแทนประเทศไทยศรีลังกา

หน่วย : 1000 ไร่

ประเทศ	2515	2516	2517	2518	2519	2520 (ม.ค.-เม.ย.)
เยอรมันตะวันตก	69.8	44.1	29.8	38.2	18.3	2.0
อิตาลี	-	6.2	19.5	17.4	3.2	12.9
ญี่ปุ่น	0.5	-	-	4.9	38.6	
อื่น ๆ	0.9	1.5	4.9	2.5	6.4	5.9
รวม	71.2	51.8	54.2	63.0	66.5	20.8

ที่มา : The Exotics and Orchids Co-operative Society

ตารางที่ 65 ระยะทางระหว่างเมืองต่าง ๆ

หน่วย : 1000 ก.ม.

เมืองปลายทาง	ประเทศต้นทาง (เมือง)				
	ประเทศไทย (กรุงเทพฯ)	ประเทศสิงคโปร์ (สิงคโปร์)	ประเทศมาเลเซีย (กัวลาลัมเปอร์)	ประเทศอินโดนีเซีย (จาการ์ตา)	ประเทศศรีลังกา (โคลัมโบ)
ซิมลั เตอร์คัม	9.2	10.5	10.2	11.4	8.4
เอเรนส์	7.9	9.0	8.7	9.8	6.6
โคเปนเฮเกน	8.6	10.0	9.6	10.8	7.9
แฟรงเฟิร์ต	9.0	10.3	9.9	11.2	8.1
ลอนดอน	9.5	10.9	10.6	11.7	8.7
ปารีส	9.4	10.7	10.4	11.6	8.5
โรม	8.8	10.0	9.7	10.9	7.3
ซูริค	9.0	10.3	10.0	11.1	8.0

ที่มา : "Distances between Destinations," Singapore Airtenes Inflight Magazine (September-October 1978)

ศูนย์วิทยุโทรคมนาคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากโครงการหนึ่งที่ทาง The Royal Botanical Garden ได้ทำขึ้นในอินทิมะ ขยายผลผลิตของดอกไม้ โดยเพิ่มขึ้นจาก 720,000 ช่อ ในปี 2519 เป็น 2,100,000 ช่อ ในปี 2524 โครงการนี้จะประลัมผลสำเร็จดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อใช้เนื้อที่การเพาะ ปลูกมากขึ้นจากเดิมอีก 25 เอเคอร์ ขณะที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่นั้น ได้มีผู้ปลูก เลี้ยงรายหนึ่งกำลังขยายสวนของตนเองจากพื้นที่ 1 เอเคอร์ เป็น 15 เอเคอร์ และ ขณะนั้นผู้ปลูกรายอื่น ๆ ก็มีความตั้งใจจะขยายเช่นกัน¹

ปัญหาใหญ่ที่สุดที่การค้าดอกไม้ของประเทศศรีลังกาจะประลัมก็คือ ปัญหาขาดแคลน ตลาดรับซื้อ ถึงแม้จะได้มีการส่งเสริมการขยายให้กับนักท่องเที่ยวแล้วก็ตาม ดังนั้นส่วนใหญ่อง ผลิตผลที่เพิ่มขึ้นนั้นจะต้องล่งออกสู่ตลาดต่างประเทศ ก่อนที่จะทำได้นั้นจะต้องแก้ปัญหาดังต่อไปนี้ ก่อน

- ก. การจัดหาต้นแม่มาปลูกเพื่อเพาะให้ได้ไม่รุ่นที่จะให้ดอกคุณภาพดี
- ข. การเลือกพันธุ์กล้วยไม้ที่แปลกแตกต่างจากประเทศอื่นมาปลูกเพื่อล่งออก
- ค. การลดค่าใช้จ่ายในการผลิตและการบรรจุหีบห่อ
- ง. การจัดหาที่ในเครื่องบินให้เพียงพอในการที่จะล่งกล้วยไม้ไปประเทศปลายทาง

สำหรับปัญหาข้อ ข. นั้นทางราชการหน่วยงานลัทธิการ เกษตรและอาหารได้ทำ การวิจัยหาพันธุ์ใหม่จากความต้องการของนานาประเทศผู้ซื้อเป็นหลัก สำหรับการค้าดอกไม้ลัด ของประเทศศรีลังกาได้เปรียบประเทศอื่น ๆ เช่นประเทศไทย, สิงคโปร์, มาเลเซีย, และ อินโดนีเซีย ในแง่ของระยะทางที่ล่งสั้นกว่า ระยะทางจากประเทศศรีลังกาไปยังตลาดยุโรปจะ ลสั้นกว่าจากประเทศอื่น ๆ (ดูจากตารางที่ 65) ซึ่งเป็นผลดีแก่การค้าดอกไม้ลัดมาก เมื่อระยะ ทางสั้นก็เป็นผลให้เวลาการขนส่งน้อยลงไปด้วย ดอกไม้ที่ล่งก็ยังคงสภาพลัดได้

¹ Ibid., p. 68.

การเปรียบเทียบค่าระวางขนส่งกล้วยไม้ของประเทศไทยกับประเทศคู่แข่งอื่นต่าง ๆ

ผลจากการตกลงยินยอมของหลายฝ่าย อาทิเช่น สหประชากรมการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ สหประชากรมการอิน และรัฐบาลของประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น จึงได้มีการกำหนดอัตราค่าระวางพิเศษสำหรับกล้วยไม้ขึ้น เพราะกล้วยไม้มักจะมีการส่งออกเป็นประจำ หรือส่งออกคราวละมาก ๆ และเพื่อเป็นการส่งเสริมการส่งออกสินค้าโดยตรง ซึ่งอัตราพิเศษนี้จะถูกกว่าอัตราธรรมดา จากการศึกษาหัวข้อนี้ พบว่าประเทศศรีลังกา เป็นประเทศเดียวในจำนวนประเทศคู่แข่งอื่นที่ไม่มีอัตราพิเศษสำหรับกล้วยไม้ ดังนั้นเวลาที่ผู้ส่งออกในประเทศไทยจะส่งกล้วยไม้ออกก็จะใช้อัตราปกติสำหรับสินค้าทั่วไปแทนซึ่งสูงกว่าอัตราค่าระวางของประเทศไทยที่ใช้อัตราพิเศษ

จะเปรียบเทียบอัตราค่าระวางขนส่งกล้วยไม้จากประเทศผู้ผลิต (ประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และศรีลังกา) ไปยังเมืองต่าง ๆ ในประเทศต่าง ๆ ดังนี้

ก) ไปยุโรป เมืองฮัมส์เตอร์ดัม แฟรงเฟิร์ต ดุสเซลดอร์ฟ มิวนิค บรัสเซลส์ ปารีส สกซึมเบอร์ก จาก

กรุงเทพเสี่ยค่าระวางต่ำสุด ก.ก. ละ	2.44	เหรียญสหรัฐ
กัวลาลัมเปอร์	3.11	"
สิงคโปร์	3.18	"
จาร์กาต้า	3.28	"
โคสัมโบ	3.50	" (ดูจากตารางที่ 66)

ข) ไปญี่ปุ่น เมืองโตเกียว จาก

กรุงเทพเสี่ยค่าระวางต่ำสุด ก.ก. ละ	1.80	เหรียญสหรัฐ
จาร์กาต้า	2.92	"
กัวลาลัมเปอร์	2.98	"
สิงคโปร์	3.04	"
โคสัมโบ	3.50	" (ดูจากตารางที่ 67)

ค) ไปประเทศออสเตรเลีย จาก

เวลาสัมเปอรฺ์เสียค่าระวางต่ำสุด ก.ก. ละ	2.01	เหรียญสหรัฐ
จาร์กาต้า	2.43	"
โคลัมโบ	3.57	"
กรุงเทพฯ	3.63	"
สิงคโปร์	5.13	" (ดูจากตารางที่ 68)

ง) ไปประเทศสหรัฐอเมริกา จาก

เวลาสัมเปอรฺ์เสียค่าระวางต่ำสุด ก.ก. ละ	4.22	เหรียญสหรัฐ
จาร์กาต้า	4.25	"
กรุงเทพฯ	4.27	"
สิงคโปร์	4.38	"
โคลัมโบ	5.66	" (ดูจากตารางที่ 69)

การเปรียบเทียบอัตราค่าระวางขนส่งด้วยไม้ข้างต้นเป็นเพียงบางส่วนที่ได้ ส่วนอัตราค่าระวางกด้วยไม้ไปประเทศอื่นนอกเหนือจากนี้อาจดูได้จากภาคผนวกท้ายเล่มนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 66 อัตราค่าระวางกัญฉิมทางอากาศจากเมืองต่าง ๆ ไปยังเมืองอัมสเตอร์ดัม, แฟรงเฟิร์ต, ดุสเซลดอร์ฟ, มิวนิค, บรัสเซลส์, ปารีส, ลักเซิมเบิร์ก

หน่วย : เหรียญสหรัฐ

ประเทศต้นทาง	เมืองต้นทาง	อัตราต่ำสุด	อัตราธรรมดา			อัตราพิเศษ			
			ต่ำกว่า 45 ก.ก. ๗ ละ	45 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก.ละ	10 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก.ละ	25 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก.ละ	45 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก.ละ	100 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก.ละ	250 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก.ละ
ไทย	กรุงเทพฯ	29.39	5.88	4.41	-	-	2.72	2.58	2.44
มาเลเซีย	กัวลาลัมเปอร์	34.61	6.92	5.19	-	-	3.11	-	-
สิงคโปร์	สิงคโปร์	35.36	7.07	5.31	3.71	3.35	3.18	-	-
อินโดนีเซีย	จาการ์ตา	33.15	6.63	4.98	-	3.28	-	-	-
ศรีลังกา	โคลัมโบ	23.34	4.67	3.50	-	-	-	-	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 67 อัตราค่าระวางกล้วยไม้ทางอากาศจากเมืองต่าง ๆ ไปยังเมืองโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

หน่วย : เหรียญสหรัฐ

ประเทศต้นทาง	เมืองต้นทาง	อัตราต่ำสุด	อัตราธรรมดา			อัตราพิเศษ			
			น้ำหนัก 45 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ	45 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ	10 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ	25 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ	45 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ	100 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ	250 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ
ไทย	กรุงเทพ	17.24	3.45	2.59	-	-	-	-	1.30
อินโดนีเซีย	จาร์กาต้า	19.44	3.89	2.92	-	-	-	-	-
มาเลเซีย	กัวลาลัมเปอร์	19.85	3.97	2.98	-	-	-	-	-
สิงคโปร์	สิงคโปร์	20.28	4.06	3.04	-	-	-	-	-
ศรีลังกา	โคลัมโบ	23.36	4.67	3.50	-	-	-	-	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 68 อัตราค่าธรรมเนียมทางอากาศจากเมืองต่าง ๆ ไปยังประเทศออสเตรเลีย

หน่วย : เหรียญสหรัฐ

ประเทศต้นทาง	เมืองต้นทาง	อัตราต่ำสุด	อัตราธรรมดา		อัตราพิเศษ				
			ต่ำกว่า 45 ก.ก. ก.ก. ละ	45 ก.ก.ขึ้นไป ก.ก. ละ	10 ก.ก.ขึ้นไป ก.ก. ละ	25 ก.ก.ขึ้นไป ก.ก. ละ	45 ก.ก.ขึ้นไป ก.ก. ละ	100 ก.ก.ขึ้นไป ก.ก. ละ	250 ก.ก. ขึ้นไป ก. ก. ละ
มาเลเซีย	กัวลาลัมเปอร์	20.12	4.02	3.02	-	-	2.01	-	-
อินโดนีเซีย	จาร์กาทา	16.18	3.24	2.43	-	-	-	-	-
ศรีลังกา	โคลัมโบ	23.83	4.77	3.57	-	-	-	-	-
ไทย	กรุงเทพฯ	24.22	4.84	3.63	-	-	-	-	-
สิงคโปร์	สิงคโปร์	24.17	6.61	5.13	-	-	-	-	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 63 อัตราค่าระวางกล้วยไม้ทางอากาศจากเมืองต่าง ๆ ไปยังประเทศสหรัฐ

หน่วย : เหรียญสหรัฐ

ประเทศต้นทาง	เมืองต้นทาง	อัตราต่ำสุด	อัตราธรรมดา		อัตราพิเศษ				
			ต่ำกว่า 45 ก.ก. ละ	45 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ	10 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ	25 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ	45 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ	100 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ	250 ก.ก. ขึ้นไป ก.ก. ละ
มาเลเซีย	กัวลาลัมเปอร์	19.31	5.70	4.29	-	-	4.22	-	-
อินโดนีเซีย	จาการ์ตา	19.00	5.62	4.25	-	-	-	-	-
ไทย	กรุงเทพฯ	19.43	5.69	4.27	-	-	-	-	-
สิงคโปร์	สิงคโปร์	19.77	5.82	4.38	-	-	-	-	-
ศรีลังกา	โคลัมโบ	11.02	7.49	5.66	-	-	-	-	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย